

KRIMINĀLTIESĪBAS

(Sevišķā daļa)

Lekciju materiāli kursam

Sagatavoja: lektore Diāna Hamkova
profesore Valentija Liholaja

2009.gads

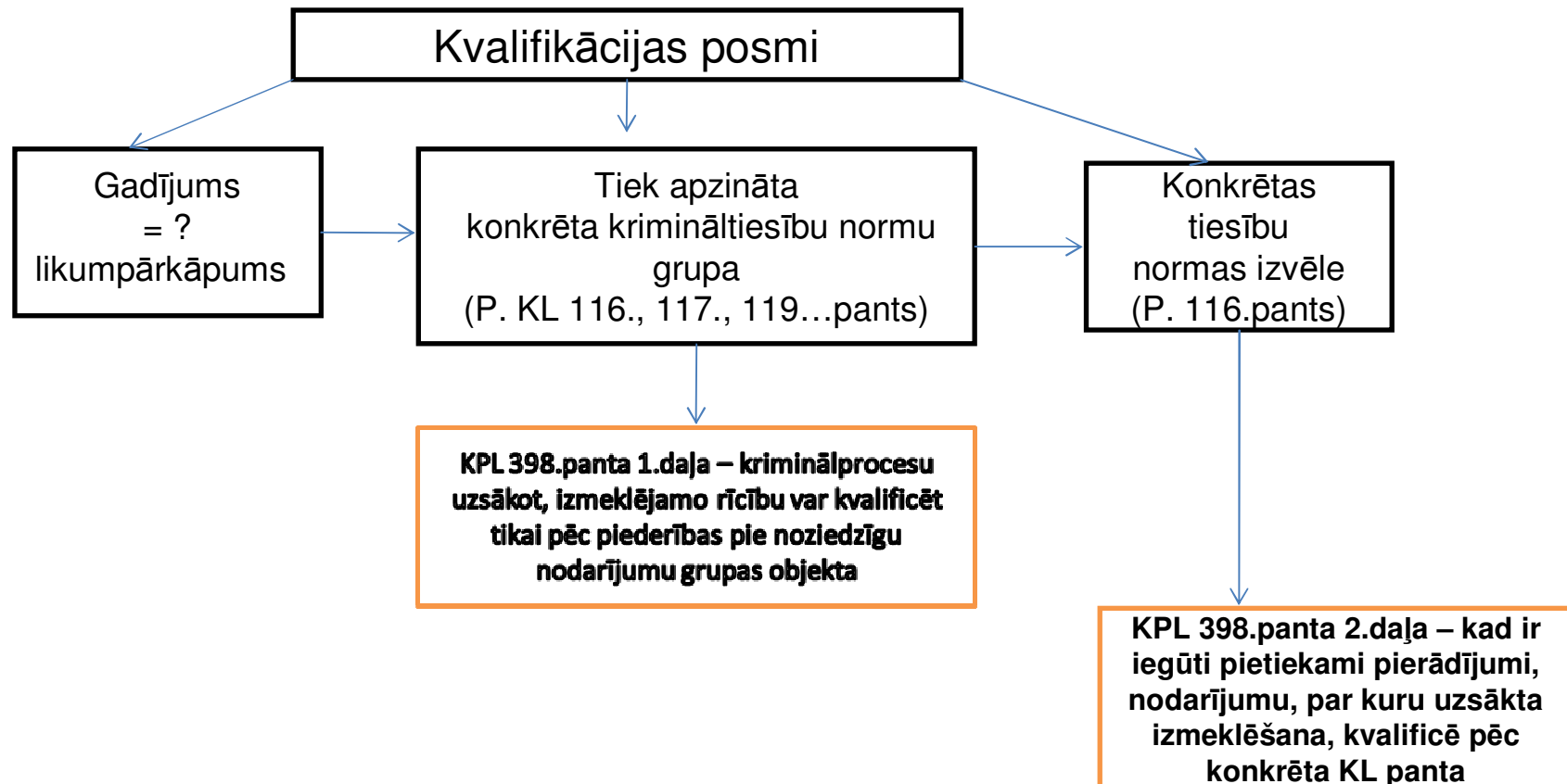
NONĀVĒŠANA (KL 116.-124.pants)

- Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija
- Nonāvēšanas jēdziens un veidi
- Slepkavības jēdziens, pazīmes, veidi
- Slepkavība bez pastipriņošiem un mīkstinošiem apstākļiem - pamatsastāvs (KL 116.pants)
- Slepkavība pastipriņošos apstākļos - kvalificēts sastāvs (KL 117.pants)
- Slepkavība sevišķi pastipriņošos apstākļos - kvalificēts sastāvs (KL 118.pants)
- Slepkavība mīkstinošos apstākļos - privileģēti sastāvi (KL 119.-122.pants)
- Nonāvēšana aiz neuzmanības (KL 123.pants)
- Novešana līdz pašnāvībai (KL 124.pants)
- Krimināltiesību normu par slepkavību konkurence
- **LR Satversmes 93.pants: Ikviena tiesības uz dzīvību aizsargā likums**
- LR Augstākās tiesas plēnuma 1992.gada 24.februāra lēmums Nr.1 “Par krimināllikumu piemērošanu lietās par tīšām slepkavībām”; 1995.gada 29.maija lēmums Nr.3 “Par tiesu praksi, piemērojot likumus par nepieciešamo aizstāvēšanos”. / Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krājums. - Rīga: [B.i.], 2002.

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU KVALIFIKĀCIJA

Noziedzīgu nodarījumu kvalifikācija:

- * Process - tiek salīdzinātas situācijas faktiskās pazīmes ar noziedzīga nodarījuma sastāva pazīmēm;
- * Rezultāts – tiek izdarīts secinājums par to pilnīgu atbilstību un sakritību

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU KVALIFIKĀCIJA

Kvalifikācijas jautājumi

Sagatavošanās smagam vai sevišķi smagam noziegumam

P.: 116.pants → 15.panta 3.daļa, 116.pants

Mēģinājums izdarīt noziegumu

P.: KL 116.pants → 15.panta 4.daļa, 116.pants

Noziedzīgs nodarījums izdarīts personu grupā

1.KL 117.panta 10.punkts – kvalificējoša pazīme
2. KL 48.panta 2.daļā – apstākļi, kas pastiprina atbildību

Ja noziedzīgs nodarījums izdarīts līdzdalībā

KL 20.panta 2.daļa, 116.pants (slepkavības organizators)
KL 20.panta 3.daļa, 116.pants (uzkūditājs izdarīt slepkavību)
KL 20.panta 4.daļa, 116.pants (slepkavības atbalstītājs)

NONĀVĒŠANAS JĒDZIENS UN VEIDI

Nonāvēšana – prettiesiska tīša vai neuzmanīga citas personas dzīvības atņemšana

slepkavība

nonāvēšana aiz
neuzmanības

Slepkavība – citas personas tīša prettiesiska dzīvības atņemšana

Slepkavības pazīmes:

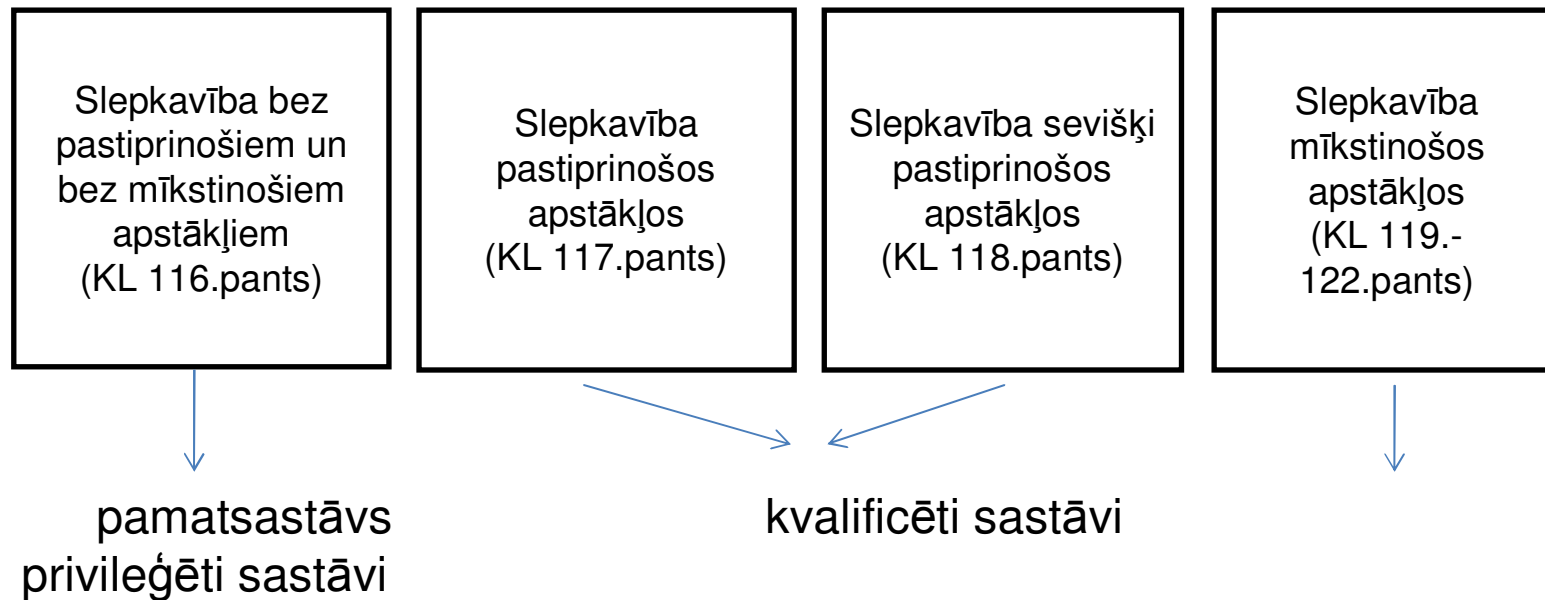
1. Nonāvēšana ir tīša
2. Nonāvēšana ir prettiesiska
3. Sodāma ir citas personas nonāvēšana
4. Jābūt nāves iestāšanās faktam

Jākonstatē:

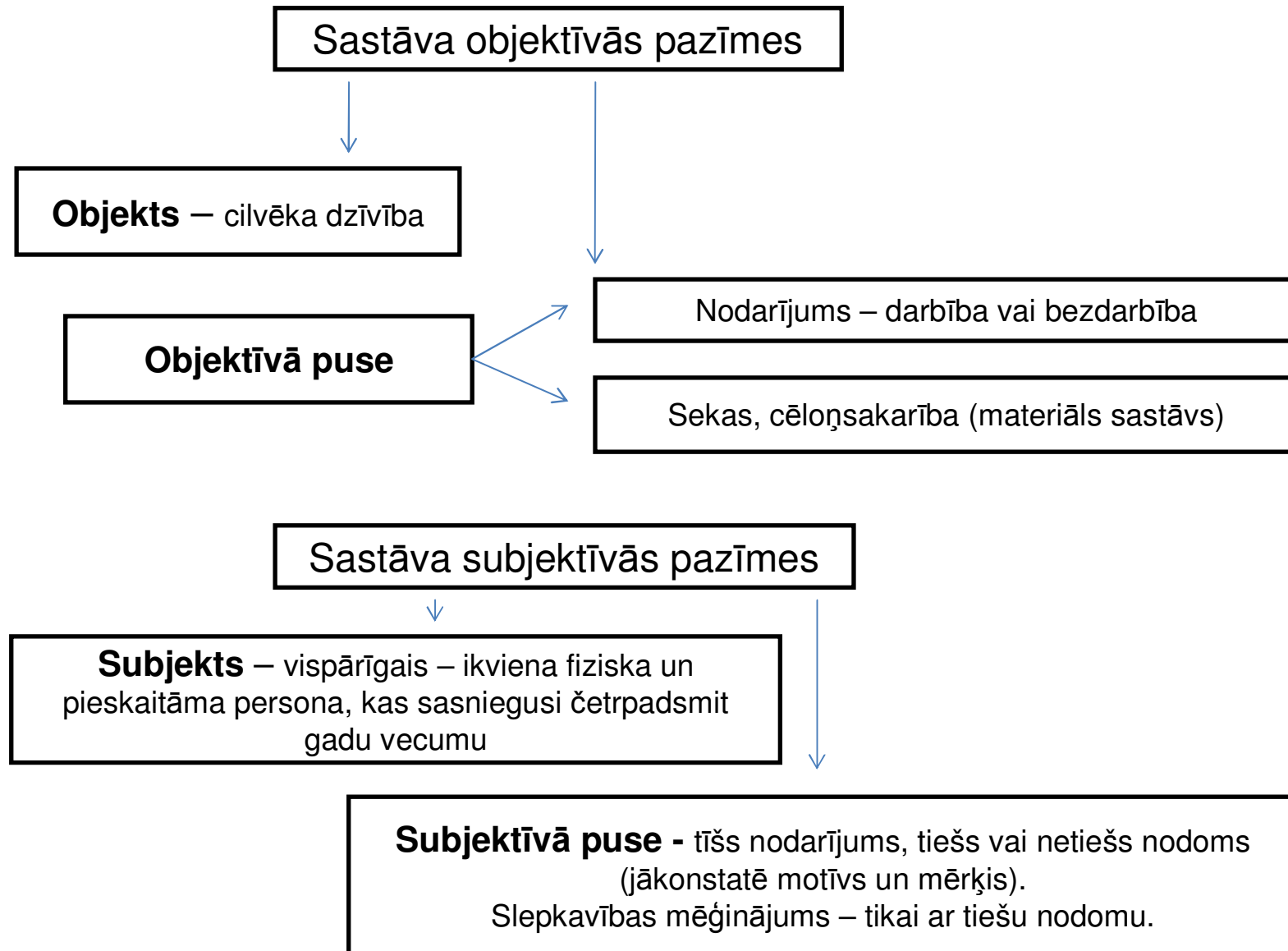
1. Cilvēka dzīvības sākuma moments
2. Nāves iestāšanās fakts (bioloģiskā nāve)

SLEPKAVĪBAS VEIDI

Tīša nonāvēšana (slepkavība) iedalās:

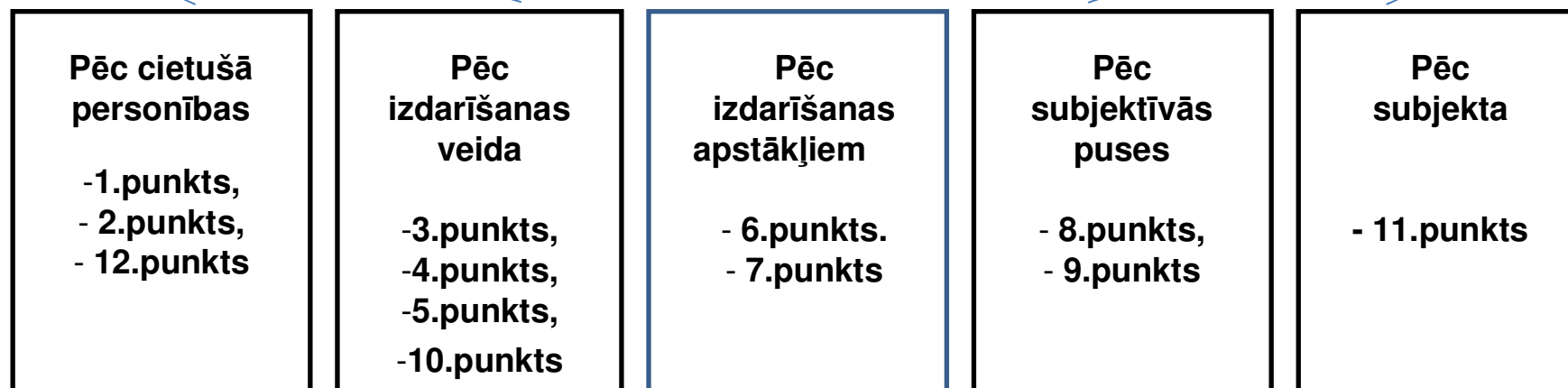
SLEPKAVĪBAS PAMATSASTĀVA PAZĪMES (KL 116.pants)

SLEPKAVĪBA PASTIPRINOŠOS APSTĀKĻOS

(KL 117.pants)

KL 117.pantā paredzētie pastiprinošie apstākļi iedalāmi šādās grupās

Slepkavību, kas izdarīta apstākļos, kuri ietverti Krimināllikuma 117.panta vairākos punktos, kvalificē saskaņā ar visām šajos punktos norādītajām pazīmēm, piemēram, KL 117.panta 2., 4., 8.punkts

GRŪTNIECES SLEPKAVĪBA (KL 117.panta 1.punkts)

Cietusī – sieviete grūtniecības stāvoklī

- Grūtniecības ilgums un augļa dzīvotspēja kvalifikāciju neietekmē, tāpat, kā tas, vai grūtnieces slepkavības rezultātā auglis ir gājis bojā vai nē

Subjektīvā puse - vainīgais apzinās (zina vai apzināti pieļauj), ka cietusī ir grūtniecības stāvoklī

- Ja vainīgais kļūdās, uzskatot, ka nogalina sievieti grūtniecības stāvoklī (faktiskā kļūda), nodarījums kvalificējams kā mēģinājums noslepkavot sievieti, kura ir grūtniecības stāvoklī – KL 15.panta 4.daļa un 117.panta 1.punkts

BEZPALĪDZĪBAS STĀVOKLĪ ESOŠAS PERSONAS SLEPKAVĪBA (KL 117.panta 2.punkts)

Cietušais - bezpalīdzības stāvoklī esoša persona

- **Bezpalīdzības stāvoklis** – cietušā atrašanās tādā fiziskā vai psihiskā stāvoklī, kas liedz tam iespēju saprast pret viņu vērsto darbību raksturu un nozīmi, vai arī, saprotot to, nespēj sevi aizsargāt.
- **Pie šādām personām ir pieskaitāmas:**
- Mazgadīgas personas un nevarīgi sirmgalvji,
- Personas ar izteiktiem fiziskiem trūkumiem un psihiskas dabas traucējumiem.
- Personas, kuras nolaupītas vai sagrābtas kā ķīlnieki,
- Personas, kuras atrodas bezsamaņas stāvoklī, miegā, stirpā alkohola, narkotisko, psihotropo un citu apreibinošu vielu izraisītā reibuma stāvoklī

Subjektīvā puse – vainīgais apzinās (zina vai apzināti pieļauj), ka vēršas pret personu, kura atrodas bezpalīdzības stāvoklī

NEPILNGADĪGĀ SLEPKAVĪBA (KL 117.panta 12.punkts)

Cietušais – nepilngadīga persona

- Krimināllikuma 117.panta 12.punkta izpratnē par nepilngadīgu tiek uzskatīta persona vecumā no četrpadsmit līdz pilniem astoņpadsmit gadiem. Saskaņā ar KL 11.pantā noteikto mazgadīgs ir persona, kas nav sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. Tā kā mazgadīga persona tiek pieskaitīta bezpalīdzības stāvoklī esošām personām, mazgadīgā slepkavība kvalificējama saskaņā ar KL 117.panta 2.punktu

Subjektīvā puse – vainīgais apzinās (zina vai apzināti pieļauj), ka cietušais ir nepilngadīgs

SLEPKAVĪBA, KAS IZDARĪTA VAIRĀKU PERSONU DZĪVĪBAI BĪSTAMĀ VEIDĀ (KL 117.panta 3.punkts)

Kvalificētu slepkavības sastāvu veido tās izdarīšanas **veids** – slepkavības metode, ko vainīgais lieto, lai atņemtu dzīvību citai personai. Noziedzīga nodarījuma izdarīšanas veids ir objektīvās puses fakultatīvā pazīme, kas šajā gadījumā ir obligāta sastāva pazīme

- Šāda slepkavība ir personas nonāvēšana, izmantojot tādus rīkus, līdzekļus, paņēmienus, kas, vainīgajam apzinoties, rada draudus ne tikai cietušā, bet arī citu (vismaz vienas) personu dzīvībai

Šis pastiprinošais apstāklis inkriminējams neatkarīgi no tā, vai citām personām ir nodarīts kāds kaitējums vai nē.

Ja, izmantojot vispārbīstamu nonāvēšanas veidu, kaitējums tiek nodarīts arī citu personu veselībai, nodarījumu kvalificē kā noziedzīgu nodarījumu ideālo kopību saskaņā ar KL 117.panta 3.punktu un atbilstoši ar 125., 126. vai 130.pantu. Ja šādos apstākļos nonāvētas divas vai vairākas personas, vainīgajam to vēloties vai apzināti pieļaujot, nodarījums jākvalificē saskaņā ar KL 118.panta 2.punktu.

SLEPKAVĪBA, KAS IZDARĪTA AR SEVIŠĶU CIETSIRDĪBU (KL 117.panta 4.punkts)

Sevišķa cietsirdība KL 117.panta 4.punkta izpratnē ir juridiska kategorija, ko konstatē, ņemot par pamatu medicīniskos un faktiskos kritērijus un izvērtējot slepkavības paņēmienus un citus apstākļus, kas var liecināt par tās izpausmēm

- Par slepkavību ar sevišķu cietsirdību tiek atzīta tāda tīša nonāvēšana, kad pirms dzīvības atņemšanas vai slepkavības procesā cietušais ticis
- spīdzināts, mocīts vai notikusi nīrgāšanās par upuri,
- slepkavība izdarīta ar tādu paņēmienu, kas saistīts ar sevišķu ciešanu sagādāšanu cietušajam,
- slepkavība izdarīta cietušajam tuvu personu klātbūtnē.
- **Spīdzināšana un mocīšana** sagādā cietušajam stipras sāpes, fiziskas un psihiskas ciešanas, taču atšķirīgs ir to nodarīšanas veids. Spīdzināšana ir apzināta vairākkārtīga vai ilgstoša sevišķu sāpju vai ciešanu sagādāšana cietušajam, savukārt mocīšanai raksturīga cietušā turēšana apstākļos, kas apdraud tā dzīvību vai veselību.

No **subjektīvās puses** slepkavību var izdarīt gan ar tiešu, gan netiešu nodomu, vainīgajam apzinoties, ka ar slepkavības izdarīšanu sagādā cietušajam vai viņa tuviniekiem sevišķas ciešanas, un vai nu vēloties izdarīt slepkavību tādā veidā vai arī apzināti to pieļaujot

SLEPKAVĪBA, PĒC KURAS IZDARĪTA LĪĶA APGĀNĪŠANA (KL 117.panta 5.punkts)

Līķa apgānīšana – ņirgāšanās par līķi, tā izķēmošana, sadalīšana, dedzināšana, tā audu vai orgānu izņemšana, nekrofilijas akts, kanibālisms un tamlīdzīgas darbības.

- Ja līķi apgāna persona, kura nav piedalījies slepkavības izdarīšanā nedz kā dalībnieks, nedz līdzdalībnieks, nodarījums kvalificējams saskaņā ar Krimināllikuma 228.panta attiecīgo daļu.

Vainīgais apzinās savas rīcības prettiesisko raksturu un vēlas apgānīt līķi pēc cietušā noslepkavošanas, savukārt motivācija – vēlēšanās paņirgāties par līķi, slēpt pirms tam izdarīto slepkavību utt. kvalifikāciju neietekmē.

PERSONU GRUPĀ IZDARĪTA SLEPKAVĪBA

(KL 117.panta 10.punkts)

Ar slepkavību personu grupā saprot citas personas tīšu nonāvēšanu, kas izdarīta dalībā, tas ir, slepkavību kopīgi, to apzinoties, tieši izdarījušas divas vai vairākas personas. Iepriekšēja vienošanās nav obligāta.

- Par slepkavības līdzizdarītājiem atzīstamas tikai tās personas, kuras tieši piedalījušās dzīvības atņemšanas procesā, pilnīgi vai daļēji izpildot slepkavības objektīvo pusi

Slepkavības personu grupā pazīmes:

- slepkavību izdara divas vai vairākas personas;
- slepkavība tiek izdarīta kopīgi;
- personām ir vienots nodoms, kas vērsts uz dzīvības atņemšanu cietušajam;
- visas personas tieši piedalās dzīvības atņemšanas procesā.

SLEPKAVĪBA, KAS SAISTĪTA AR LAUPIŠANU

(KL 117.panta 6.punkts)

Slepkavība atzīstama par saistītu ar laupīšanu gadījumos, kad

- vardarbība pret cietušo tiek pielietota tieši pirms mantas nolaupīšanas vai pašā mantas nolaupīšanas procesā ar mērķi paņemt svešu kustamu mantu, kā rezultātā cietušais tiek noslepkavots, vai
- cietušā nonāvēšana tiek izdarīta tūlīt pēc mantas nolaupīšanas, kad vardarbība tiek pielietota ar mērķi paturēt nolaupīto mantu.

- Svešas mantas nolaupīšana, lietojot vardarbību, kuras rezultātā iestājusies cietušā nāve, un vainīgais tādu rezultātu vēlējis vai apzināti pieļāvis, kvalificējama tikai kā slepkavība, atbildība par ko paredzēta Krimināllikuma 117.panta 6.punktā

KL 117.panta 6.punktā paredzēto slepkavību var raksturot gan tiešs, gan arī netiešs nodoms, jo vainīgā sākotnējais nodoms ir vērsts uz svešas kustamas mantas nolaupīšanu un tā sasniegšanai tiek lietota vardarbība – līdzeklis, kādu vainīgais izmanto mantas paņemšanai vai paturēšanai, savukārt cietušā noslepkavošana tikai sekmē laupīšanas izdarīšanu.

SLEPKAVĪBA, KAS SAISTĪTA AR IZVAROŠANU

(KL 117.panta 7.punkts)

Ar slepkavību, kas saistīta ar izvarošanu, jāsaprot personas tīša nonāvēšana izvarošanas procesā, kad tiek pielietota vardarbība, lai pārvarētu cietušās pretošanos, vai tieši pēc izvarošanas ar nolūku to slēpt vai atriekties par izvarošanas laikā izrādīto pretošanos

- Slepkavība, kas saistīta ar izvarošanu, kvalificējama tikai saskaņā ar Krimināllikuma 117.panta 7.punkta, neveidojot kopību ar 159.pantu, kurā paredzēta atbildība par izvarošanu

Ja slepkavība izdarīta izvarošanas laikā, cenšoties pārvarēt cietušās pretošanos vai aiz sadistiskām tieksmēm, vainīgais var rīkoties gan ar tiešu nodomu, vēloties cietušās nāves iestāšanos, gan arī ar netiešu nodomu, apzināti pieļaujot nāves iestāšanos vai esot vienaldzīgam pret šādu seku iestāšanos.

Ja slepkavība izdarīta, lai atriektos par cietušās pretošanos izvarošanas laikā vai lai slēptu izdarīto izvarošanu, vainīgais rīkojas tikai ar tiešu nodomu

SLEPKAVĪBA NOLŪKĀ SLĒPT CITU NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU VAI ATVIEGLOT TĀ IZDARĪŠANU (KL 117.panta 8.punkts)

Noziegums raksturojas ar konkrētu nolūku:

- slēpt citu noziedzīgu nodarījumu vai
- atvieglot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu

- Noziegums kvalificējams saskaņā ar Krimināllikuma 117.panta 8.punktu neatkarīgi no tā, kas ir slēpjamā noziedzīgā nodarījuma izdarītājs – pats vainīgais vai kāda cita persona, un vai slepkavību izdarījušais vēlējies atvieglot noziedzīga nodarījuma izdarīšanu sev pašam vai citai personai

Krimināllikuma 117.panta 8.punktā paredzēto slepkavību var izdarīt tikai ar tiešu nodomu, jo tā tiek izdarīta ar konkrētu nolūku – slēpt citu noziedzīgu nodarījumu vai atvieglot tā izdarīšanu

- Ja persona izdara slepkavību nolūkā slēpt citu paša izdarītu noziedzīgu nodarījumu vai atvieglot tā izdarīšanu, nodarījums kvalificējams kā divu noziedzīgu nodarījumu reāla kopība saskaņā ar krimināllikuma 117.panta 8.punktu un to Krimināllikuma pantu, kas paredz atbildību par slēpjamo noziedzīgo nodarījumu vai to noziedzīgo nodarījumu, kura izdarīšanu vainīgais tādējādi vēlējies atvieglot

SLEPKAVĪBA, KAS IZDARĪTA MANTKĀRĪGĀ NOLŪKĀ (KL 117.panta 9.punkts)

Slepkavība ir izdarīta mantkārīgā nolūkā, ja vainīgajam ir bijis nodoms

- iegūt jebkura veida materiālus labumus sev vai citām personām vai
- izvairīties pašam vai dot iespēju citām personām izvairīties no materiāliem izdevumiem

- Nodarījuma kvalifikācijai nav būtiski, vai noslepkavotā persona bijusi mantas īpašnieks vai manta tikai atradusies tās valdījumā, kā arī tas apstākļi, vai mantkārīgais mērķis ir sasniegts.

Lai atzītu, ka slepkavība izdarīta mantkārīgā nolūkā, jākonstatē, ka šis nolūks radies līdz slepkavības izdarīšanai vai dzīvības atņemšanas procesā. Nodarījumu var izdarīt tikai ar tiešu nodomu. Ja vainīgais slepkavību izdarījis citu motīvu dēļ, bet pēc tam paņēmis cietušā mantu, nodarījums kvalificējams kā slepkavība atkarībā no tās motīviem un citiem lietas apstākļiem un kā mantas nolaupīšanu

KL 117.PANTA 6. UN 9.PUNKTS.

SLEPKAVĪBAS, KAS SAISTĪTA AR LAUPIŠANU, NORobežošana no slepkavības, kas izdarīta mantkārīgā nolūkā

Pants	Noziedzīga nodarījuma priekšmets	Mantas iegūšanas brīdis	Objektīvā puse	Subjektīvā puse
KL 117.panta 6.punkts (slepkavība, kas saistīta ar laupīšanu)	Tikai kustama manta	Manta tiek iegūta nekavējoties	Tikai aktīva darbība	Kā tiešs, tā netiešs nodoms
KL 117.panta 9.punkts (slepkavība mantkārīgā nolūkā)	<ul style="list-style-type: none">- kustama manta- tiesības uz mantu- tiesības uz mantojumu- tiesības uz nekustamo īpašumu- parādsaistību neizpilde	Manta var tikt iegūta arī vēlākā laika periodā	Kā darbība, tā bezdarbība	Tikai tiešs, iepriekšējs nodoms, mantkārīgs nolūks

SLEPKAVĪBA, KO IZDARĪJUSI PERSONA, KAS IEVIETOTA AIZTURĒTO TURĒŠANAS, IEPRIEKŠĒJĀ APCIETINĀJUMA VAI IESLODZĪJUMA VIETĀ (KL 117.panta 11.punkts)

Obligāta objektīvās puses pazīme – slepkavības izdarīšanas vieta:

- aizturēšanas telpas,
- izmeklēšanas cietums vai speciāli aprīkotas policijas telpas,
- ieslodzījuma vieta (attiecīgā režīma cietums, audzināšanas iestāde nepilngadīgajiem)

- Par Krimināllikuma 117.panta 11.punktā paredzētās slepkavības izdarīšanas vietu atzīstamas arī citas vietas, kurās aizturētajam, apcietinātajam vai ieslodzītajam vajadzējis atrasties konvoja pavadībā

Subjekts – fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu,

- kura ir aizturēta Kriminālprocesa likuma 264. vai 270.panta kārtībā, vai
- kurai kā drošības līdzeklis piemērots apcietinājums, vai
- kurai ar tiesas spriedumu noteikts brīvības atņemšanas sods

SLEPKAVĪBA SEVIŠĶI PASTIPRINOŠOS APSTĀKĻOS (KL 118.pants)

Krimināllikuma 118.pantā paredzēti šādi sevišķi pastipriņoši apstākļi:

Slepkavība izdarīta sakarā ar to, ka cietušais vai viņa tuvinieks izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus vai piedalījies noziedzīga vai cita prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā, vai devis liecību tiesā vai pirmstiesas izmeklēšanā (1.punkts)

Noslepkavotas divas vai vairākas personas (2.punkts)

Slepkavību izdarījusi persona, kas jau agrāk izdarījusi slepkavību, izņemot slepkavību, kas izdarīta stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī, un slepkavību, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas vai personas aizturēšanas nosacījumus (3.punkts)

Slepkavību izdarījusi persona, izciešot mūža ieslodzījumu (4.punkts)

Slepkavību izdarījusi organizēta grupa (5.punkts)

SLEPKAVĪBA, KAS IZDARĪTA SAKARĀ AR TO, KA CIETUŠAIS VAI VIŅA TUVINIEKS IZPILDĪJIS DIENESTA VAI PROFESIONĀLOS PIENĀKUMUS, VAI PIEDALĪJIES NOZIEDZĪGA VAI CITĀDA PRETTIESISKA NODARĪJUMA NOVĒRŠANĀ VAI PĀRTARUKŠANĀ, VAI DEVIS LIECĪBU TIESĀ VAI PIRMSTIESAS IZMEKLĒŠANĀ (KL 118.panta 1.punkts)

Objektīvie kriminālatbildības nosacījumi: Cietušais vai viņa tuvinieks (ģimenes locekļi, radnieki, citas personas, kurām ir dārga cietušā dzīvība un veselība,

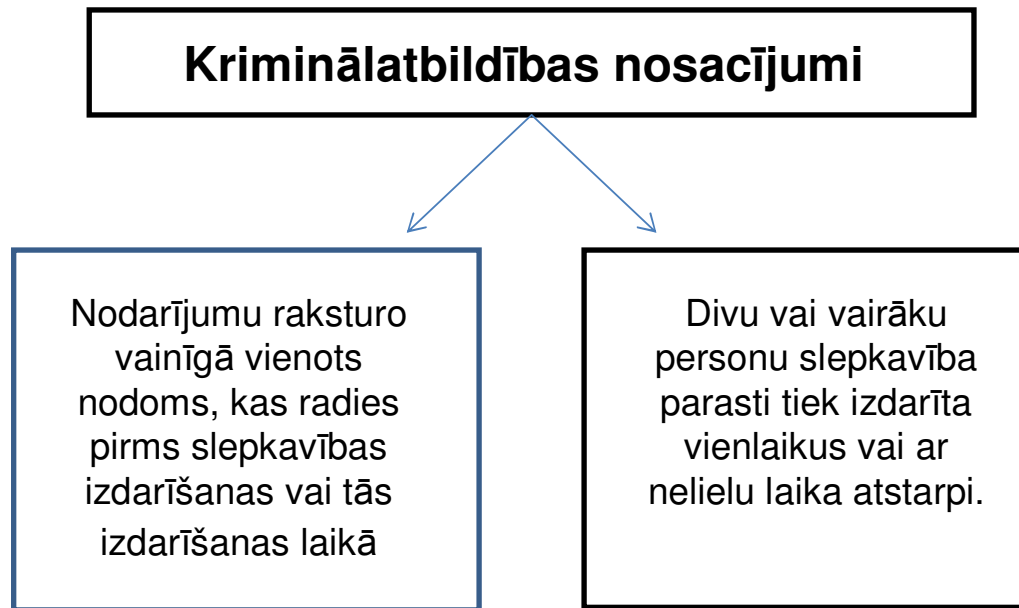
- izpildījis savus dienesta vai profesionālos pienākumus,
- piedalījies noziedzīga vai cita prettiesiska nodarījuma novēršanā vai pārtraukšanā.
- devis liecību tiesā vai pirmstiesas izmeklēšanā,
- atteicies piedalīties nozieguma izdarīšanā.

Cietušā un viņa tuvinieka rīcība ir bijusi likumīga

Subjektīvie kriminālatbildības nosacījumi: Vainīgais apzinās, ka vēršas pret personu, kura pati vai tās tuvinieks likumīgi pilda savus pienākumus un vēlas viņu nonāvēt (tiešs nodoms), lai

- traucētu šo pienākumu pildīšanai
- pārtrauktu to pildīšanu
- atriebtos par jau izpildīto darbību

NOSLEPKAVOTAS DIVAS VAI VAIRĀKAS PERSONAS (KL 118.panta 2.punkts)

Dažādā laikā, kaut arī ar nelielu atstarpi, izdarīta divu vai vairāku personu noslepkavošana, ko neaptver vienots nodoms, kvalificējama kā atkārtota slepkavība (KL 118.panta 3.punkts).

Ja vainīgā nodoms ir bijis vērst uz dzīvības atņemšanu divām vai vairākām personām, kas nav realizēts no vainīgā gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, nodarījums kvalificējams kā mēģinājums noslepkavot divas vai vairākas personas (KL 15.panta 4.daļa un 118.panta 2.punkts)

SLEPKAVĪBU IZDARĪJUSI PERSONA, KAS JAU AGRĀK IZDARĪJUSI SLEPKAVĪBU (KL 118.panta 3.punkts)

Slepkavība kā izdarīta atkārtoti kvalificējama gadījumos, ja to izdarījusi persona kura jau agrāk izdarījusi slepkavību, vai persona, kura iepriekš izdarījusi tādu noziedzīgu nodarījumu, kas saistīts ar tīšu nonāvēšanu, izņemot slepkavību, kas izdarīta stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī (KL 120.pants), un slepkavību, pārkāpjot nepieciešamās aizstāvēšanās robežas (KL 121.pants) vai personas aizturēšanas nosacījumus (KL 122.pants)

- Slepkavības atkārtotību saskaņā ar Krimināllikuma 25.panta otrajā daļā noteikto neveido slepkavība, par kuras izdarīšanu persona atbrīvota no kriminālatbildības vai par kuru iestāties kriminālatbildības noilgums (KL 56.pants), vai par kuru noņemta vai dzēsta sodāmība likumā noteiktajā kārtībā (KL 63.pants)

Kriminālatbildība par atkārtotu slepkavību vai tās mēģinājumu iestājas neatkarīgi no tā, vai vainīgais izdarījis agrāk slepkavību vai tās mēģinājumu, kā arī neatkarīgi no tā, vai vainīgais bijis agrāk izdarītās slepkavības izdarītājs vai līdzdalībnieks

SLEPKAVĪBU IZDARĪJUSI PERSONA, KAS IZCIEŠ MŪŽA IESLODZĪJUMU (KL 118.panta 4.punkts)

Krimināllikumā īpaši paredzētajos gadījumos par sevišķi smagu noziegumu izdarīšanu, piemēram, par genocīdu (KL 71.pants), spiegošanu (KL 85.panta otrā daļa), terorismu (KL 88.pants), slepkavību pastiprinošos un sevišķi pastiprinošos apstākļos (KL 117. un 118.pants) tiesa var noteikt brīvības atņemšanu uz visu mūžu (mūža ieslodzījums)

- Mūža ieslodzījuma izciešanas kārtība un apstākļi būtiski atšķiras no tāda brīvības atņemšanas soda izciešanas, kas piespriests uz noteiktu laiku

Krimināllikuma 118.panta 3.punktā norādītā slepkavība tiek izdarīta ieslodzījuma vietā, kur uz mūžu notiesātais izcieš sodu par iepriekš izdarītu sevišķi smagu noziegumu

SLEPKAVĪBA, KO IZDARĪJUSI ORGANIZĒTA GRUPA (KL 118.panta 5.punkts)

Slepkavība, ko izdarījusi organizēta grupa, būs gadījumos, ja to izdarījušas vairāk nekā divas personas, kuru izveidotā apvienība atbilst organizētas grupas pazīmēm

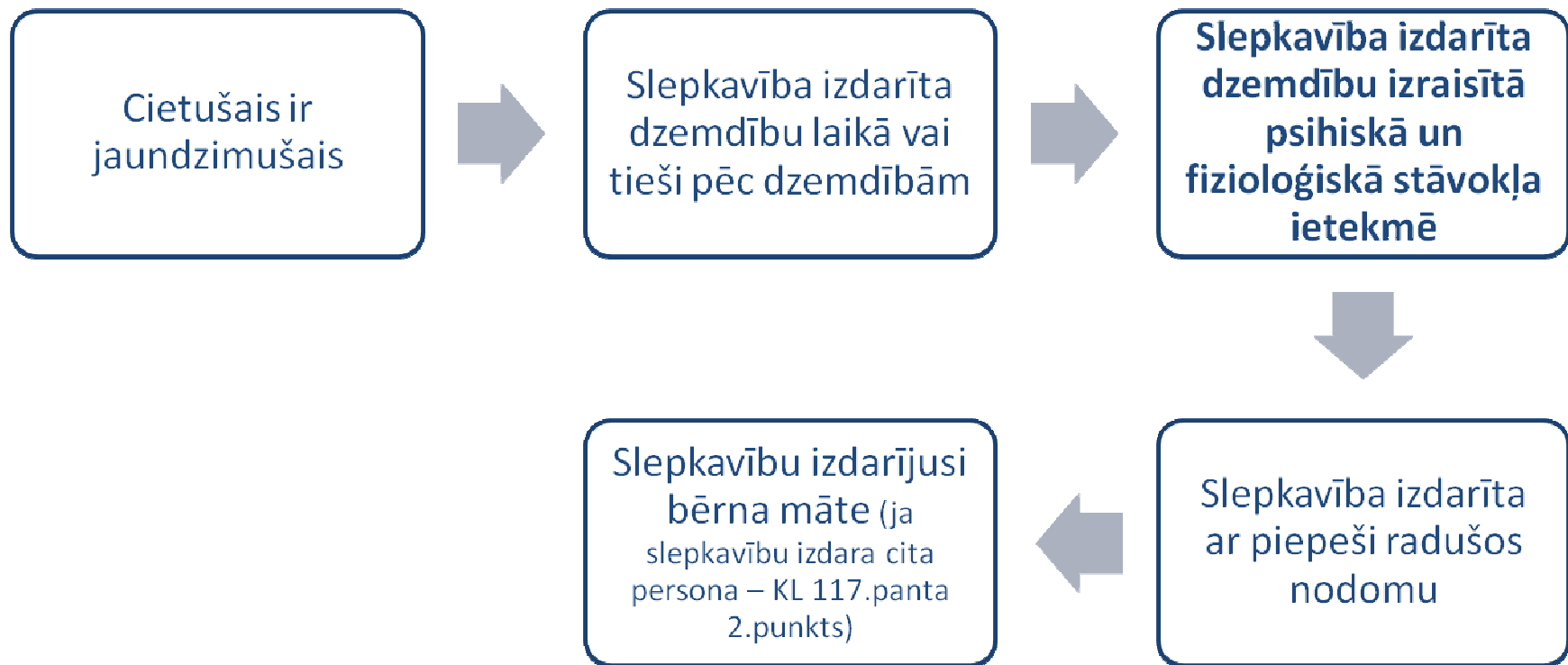
- Saskaņā ar Krimināllikuma 21.pantā noteikto, **organizētai grupai piemīt šādas obligātas pazīmes:**
 - - tā ir vairāk nekā divu personu izveidota apvienība,
 - - tā ir radīta nolūkā kopīgi izdarīt noziedzīgus nodarījumus vai smagu vai sevišķi smagu noziegumu,
 - - tās dalībnieki saskaņā ar iepriekšēju vienošanos sadalījuši pienākumus

Slepkavības izdarīšana organizētā grupā jānodala no slepkavības, ko izdarījusi personu grupa, pirmkārt, pēc kvantitatīvā rādītāja un, otrkārt, pēc tā, ka KL 117.panta 10.punktā paredzētās slepkavības izdarītājiem nav obligāta iepriekšēja vienošanās un pienākumu sadale, pie tam visiem grupas dalībniekiem ir jāpiedalās dzīvības atņemšanas procesā

Slepkavība, kas izdarīta apstākļos, kuri ietverti vairākos Krimināllikuma 118.panta punktos, kvalificējama saskaņā ar visām šajos punktos norādītajām pazīmēm, piemēram, KL 118.panta 1. un 3.punkts

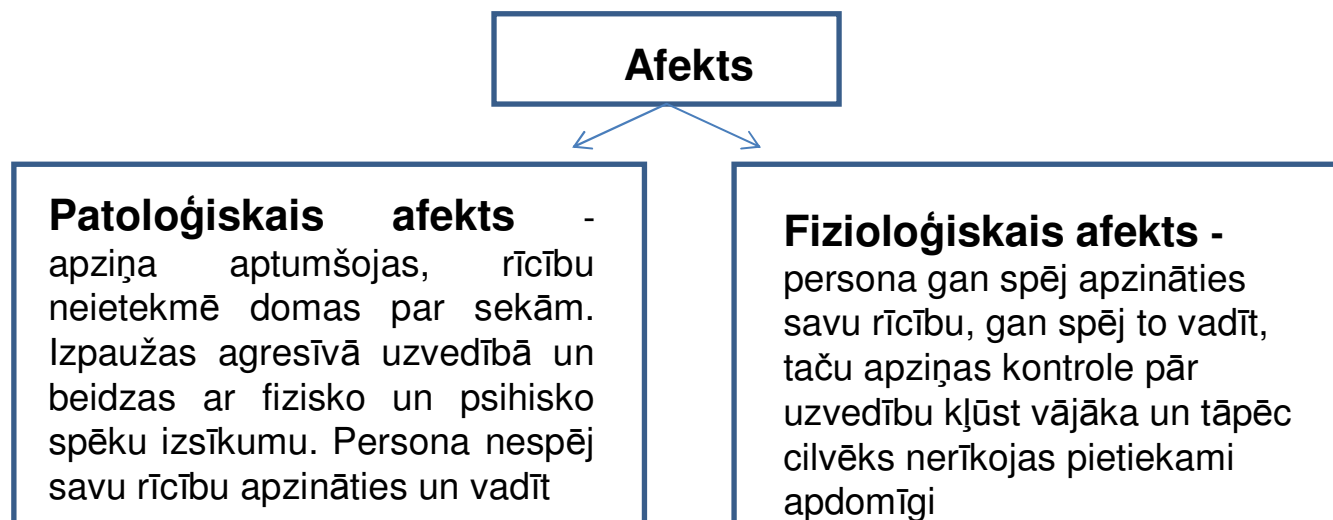
JAUNDZIMUŠA BĒRNA SLEPKAVĪBA

(KL 119.pants)

SLEPKAVĪBA, KAS IZDARĪTA STIPRA PSIHISKA UZBUDINĀJUMA STĀVOKLĪ (KL 120.pants)

Stiprs psihisks uzbudinājums jeb fizioloģiskais afekts ir īslaicīgs un spēcīgi izteikts emocionālais stāvoklis, kura laikā cilvēks saglabā kontroli pār sevi. Fizioloģiskajam afektam raksturīgas konkrētas pozīcijas – emocionālais sasprindzinājums, emocionālais uzbudinājums, frustrācija, panikas izjūta, kuras izejot, cilvēkam iestājas fizioloģiskais afekts

Lai nodarījumu kvalificētu saskaņā ar Krimināllikuma 120.pantu, tam jāatbilst šādiem nosacījumiem: 1) vardarbība vai smags goda aizskārums no cietušā puses; 2) vainīgais atradies piepeša stipra psihiska uzbudinājuma stāvoklī; 3) pastāv saistība starp cietušā uzvedību un vainīgās personas afekta stāvokli; 4) piepeši radies tiešs vai netiešs nodoms

SLEPKAVĪBA, PĀRKĀPJOT NEPIECIEŠAMĀS AIZSTĀVĒŠANĀS ROBEŽAS (KL 121.pants)

Pārkāptas nepieciešamās aizstāvēšanās robežas

konstatēta acīmredzama aizsardzības nesamērība ar uzbrukuma raksturu un bīstamību, kā rezultātā uzbrucējam tiek radīts kaitējums, kas nav bijis nepieciešams, lai novērstu vai atvairītu uzbrukumu (KL 29.panta otrā daļa)

Aizstāvības **atbilstību** apdraudējuma raksturam un bīstamībai izvērtē, ņemot vērā ne tikai aizstāvības līdzekļu un uzbrukuma samērīgumu un nesamērīgumu, bet arī draudošo briesmu raksturu, personas, kura aizstāvas, apdraudējuma atvairīšanas iespējas, kā arī visus citus objektīvos apstākļus un subjektīvos faktorus, kas varēja ietekmēt apdraudētāja un personas, kas aizstāvas, spēku samēru

NEPIECIEŠAMĀ AIZSTĀVĒŠANĀS (KL 29.pants)

Aizstāvības nesamērība ar uzbrukumu ir **acīmredzama**, ja lietotie aizstāvības līdzekļi un paņēmieni objektīvi nav bijuši vajadzīgi, lai novērstu uzbrukumu

Personas atbildības nosacījumi, kura nodarījusi kaitējumu, atradoties **šķietamās aizstāvēšanās stāvoklī**, reglamentēti KL 30.panta 2., 3. un 4.daļā

SLEPKAVĪBA, PĀRKĀPJOT PERSONAS AIZTURĒŠANAS NOSACĪJUMUS (KL 122.pants)

Aizturēšana, radot personai kaitējumu ,
ir kriminālsodāma, ja ir **pārkāpti
aizturēšanas nosacījumi** – tiek
pieļauta personai radītā kaitējuma
acīmredzama neatbilstība nodarījuma,
nepakļaušanās vai pretošanās
raksturam

KPL 264.pants

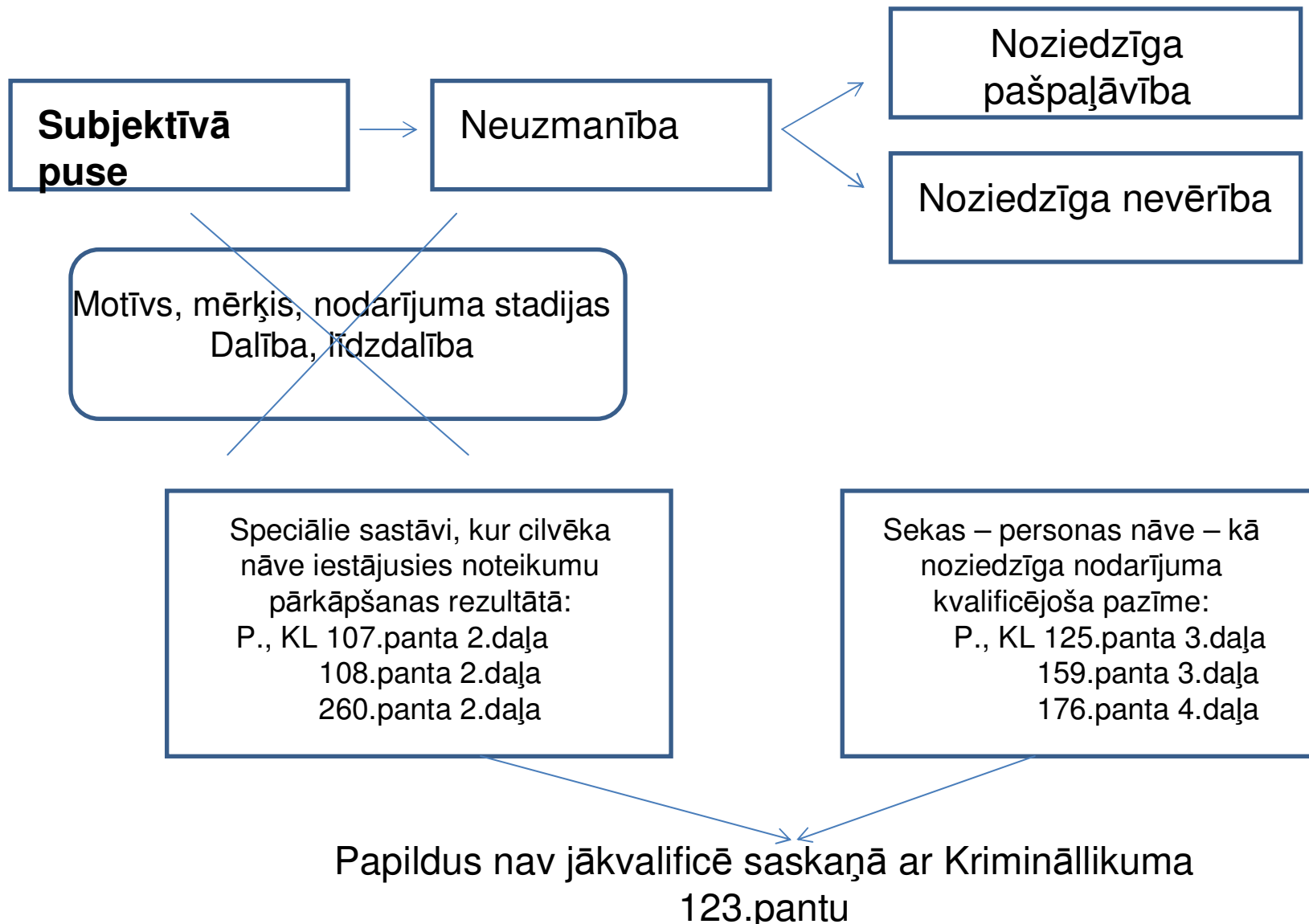
**AIZTURĒŠANA, RADOT
PERSONAI KAITĒJUMU
(KL 31.pants)**

Personu var aizturēt, ja ir konstatēts kāds no
Kriminālprocesa likuma 264.pantā norādītajiem
aizturēšanas nosacījumiem, piemēram,
persona pārsteigta tieši noziedzīga nodarījuma
izdarīšanas brīdī, tūlīt pēc tam vai arī bēgot no
notikuma vietas utt. Aizturēšanai jābūt
savlaicīgai

Par to, vai ir pārkāpti personas
aizturēšanas nosacījumi vai nav,
secina, izvērtējot izdarītā noziedzīgā
nodarījuma kaitīguma pakāpi,
aizturamā personību un aizturēšanas
apstākļus

Ja darbības, ar kurām aizturamajai
personai nodarīts kaitējums, nav
bijušas nepieciešamas tās
aizturēšanai, atbildība par radīto
kaitējumu iestājas uz vispārējiem
pamatiem

NONĀVĒŠANA AIZ NEUZMANĪBAS (KL 123.pants)

NOZIEDZĪGA PAŠPAĻĀVĪBA UN SLEPKAVĪBA AR NETIEŠU NODOMU

Nodarījums	Intelektuālais moments	Gribas moments
Noziedzīga pašpaļāvība	Apzinās (abstrakti) nāves iestāšanās iespējamību citās analogiskās situācijās	Cer, ka cietušā nāve tiks novērsta
Slepkavība ar netiešu nodomu	Apzinās nāves iestāšanās varbūtību konkrētajā gadījumā	Nāvi nevēlas, taču apzināti pieļauj vai ir vienaldzīgs pret to

Novešana līdz pašnāvībai (KL 124.pants)

OBJEKTĪVĀ PUSE

(nodarījums)

- Cietsirdīga apiešanās ar cietušo
- Sistemātiska viņa personiskās cieņas pazemošana

OBJEKTĪVĀ PUSE

(sekas, cēloņsakarība)

- Pašnāvība
- Pašnāvības mēģinājums

CIETUŠAIS – persona,

- kura nav atradusies materiālā vai citādā atkarībā no vainīgā
- kura atradusies materiālā vai citādā atkarībā no vainīgā

KRIMINĀLTIESĪBU NORMU PAR SLEPKAVĪBU KONKURENCE

1) Ja konkurē vispārīgā un speciālā norma, piemēro speciālo

117., 118.pants ← 116.pants → 119.-122.pants

2) Ja konkurē speciālās normas ar pastipriņošiem un sevišķi pastipriņošiem apstākļiem, piemēro normu ar sevišķi pastipriņošiem apstākļiem

KL 117.pants → 118.pants

3) Ja konkurē speciālās normas ar mīkstinošiem apstākļiem, piemēro normu, kurā privileģētāks sastāvs

120.pants → 121.pants

4) ja konkurē speciālās normas ar pastipriņošiem un mīkstinošiem apstākļiem, piemēro normu ar mīkstinošiem apstākļiem

117., 118.pants → 119.-122.pants

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET PERSONAS VESELĪBU (KL 125.-142.pants)

- Miesas bojājumu jēdziens un pazīmes (KL 125.-131.pants)
- Miesas bojājumu klasifikācija pēc to smaguma pakāpes
- Tīšs smags miesas bojājums, kas vainīgā neuzmanības dēļ izraisījis cietušā nāvi
- Noziedzīgi nodarījumi, kas bīstami veselībai un dzīvībai (KL 132.-142.pants):
 - Draudi izdarīt slepkavību un nodarīt smagu miesas bojājumu
 - Aborta neatļauta izdarīšana
 - Atstāšana bez palīdzības
 - Ārstniecības personas izdarītie noziedzīgie nodarījumi

LR Satversmes 111.pants: Valsts aizsargā cilvēka veselību

Par krimināllikumu piemērošanu lietās par tīšu miesas bojājumu nodarīšanu: LR Augstākās tiesas plēnuma 1993.gada 1.marta lēmums Nr.1 . / Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krājums. – Rīga: [B.i.], 2002

MIESAS BOJĀJUMU JĒDZIENS UN PAZĪMES

Miesas bojājumi – cilvēka organisma audu, orgānu un sistēmu anatomiski bojājumi vai funkcionāli traucējumi, kas radušies fizikālu – **mehānisku, termisku, elektrisku, akustisku, radiācijas, ķīmisku, bioloģisku un psihisku iedarbību** rezultātā

Objekts – cilvēka veselība- organisma dabiskais stāvoklis, cilvēka ķermeņa audu un orgānu normāla funkcionēšana

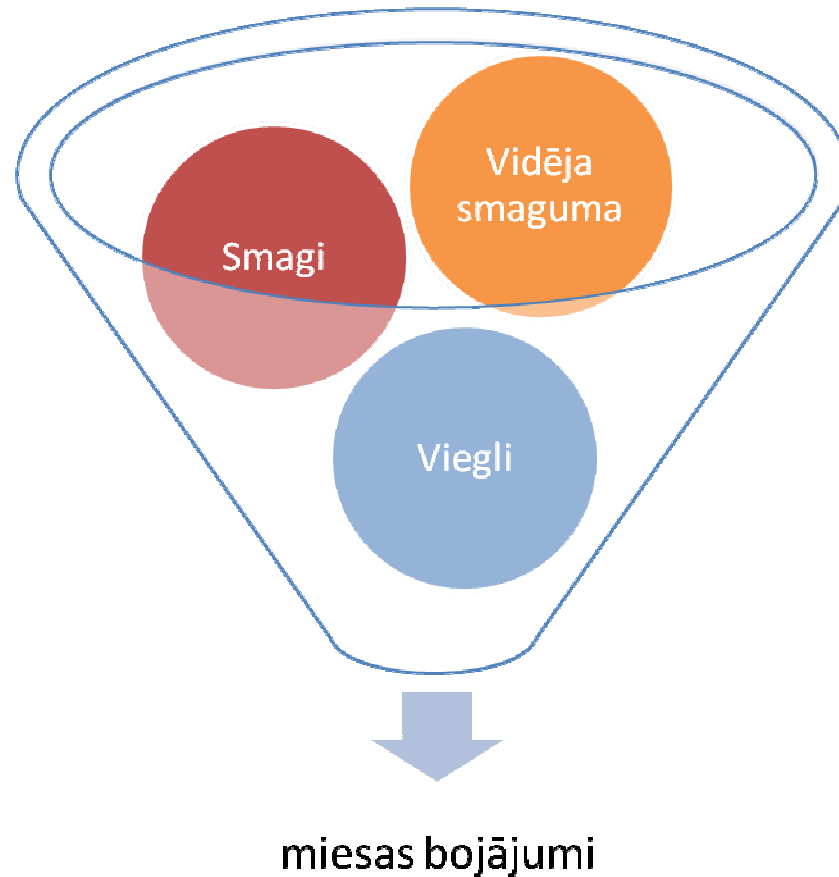
Objektīvā puse - nodarījums (darbība vai bezdarbība), sekas (attiecīgā smaguma miesas bojājumi), cēloņsakarība starp nodarījumu un sekām

Subjekts - ikviena fiziska un pieskaitāma persona, kas sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu

Subjektīvā puse - nodoms (KL 125.-130.pants), neuzmanība (KL 131.pants)

Kritēriji miesas bojājumu smaguma pakāpes noteikšanai, veicot medicīnisko ekspertīzi: likuma “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību”3.pielikums. // Latvijas Vēstnesis, 2002. 13.novembris, Nr.165.

MIESAS BOJĀJUMU IEDALĪJUMS PĒC SMAGUMA PAKĀPES

SMAGS MIESAS BOJĀJUMS (KL 125.pants)

**Smagi
miesas
bojājumi** ir
tādi miesas
bojājumi, kas
bijuši par
iemeslu

- Dzīvības apdraudējumam;
- Redzes, dzirdes vai kāda orgāna vai tā funkciju zaudējumam;
- Psihiskam vai citādam veselības traucējumam, kas saistīts ar vispārējo darbību paliekošu zaudējumu ne mazāk kā vienas trešdaļas apmērā;
- Grūtniecības pārtraukumam;
- Nelabojamam sejas izkēmojumam

VIDĒJA SMAGUMA MIESAS BOJĀJUMS

(KL 126.pants)

Vidēja smaguma miesas bojājums ir tāds miesas bojājums, kas

- nav bīstams dzīvībai,
- nav izraisījis Krimināllikuma 125.pantā paredzētās sekas

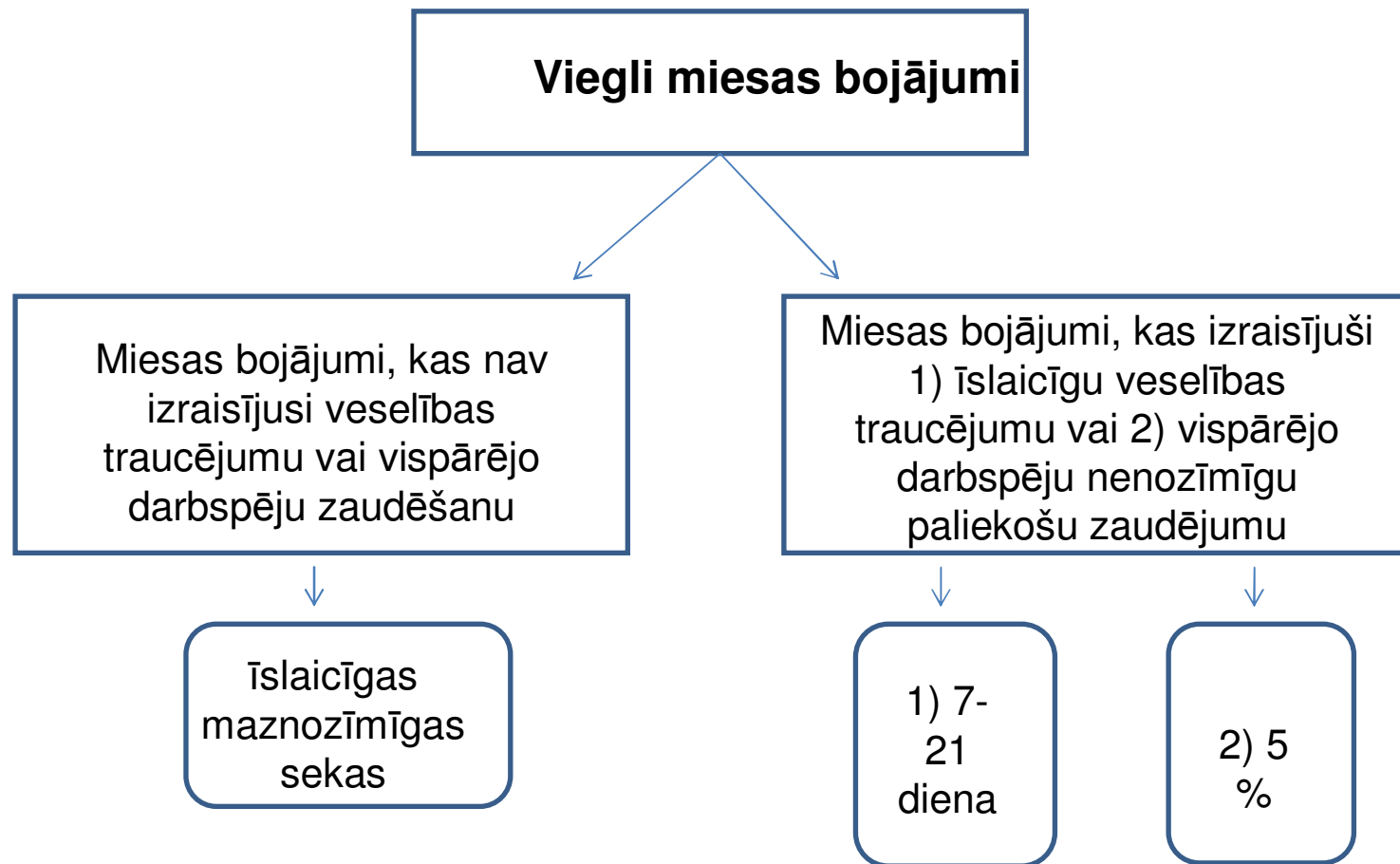

bet izraisījis

- ilgstošu veselības traucējumu vai
- vispārējo darbību ievērojamu paliekošu zaudēšanu ne mazāk kā vienas trešdaļas apmērā

- **Veselības traucējums ir ilgstošs**, ja tas pārsniedz 21 dienu
- Vispārējo darbību paliekošs zaudējums **mazāk nekā vienas trešdaļas apmērā** ir darbību zaudējums no 10-30%

VIEGLS MIESAS BOJĀJUMS (KL 130.pants)

KRITĒRIJI MIESAS BOJĀJUMU SMAGUMA NOTEIKŠANAI

	KL 125.pants	KL 126.pants	KL 130.pants	
			1.daļa	2.daļa
Bīstamība dzīvībai	+	—	—	—
Veselības traucējums	1.daļā norādītās sekas	sākot ar 22.dienu	līdz 6 dienām	no 7 līdz 21 dienai
Darbspēju zudums	sākot ar 35%	10-30%	—	5%

SIŠANA, SPĪDZINĀŠANA (KL 130.panta 1. un 3.daļa)

Sišana – darbības, kas nerada ķermeņa audu, orgānu un sistēmu anatomiskus bojājumus vai funkciju traucējumus, bet izraisa tikai **fiziskas sāpes**

<p>Lai nodarījumu kvalificētu kā sišanu saskaņā ar KL 130.panta 1.daļu, sitieniem ir jābūt daudzkārtīgiem</p>	<p>Sistemātiska sišana ir cietušā piekaušana vairāk nekā divas reizes neilgā laika posmā.</p> <p>KL 130.panta 3.daļā noteikta atbildība par tādu sistemātisku sišanu, kurai bijis spīdzināšanas raksturs – darbības izdarītas ar nolūku radīt ilgstošas vai daudzreizējas stipras sāpes</p>	<p>Ar cita veida spīdzināšanu saprot jebkādas darbības, kas izdarītas nolūkā nodarīt ilgstošas vai daudzkārtējas stipras sāpes, izņemot sišanu, piemēram, knaibīšana, termiska iedarbība utt.</p>
---	---	--

TĪŠA SMAGA MIESAS BOJĀJUMA NODARĪŠANA, KAS VAINĪGĀ NEUZMANĪBAS DĒĻ BIJIS PAR IEMESLU CIETUŠĀ NĀVEI

(KL 125.panta trešā daļa)

Nodarījums, kas izpaužas kā darbība vai bezdarbība

Nodarījuma **pirmās sekas** – smags, dzīvībai bīstams miesas bojājums. Galvenais tiešais apdraudējuma objekts – veselība.

Sekas izraisītas ar **tiešu vai netiešu nodomu**

Nodarījuma **otrās sekas** – cietušā nāve. Dzīvība – papildu tiešais objekts.

Vainīgā psihiskā attieksme pret sekām – **neuzmanība** noziedzīgas nevērības vai noziedzīgas pašpaļāvības veidā

Cēloņsakarība:

1) starp vainīgā darbību vai bezdarbību un smagu miesas bojājumu kā sekām; 2) starp smaga miesas bojājuma nodarīšanu un cietušā nāvi; 3) starp tīši nodarīto smago miesas bojājumu un cietušā nāvi – pirmās sekas ir noteikušas otro seku iestāšanos

KL 125.PANTA 3.DAĻĀ PAREDZĒTĀ NODARĪJUMA NODALĪŠANA NO SLEPKAVĪBAS UN NO NONĀVĒŠANAS AIZ NEUZMANĪBAS

Panti	Vainīgā nodoms	Attieksme pret nāves iestāšanos
125.panta 3.daļa	Virzīts uz tīšu smagu miesas bojājumu nodarīšanu	Neuzmanība
123.pants	Nav nodoma nedz nodarīt miesas bojājumus, nedz nonāvēt	Neuzmanība
Slepkavība	Aptvēris cietušā nonāvēšanu	Tiešs vai netiešs nodoms

DRAUDI IZDARĪT SLEPKAVĪBU UN NODARĪT SMAGU MIESAS BOJĀJUMU

(KL 132.pants)

Draudi – psihiska vardarbība, kas izpaužas kā cietušā iebiedēšana

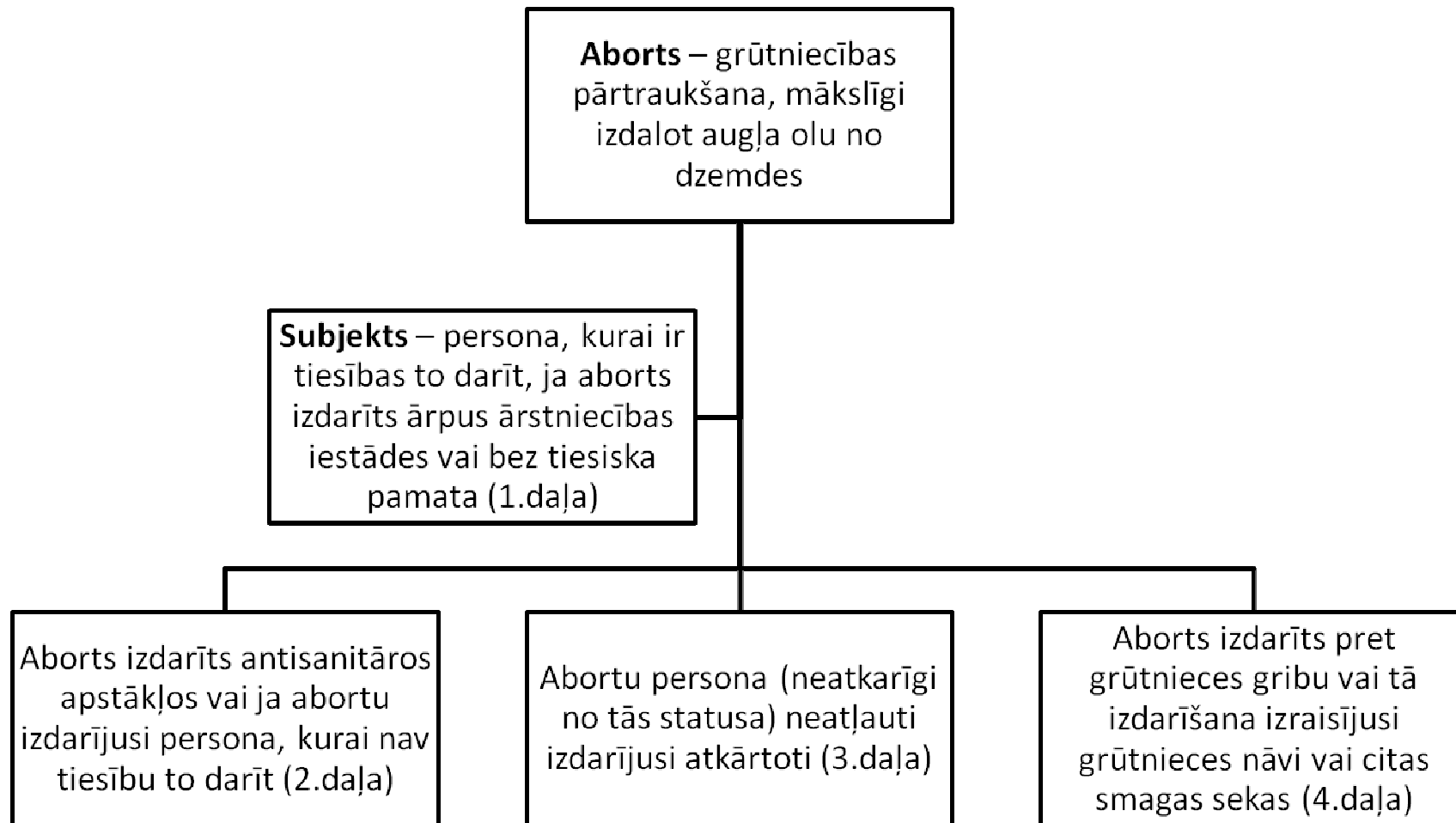
Cietušajam tiek draudēts:
1) Noslepkavot
2) Nodarīt smagu miesas bojājumu

Nodarījumu raksturo tiešs nodoms – vēlēšanās iebiedēt cietušo.

Cietušajam jābūt pamatam baidīties, ka draudi var tikt izpildīti

Ja draudi ir citu noziedzīgu nodarījumu pazīme (KL 159., 160., 176., 183.pants u.c.), nodarījums papildus saskaņā ar KL 132.pantu nav jākvalificē

ABORTA NEATĻAUTA IZDARĪŠANA (KL 135.pants)

ĀRSTNIECĪBAS PERSONAS IZDARĪTIE NOZIEDZĪGIE NODARĪJUMI (KL 138., 139.pants)

ĀRSTNIECĪBAS PERSONAS PROFESIONĀLO PIENĀKUMU NEPEINĀCĪGA PILDĪŠANA

(KL 138.pants)

Nepilda profesionālos
pienākumus,

Profesionālos
pienākumus pilda
nepienācīgi

Aiz neuzmanības
izraisīts smags vai
vidēja smaguma
miesas bojājums
(1.daļa)

Izraisīta inficēšanās ar
cilvēka imūndeficīta
vīrusu (CIV); bijis par
iemeslu nāvei (2.daļa)

Subjekts - **Ārstniecības
persona**

CILVĒKA AUDU UN ORGĀNU NELIKUMĪGA IZŅEMŠANA (KL 139.pants)

Dzīva cilvēka audi vai orgāni izņemti, pārkāpjot
normatīvajos aktos noteikto kārtību

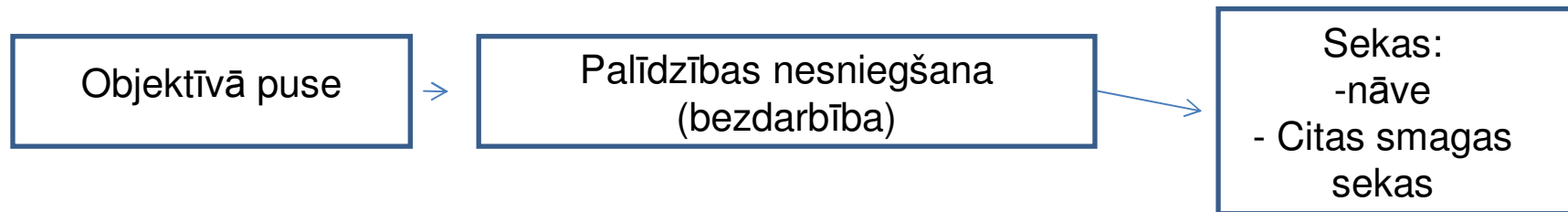
Tīšs
nodarījums,
tiešs nodoms

Nolūks –
izmantošanai
medicīnā

Sertificēta persona, kurai ir
medicīniskā izglītība un kas
nodarbojas ar ārstniecību

1997.gada 12.jūnija likums "Ārstniecības likums. // Latvijas Vēstnesis, 1997. 1.jūlijs, Nr.167/168;
1992.gada 15.decembra likums "Par miruša cilvēka ķermeņa aizsardzību un cilvēka orgānu un audu
izmantošanu medicīnā. // Ziņotājs, 1993. 14.janvāris, Nr.1

ATSTĀŠANA BEZ PALĪDZĪBAS (KL 141.panta 1.daļa)

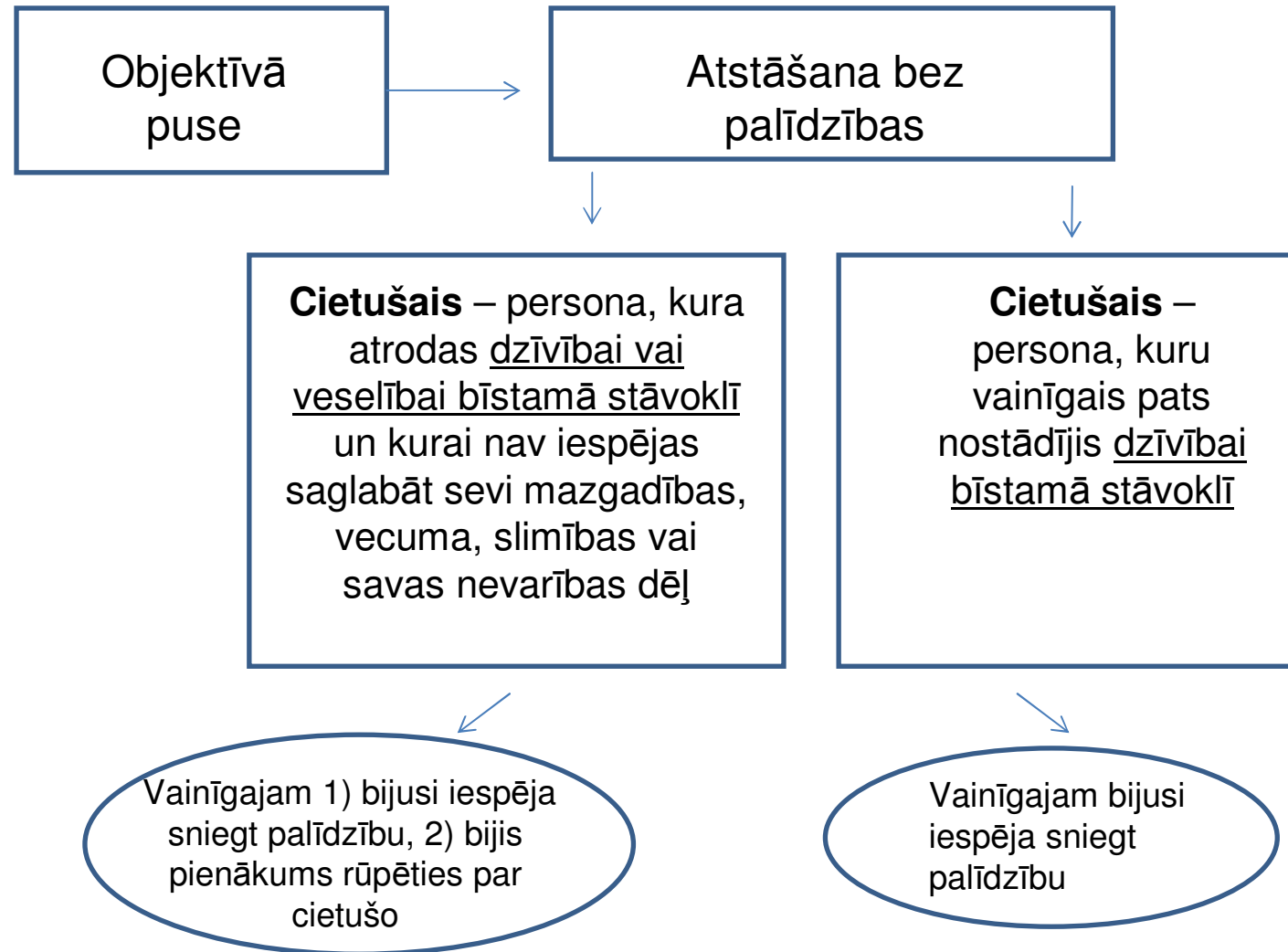

Nosacījumi:

- 1.Palīdzība ir nepieciešama (vainīgais redz, ka neviens cits to nevar sniegt)
- 2.Palīdzība ir acīmredzami neatliekama (slīkšanas, ugunsgrēka gadījumā)
- 3.Palīdzība ir nepieciešama personai, kas atrodas dzīvībai bīstamā stāvoklī
- 4.Vainīgais apzinās, ka var sniegt palīdzību bez nopietnām briesmām sev un citām personām
- 5.Palīdzības nesniegšana izraisījusi cilvēka nāvi vai citas smagas sekas

ATSTĀŠANA BEZ PALĪDZĪBAS (KL 141.panta

2.daļa)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET PERSONAS PAMATTIESĪBĀM UN PAMATBRĪVĪBĀM

(KL 143.-158.pants)

Nelikumīga brīvības atņemšana

Personas nolaupīšana

Ķīlnieku sagrābšana

Cilvēku tirdzniecība

Neslavas celšana un goda aizskaršana

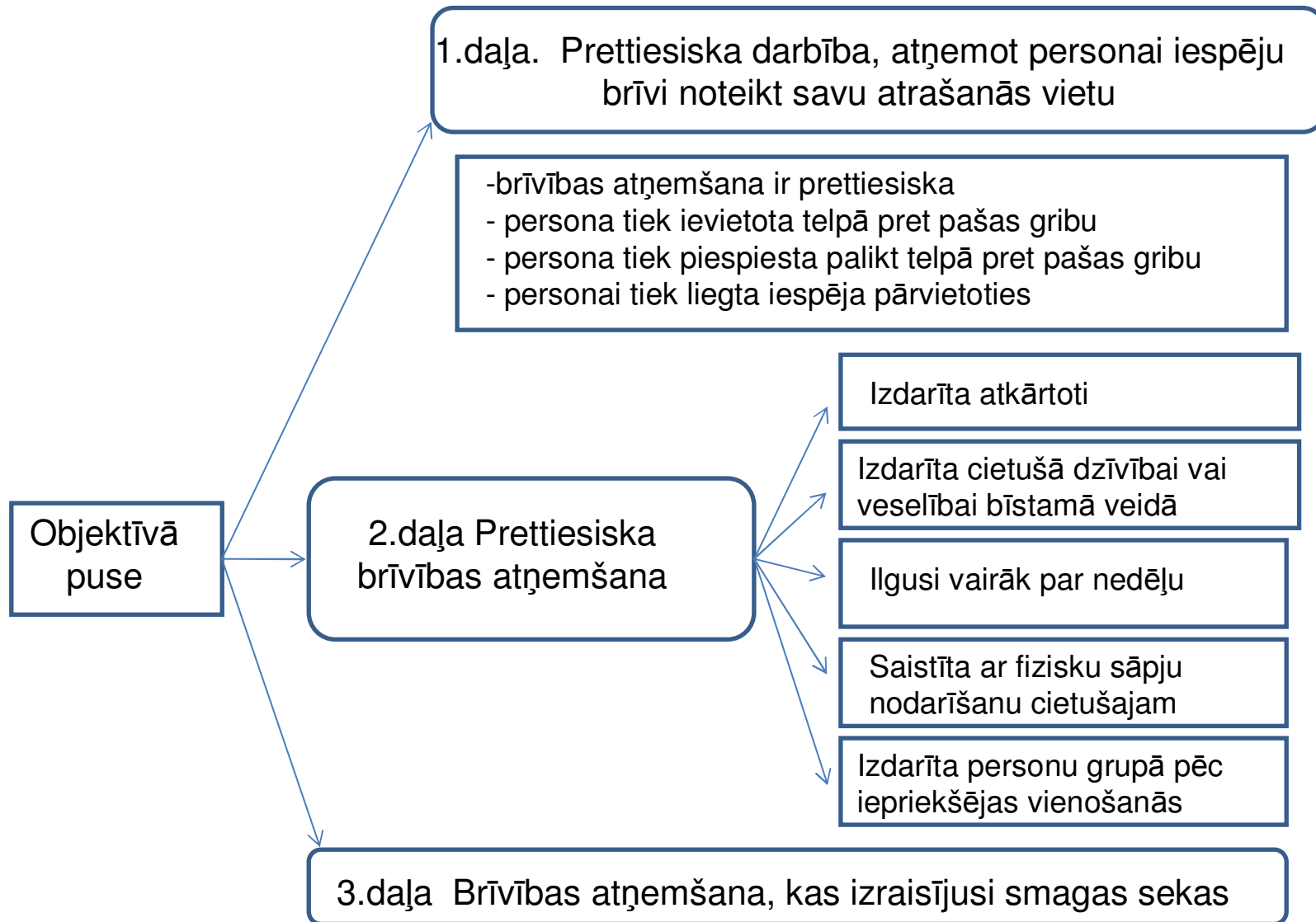
Personas dzīvokļa neaizskaramības pārkāpšana

Darba aizsardzības noteikumu pārkāpšana

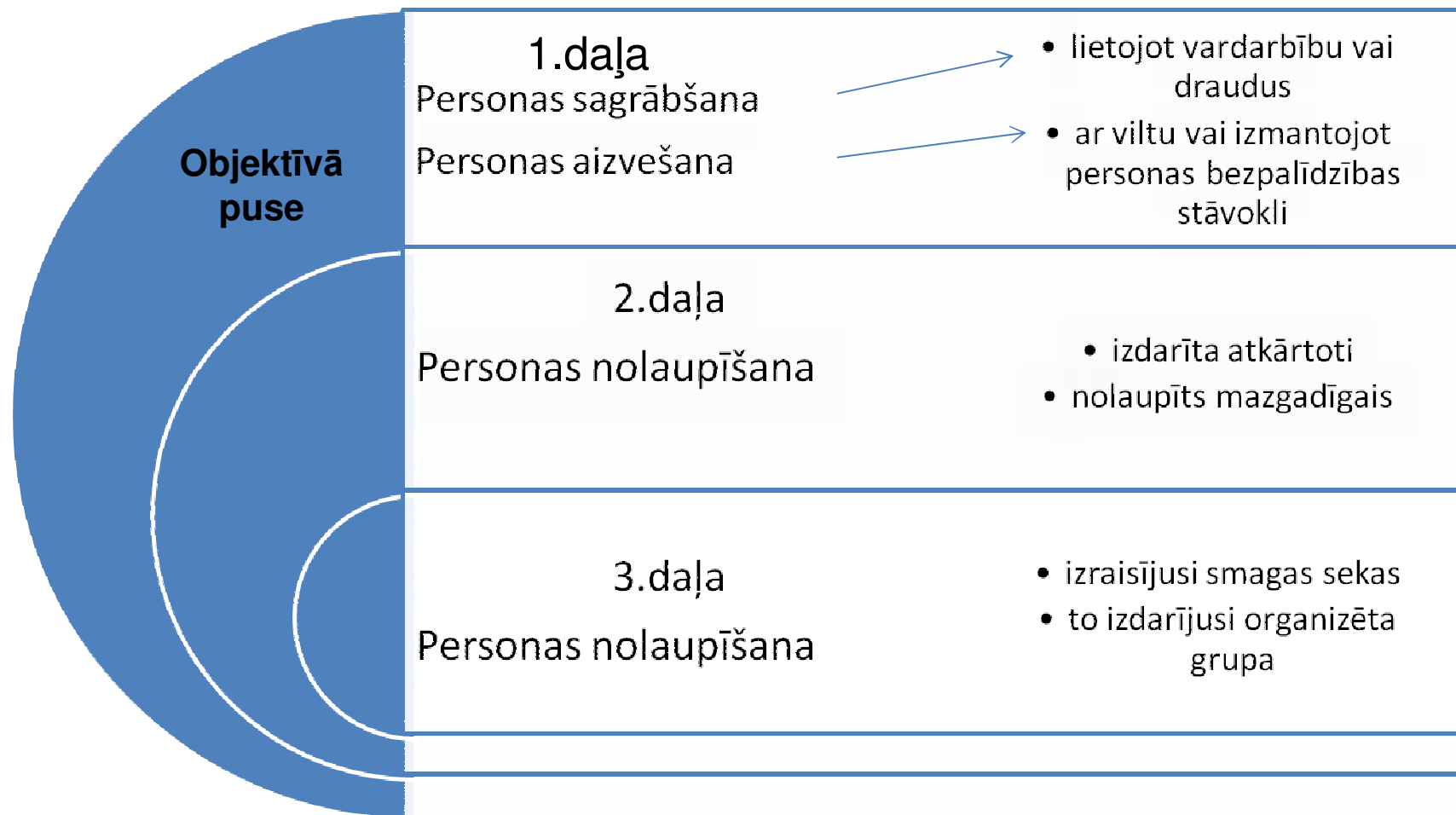
Autortiesību un blakustiesību pārkāpšana

LR Satversmes 94.pants: Ikvienam ir tiesības uz brīvību un personas neaizskaramību; 95.pants: Valsts aizsargā cilvēka godu un cieņu; 96.pants: Ikvienam ir tiesības uz privātās dzīves, mājokļa un korespondences neaizskaramību; 113.pants: Valsts atzīst zinātniskās, mākslinieciskās un citādas jaunrades brīvību, kā arī aizsargā autortiesības un patenttiesības

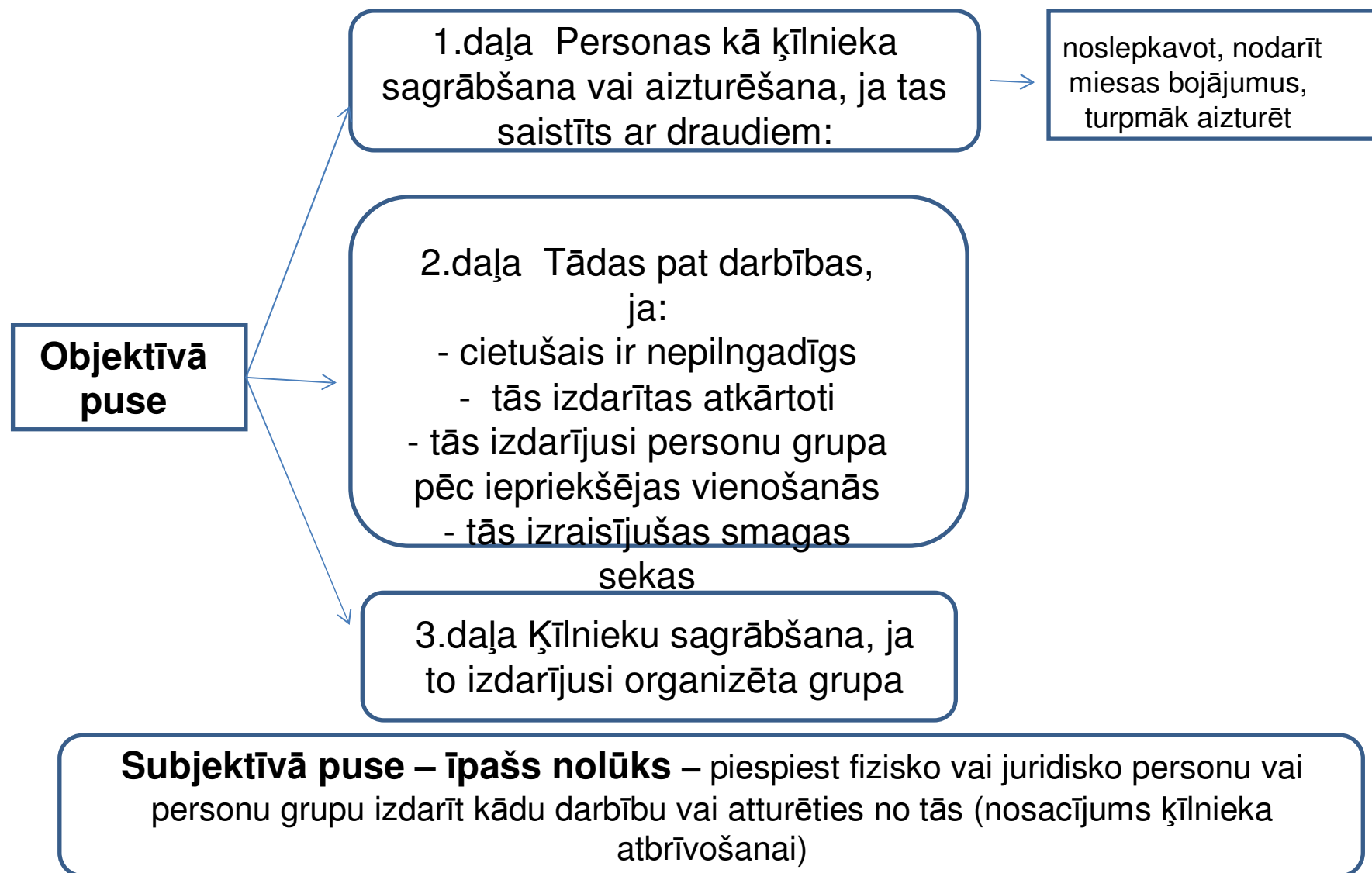
NELIKUMĪGA BRĪVĪBAS ATŅEMŠANA (KL 152.pants)

PERSONAS NOLAUPIŠANA (KL 153.pants)

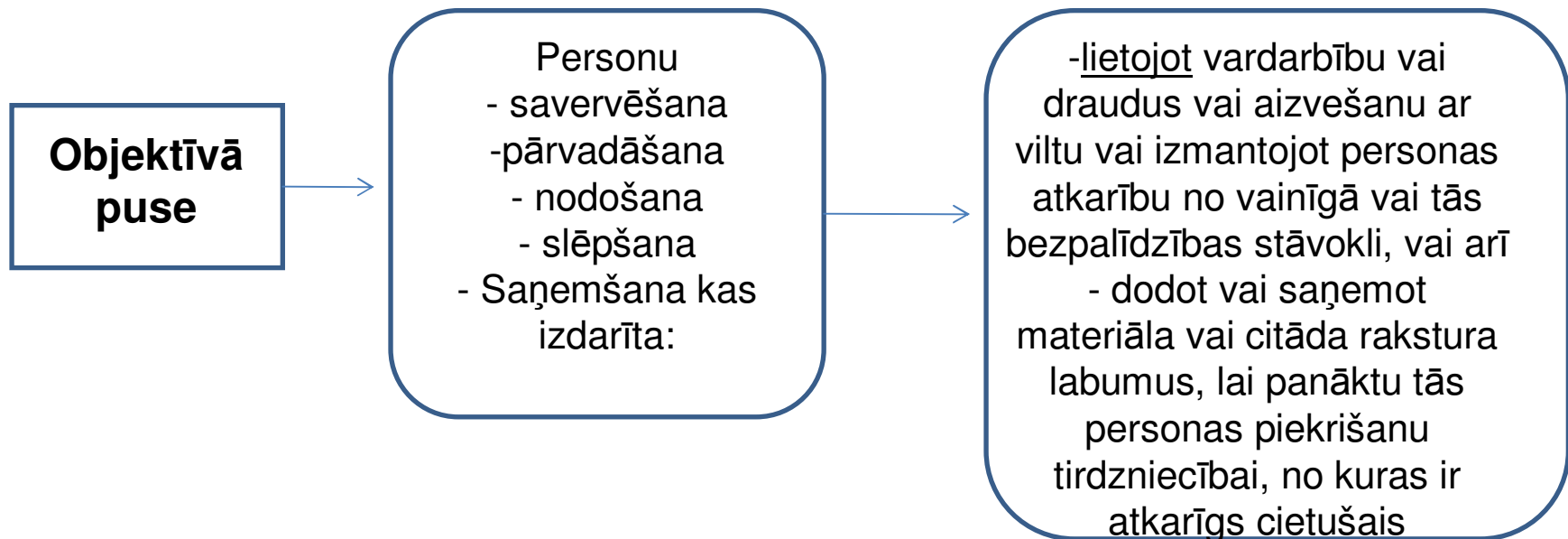
ĶĪLNIEKU SAGRĀBŠANA (KL 154.pants)

KRIMINĀLLIKUMA 152., 153. UN 154.PANTĀ IETVERTO BRĪVĪBAS ATŅEMŠANAS VEIDU NODALĪŠANA

Pants	Objektīvā puse	Realizēšanas veids	Nolūks
152.pants Nelikumīga brīvības atņemšana	Nelikumīga darbība, atņemot personai tiesības noteikt savu atrašanās vietu	- Personas ierobežošana kādā telpā; - darbība, kas liedz personai fiziski pārvietoties	Nolūks nav konkretizēts
153.pants Personas nolaupīšana	Personas sagrābšana vai personas aizvešana	lietojot draudus vai vardarbību ar viltu	Nolūks nav konkretizēts
154.pants Ķīlnieku sagrābšana	Personas kā ķīlnieka sagrābšana vai turēšana	Draudot noslepkavot, nodarīt miesas bojājumus vai turpmāk aizturēt šo personu	Piespiest fizisko vai juridisko personu vai personu grupu izdarīt kādu darbību vai atturēties no tās

CILVĒKU TIRDZNIECĪBA (KL 154^{1.}, 154^{2.}.pants)

Nepilngadīgā vervēšana, pārvadāšana, nodošana, slēpšana vai saņemšana ekspluatācijas nolūkā atzīstama par cilvēku tirdzniecību arī tādā gadījumā, ja tā nav saistīta ar jebkuru iepriekš minēto līdzekļu izmantošanu

CILVĒKU TIRDZNIECĪBA (KL 154^{1.}, 154^{2.}.pants)

**Subjektīvā
puse**

Tīšs nodarījums
ar tiešu nodomu,
speciāls nolūks –
personas
eksploatācija,
proti,

- iesaistīšana prostitūcijā vai cita veida seksuālā izmantošanā
- piespiešana veikt darbu vai sniegt pakalpojumus
- turēšana verdzībā vai citās tai līdzīgās formās (parādu verdzība, dzimtbūšana vai personas cita veida piespiedu nodošana citas personas atkarībā) vai turēšana kalpībā
- personas orgānu vai audu nelikumīga izņemšana

2. daļa –civēku tirdzniecība, ja 1) tā izdarīta attiecībā uz nepilngadīgo 2) to izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās 3) tā izdarīta atkārtoti

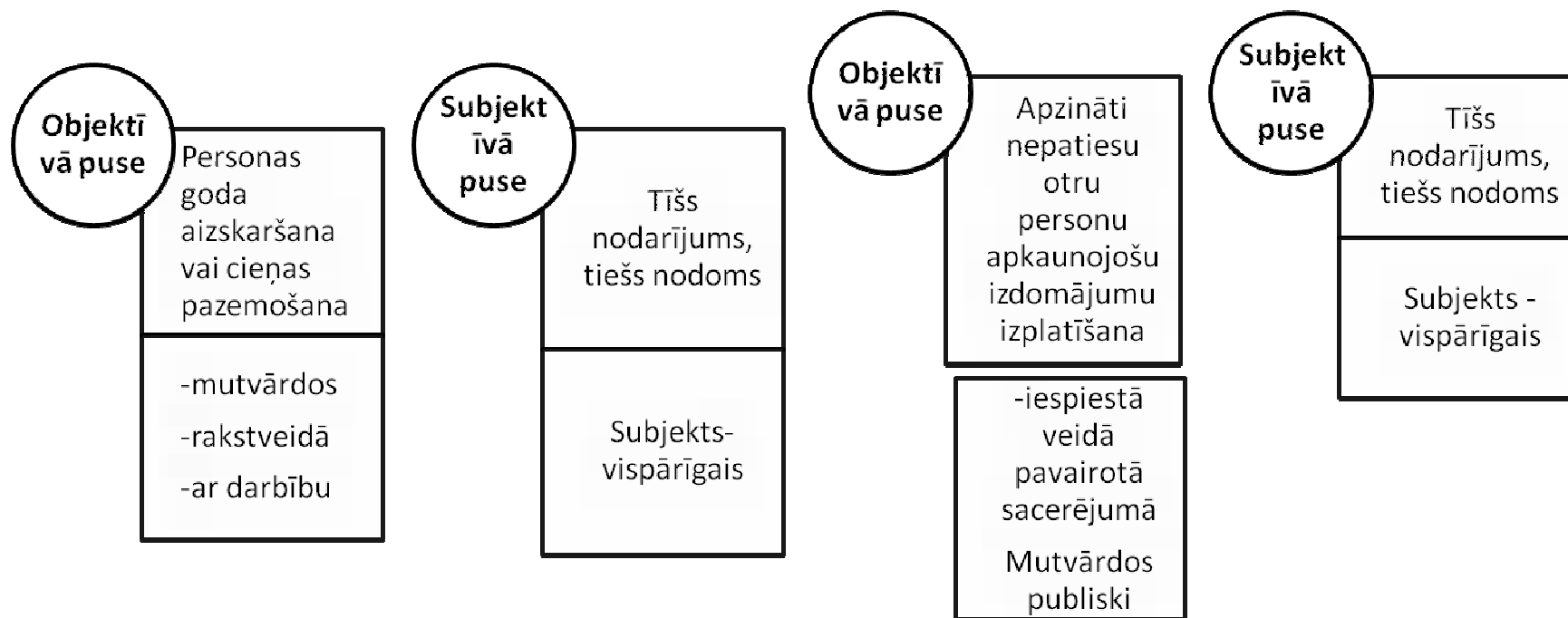
3.daļa – civēku tirdzniecība, ja 1) tā izraisījusi smagas sekas 2) tā izdarīta attiecībā uz mazgadīgo 3) to izdarījusi organizēta grupa

GODA AIZSKARŠANA UN NESLAVAS CELŠANA

(KL 156.-158.pants)

GODA AIZSKARŠANA (KL 156.pants)

NESLAVAS CELŠANA (KL 157.pants)

Kvalificēts sastāvs (KL 158.pants)

Tīša goda aizskaršana vai neslavas celšana masu saziņas līdzeklī

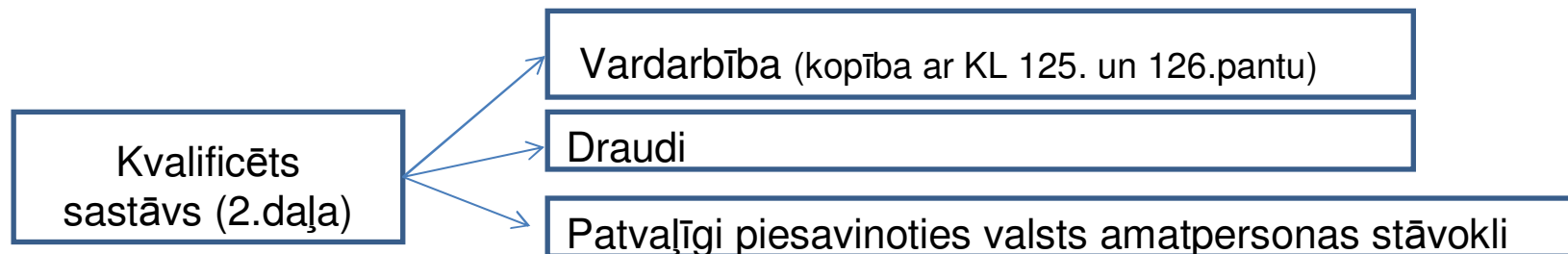
PERSONAS DZĪVOKĻA NEAIZSKARAMĪBAS PĀRKĀPŠANA (KL 143.pants)

Personas dzīvokļa neaizskaramības pārkāpšana ir jebkāda pretiesiska iekļūšana personas dzīvoklī pret tajā dzīvojošo gribu

Pazīmes:

- iekļūšana ir notikusi pret dzīvoklī dzīvojošās personas gribu
- iekļūšana ir notikusi dzīvoklī
- iekļūšana ir bez tiesiska pamata

Dzīvoklis ir telpa, kas paredzēta cilvēku dzīvošanai un kurā atrodas viņu manta vai tās daļa. Pie dzīvokļa pieder vienotas telpas sastāvdaļas, kurās cilvēki pagaidām var neatrasties un nedzīvot. Par dzīvokli atzīst ne tikai dzīvojamās telpas daudzdzīvokļu un individuālās mājās, bet arī vasarnīcu un dārzu mājiņas, istabas viesnīcās, teltis pagaidu dzīvošanai u.tml., kā arī dzīvojamai telpai cieši blakus esošās tās daļas (lodžijas, balkoni, zemgrīdes, bēniņi, pieliekamais u.c.)

DARBA AIZSARDZĪBAS NOTEIKUMU PĀRKĀPŠANA (KL 146.pants)

Objektīvā puse

Darba aizsardzību vai tehnisko drošību reglamentējošo
normatīvo aktu pārkāpšana (darbība vai bezdarbība)

1.daļa

2.daļa

sekas

- viegls miesas bojājums ar īslaicīgu veselības traucējumu vai darbību paliekošu zaudējumu
- vidēja smaguma miesas bojājums
- smags miesas bojājums

- cilvēka nāve
- smagi miesas bojājumi vairākiem cilvēkiem

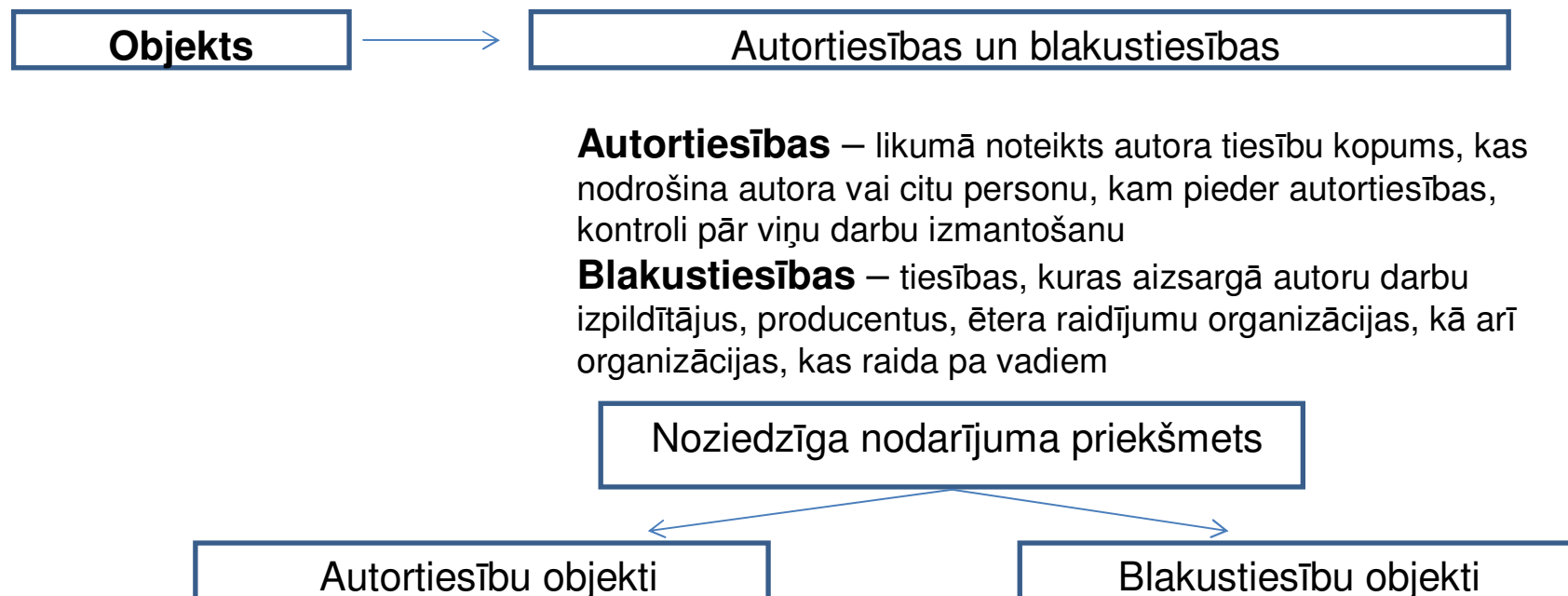
Speciālais subjekts

Uzņēmuma vadītājs vai cita atbildīgā persona

Subjektīvā puse

Pret noteikumu pārkāpšanu – nodoms vai neuzmanība,
pret sekām – tikai neuzmanība

AUTORTIESĪBU UN BLAKUSTIESĪBU PĀRKĀPŠANA (KL 148.pants)

Autortiesības – likumā noteikts autora tiesību kopums, kas nodrošina autora vai citu personu, kam pieder autortiesības, kontroli pār viņu darbu izmantošanu

Blakustiesības – tiesības, kuras aizsargā autoru darbu izpildītājus, producentus, ētera raidījumu organizācijas, kā arī organizācijas, kas raida pa vadiem

Literārie darbi, dramatiskie un muzikāli dramatiskie darbi, scenāriji, audiovizuālu darbu literārie projekti, horeogrāfiskie darbi, pantomīmas, muzikālie darbi ar tekstu vai bez tā, audiovizuālie darbi, zīmējumi, glezniecības, tēlniecības un grafikas darbi u.c. mākslas darbi, dizaina darbi, dekorācijas, scenogrāfijas darbi, fotogrāfiskie darbi, arhitektūras darbu skices, projekti, dārzu, parku projekti, ģeogrāfiskās kartes, plāni, citi autoru darbi

Blakustiesību objekts ir izpildījums un tā fiksācija, fonogramma, filma un raidījums

2000.gada 6.aprīļa likums
“Autortiesību likums”// Latvijas
Vēstnesis, 2000. 27.aprīlis,
Nr.148/150

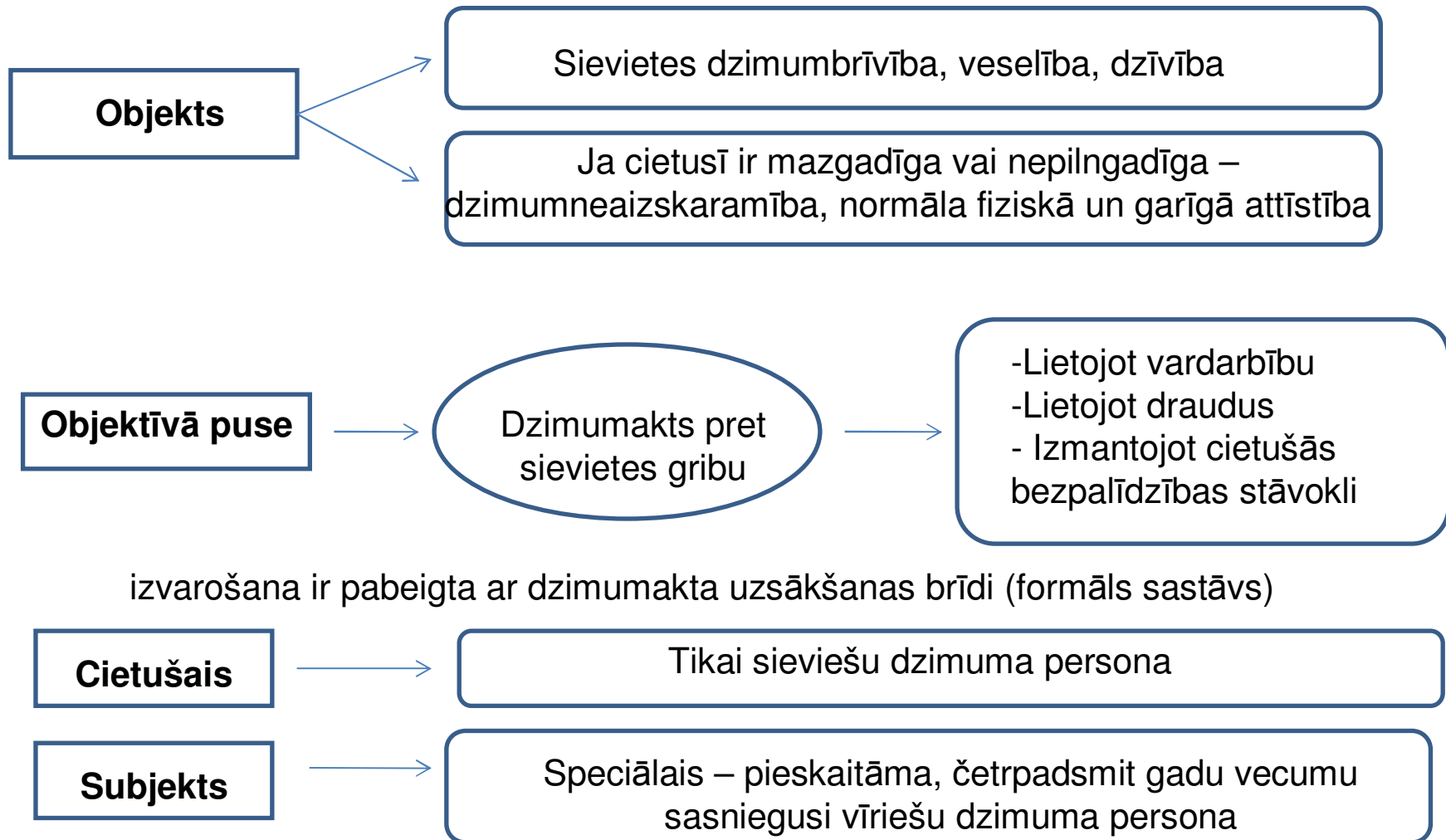
NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET TIKUMĪBU UN DZIMUMNEAIZSKARAMĪBU (KL 159.-166.pants)

- Izvarošana
- Vardarbīga dzimumtieksmes apmierināšana
- Pavešana netiklībā
- Piespiešana nodarboties ar prostitūciju
- Sutenerisms
- Personas nosūtīšana seksuālai izmantošanai

Par tiesu praksi, piemērojot likumus, kas nosaka kriminālatbildību par dzimumnoziegumiem: LR Augstākās tiesas plēnuma 1992.gada 19.oktobra lēmums Nr.6. / Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krājums. – Rīga: [B.i.], 2002

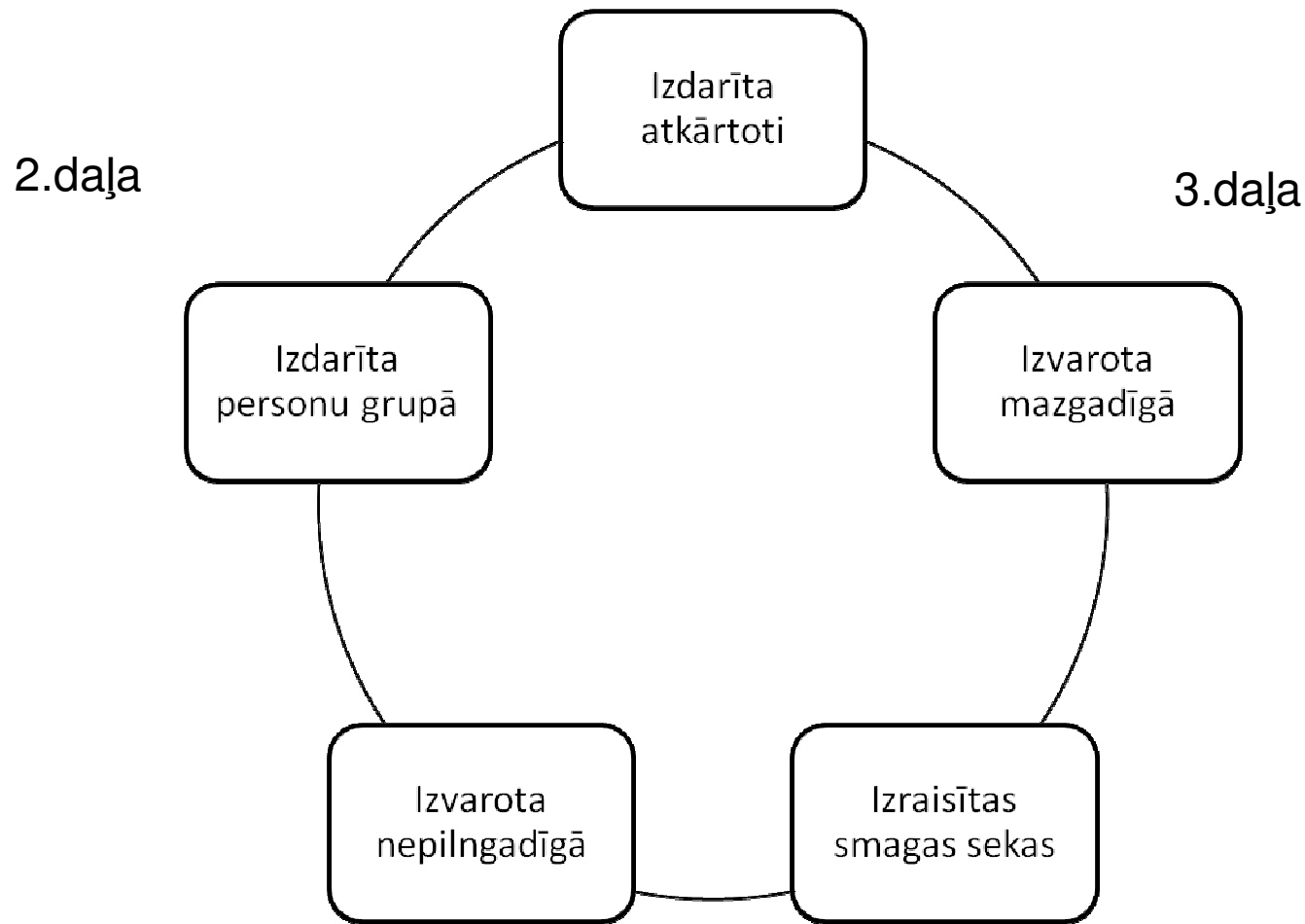
IZVAROŠANA (KL 159.pants)

1.daļa (pamatsastāvs)

IZVAROŠANAS KVALIFICĒTIE SASTĀVI

(KL 159.panta 2. un 3.daļa)

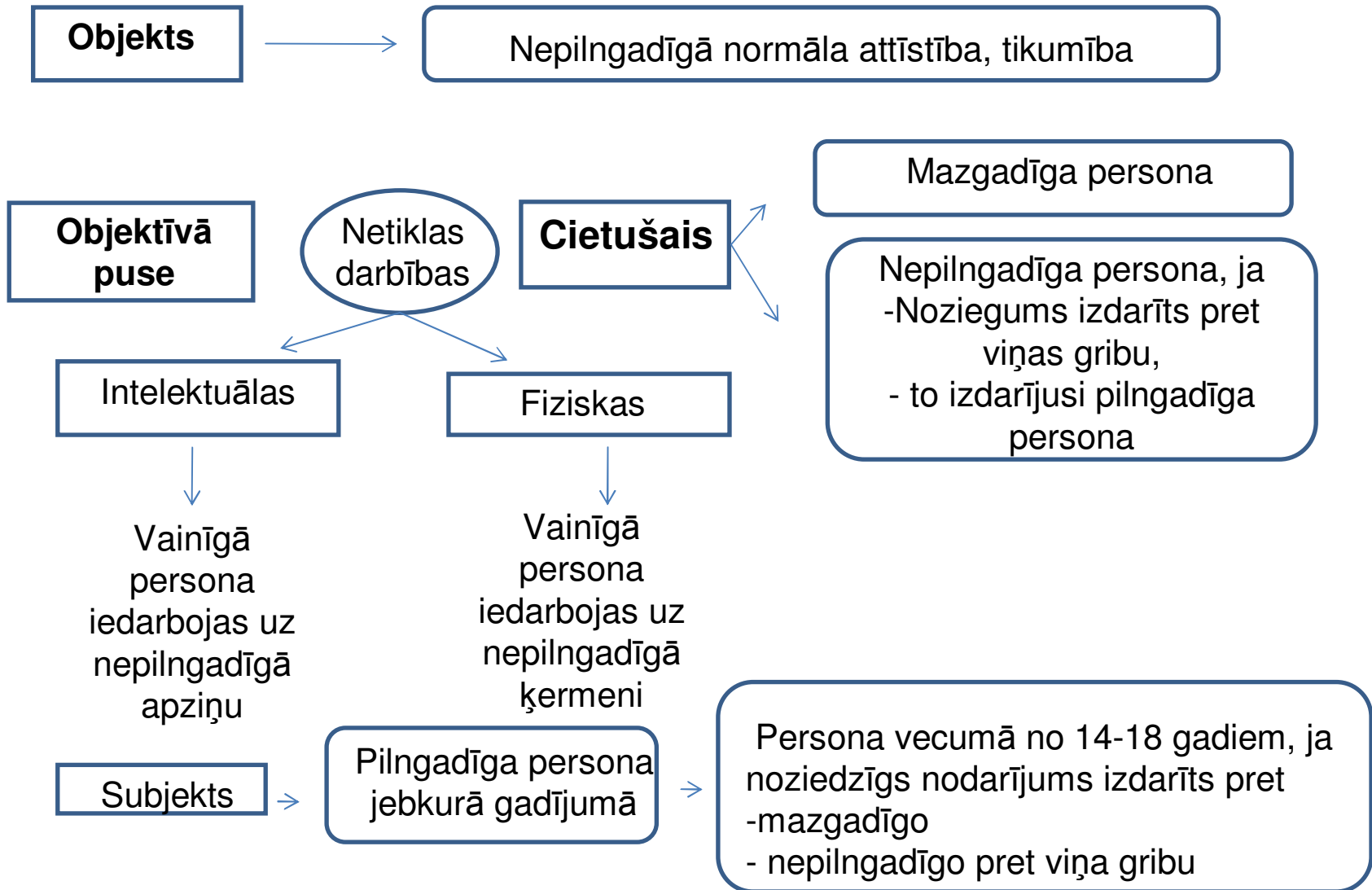

Vainīgais zinājis vai apzināti pieļāvis, ka izdara noziegumu pret nepilngadīgo vai mazgadīgo. Pret cietušās nāvi (panta 3.daļa) – tikai neuzmanība

KRIMINĀLLIKUMA 159. UN 160.PANTĀ IETVERTO NOZIEGUMU PAZĪMJU SALĪDZINĀJUMS

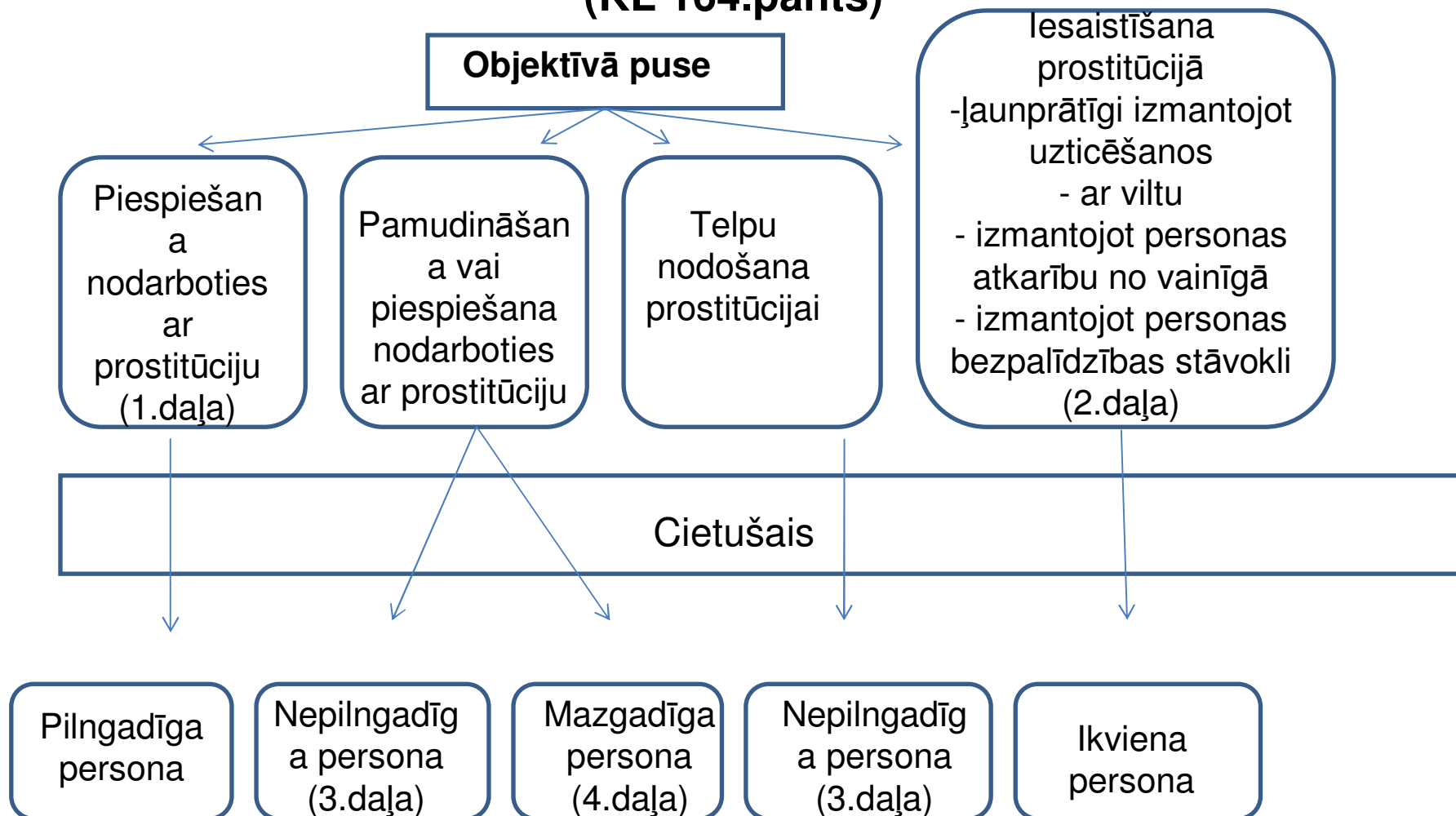
Pants	Objektīvās puses izpausme	Cietušais	Subjekts	Noziegums izdarīts atkārtoti
159.pants	Dzimumakts starp vīrieti un sievieti	Sieviešu kārtas pārstāve	Vīrietis	Ja vainīgais agrāk ir izdarījis izvarošanu
160.pants	Dzimumtieksmes apmierināšana pretdabiskā veidā, neizdarot dzimumaktu – pederastija, lezbiānisms vai citāda dzimumtieksmes apmierināšana, izmantojot cietušās personas ķermeni	Kā sievieti, tā vīriešu dzimuma	Kā sieviete, tā vīrietis	Ja persona agrāk ir izdarījusi KL 160.pantā paredzēto noziegumu vai agrāk ir izdarījusi izvarošanu

PAVEŠANA NETIKLĪBĀ (KL 162.pants)

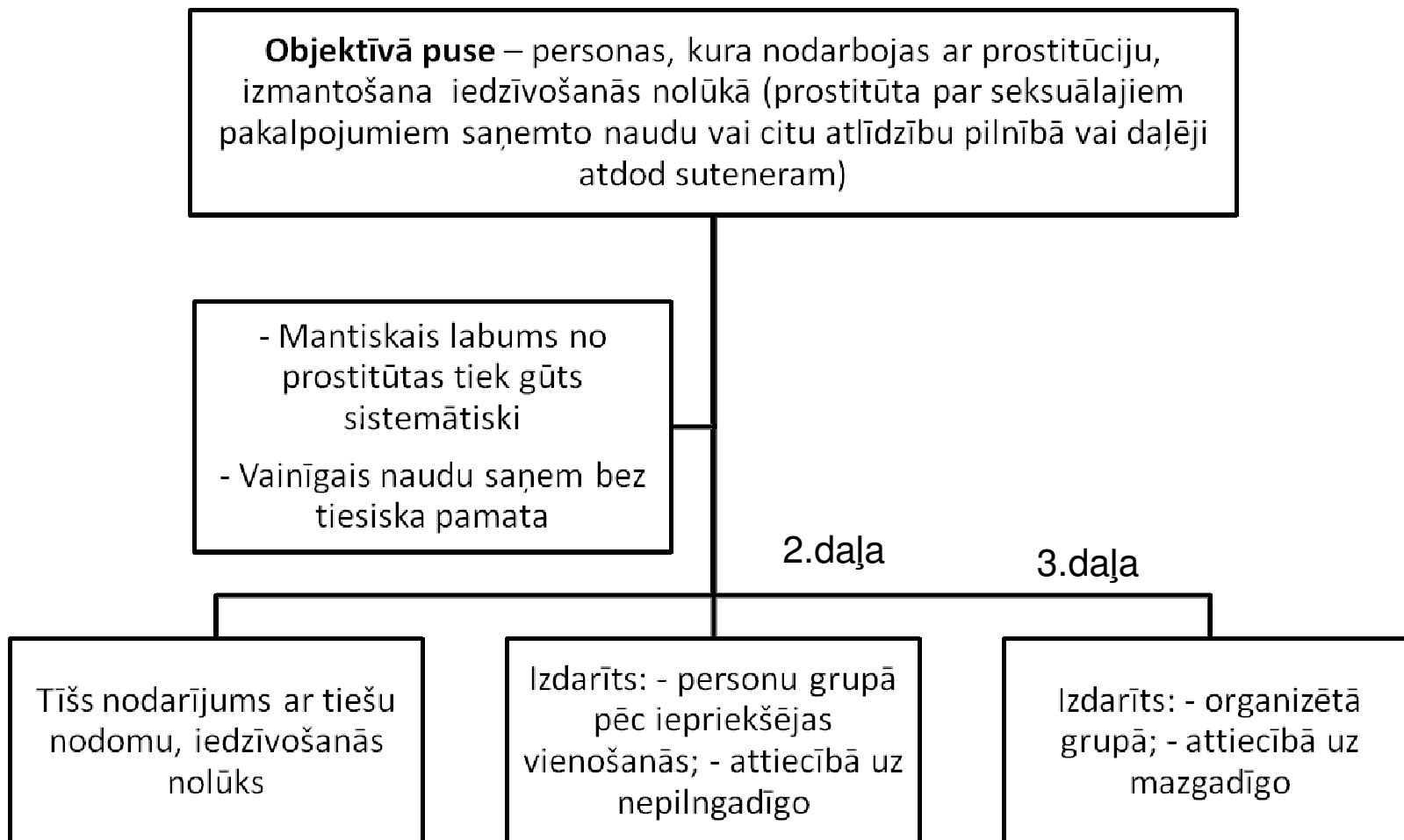
PIESPIEŠANA NODARBOTIES AR PROSTITŪCIJU

(KL 164.pants)

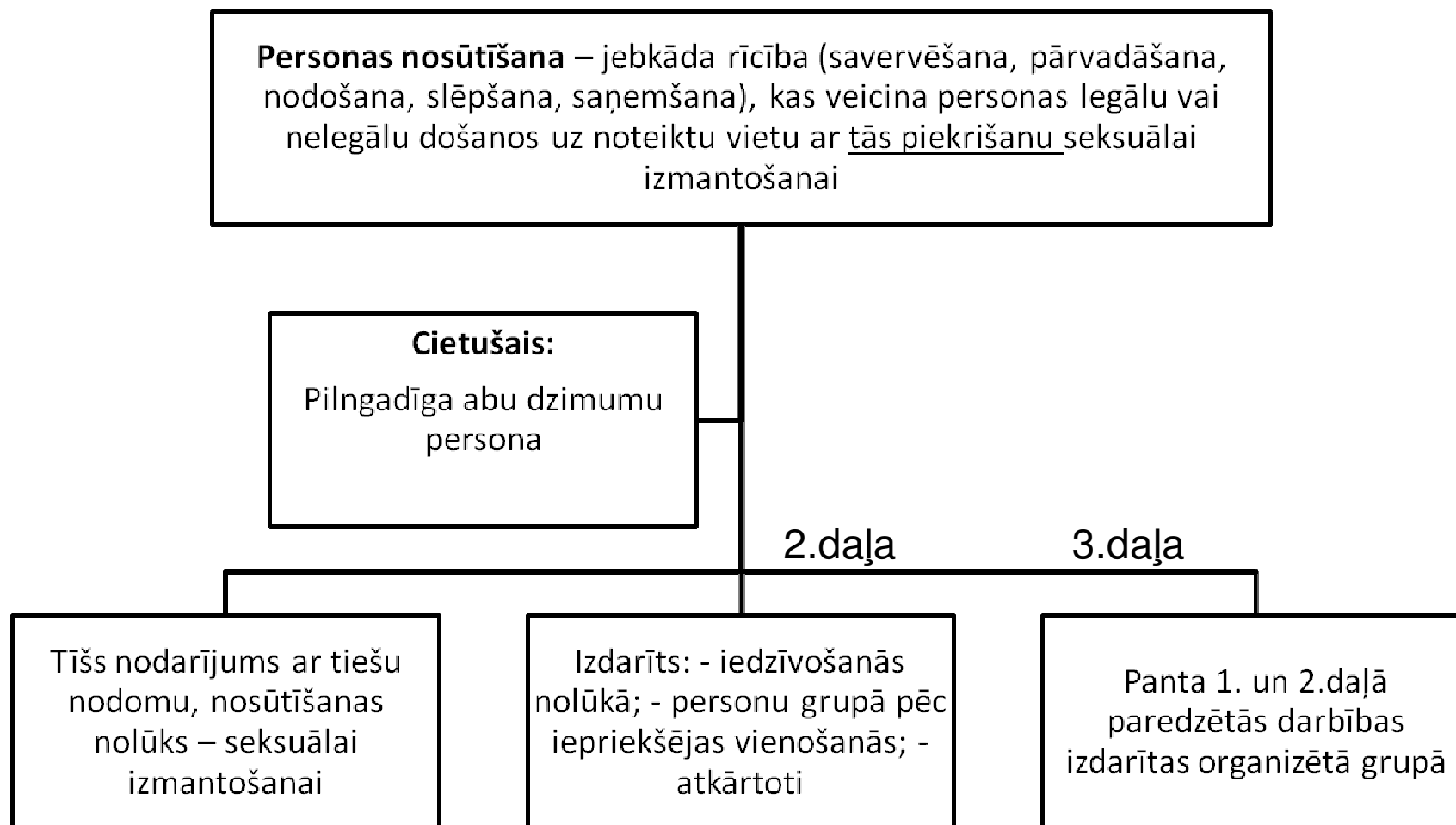

Prostitūcija – seksuālu pakalpojumu sniegšana par maksu

SUTENERISMS (KL 165.pants)

PERSONAS NOSŪTĪŠANA SEKSUĀLAI IZMANTOŠANAI (KL 165¹. un 165².pants)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET ĪPAŠUMU

(KL 175.-189.pants)

- Mantas nolaupīšanas jēdziens un priekšmets
- Zādzība
- Laupīšana
- Krāpšana, apdrošināšanas krāpšana
- Piesavināšanās
- Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā
- Zādzības, laupīšanas, krāpšanas, piesavināšanās kvalificējošās pazīmes
- Izspiešana un izspiešana organizētā grupā
- Izspiešanas un izspiešanas organizētā grupā kvalificējošās pazīmes

Likuma piemērošana krimināllietās par svešas mantas nolaupīšanu: LR Augstākās tiesas plēnuma 2001.gada 14.decembra lēmums Nr.3. / Latvijas Republikas Augstākās tiesas plēnuma lēmumu krājums. – Rīga: [B.i.], 2002

MANTAS NOLAUPIŠANAS JĒDZIENS UN PRIEKŠMETS

Mantas nolaupīšana (zādzība, laupīšana, krāpšana, piesavināšanās) ir tīša, prettiesiska un bezatlīdzības svešas mantas paņemšana no juridisku vai fizisku personu īpašuma vai valdījuma ar nolūku nelikumīgi to paturēt vai izmantot savā vai citas personas labā vai citādi rīkoties ar to kā ar savu, kā rezultātā mantas īpašniekam vai valdītājam tiek nodarīts reāls materiāls zaudējums

Svešas kustamas mantas nolaupīšana uzskatāma par **pabeigtu noziedzīgu nodarījumu ar brīdi**, kad persona to prettiesiski ieguvusi, neatkarīgi no tā, vai šai personai bija iespēja rīkoties ar attiecīgo mantu kā ar savu

Mantas nolaupīšanas **priekšmets** var būt **manta**, ar ko saprot ķermenisku lietu – prece, citādi materiāli labumi, mantas ekvivalents – nauda, materializētas garīgas vērtības (rokkraksti, vēstules, dokumenti ar zinātnisku, literāru, vēsturisku vai citādu nozīmi, gleznas, notis, audioieraksti, videoieraksti...), dokumenti, kas dod noteikta apmēra mantiskas tiesības (braukšanas, loteriju biļetes, taloni u.tml., ja mantas īpašnieks vai valdītājs nav no tās labprātīgi atteicies lietas nevērtīguma vai citu iemeslu dēļ.

Zādzības un laupīšanas priekšmets var būt tikai kustama manta, t.i., lieta, kuru iespējams pārvietot, kā arī daļa no kustamas mantas

Nolaupīšanas priekšmets Krimināllikuma 18.nodaļas izpratnē **nevar būt**: vērtspapīri, maksāšanas līdzekļi (izņemot naudu), dokumenti, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmogi, spiedogi (KL 193., 274.pants). Par šo noziedzīgo nodarījumu priekšmetu tāpat nevar būt dabas objekti dabiskās vides apstākļos, ja to rašanās pamatā nav cilvēka darbs, kas rasa mantas lietošanas vērtību, bet gan apkārtējās dabas vides komponenti – zeme, ūdens, gaiss

ZĀDZĪBA (KL 175.pants)

Zādzība ir svešas kustamas mantas slepena vai atklāta nolaupīšana

Slepena zādzība ir tāda mantas paņemšana, kas izdarīta:

- kad klāt nav īpašnieka, likumīgā valdītāja vai cita aculiecinieka;
- tādu personu klātbūtnē, kuras, vainīgajam to apzinoties, nav spējīgas saprast un novērtēt notiekošā nozīmi;

-tādu personu klātbūtnē, kurām ir sakars ar mantas paņemšanu vai par kurām vainīgais bijis pārliecināts, ka tās nekavēs izdarīt zādzību un neziņos par to;

- citu personu klātbūtnē, ja vainīgais ir pārliecināts, ka rīkojas slepus no apkārtējiem

Atklāta mantas zādzība ir tāda mantas paņemšana, kas izdarīta:

- mantas īpašnieka vai citas personas klātbūtnē, kura saprot mantas paņēmēja darbību noziedzīgo raksturu un vainīgais apzinās, ka rīkojas atklāti, tomēr ignorē šo apstākli

Zādzība ir tīša aktīva darbība, kas vērsta uz mantas īpašnieka vai tās likumīgā valdītāja īpašuma masas samazināšanu, un kā rezultātā cietušajam tiek nodarīts materiāls zaudējums (materiāls sastāvs).

Zādzības rezultātā nodarītā zaudējuma apmērs tiek aprēķināts uz mantas nolaupīšanas brīdi pēc tirgus cenām vai tām pielīdzinātām cenām

LAUPIŠANA (KL 176.pants)

Laupīšana – svešas kustamas mantas nolaupīšana, kas saistīta ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu

Vardarbība - 1) bez fizisku sāpju nodarīšanas (cietušā kustību un pārvietošanās spēju ierobežošana, apreibināšana 2) ar fizisku sāpju nodarīšanu (sišana, piekaušana, miesas bojājumu nodarīšana

Vardarbības piedraudējums – psihiska ietekmēšana, kas izpaužas vainīgā izteiktā vai citādi demonstrētā gatavībā lietot pret cietušo vai citu personu vardarbību

Panta dispozīcija aptver visa veida miesas bojājumus

Cietušais draudus uztvēris kā reālus, viņu apdraudošus

Nav uzskatāma par vardarbīgu un kvalificējama kā zādzība tāda iedarbība uz cietušo, kad noteicošais nav vis vardarbības pielietošana, bet gan mantas nolaupīšana, izmantojot pārsteiguma efektu, piemēram, mantas izraušana no rokām, galvassegas noraušana u.tml.

KRĀPŠANA (KL 177.pants)

Krāpšana – svešas mantas vai tiesību uz tādu mantu iegūšana, ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos vai ar viltu.

Krāpšanas veidi

Ļaunprātīgi izmantojot uzticēšanos

Vainīgais, nolūkā iegūt svešu mantu vai tiesības uz mantu, izmanto līgumiskas vai citādas tiesiskas attiecības, kas pamatotas uz savstarpējo uzticēšanos, un tā rezultātā šo uzticēšanos izmanto pretēji cietušā interesēm

Ar viltu

Vainīgais vai nu paziņo nepatiesas ziņas vai arī **noslēpj** faktus, kurus viņam vajadzēja paziņot mantas īpašniekam vai tās valdītājam

Būdam maldināts, cietušais mantu vai tiesības uz to atdod labprātīgi, uzskatot, ka tā vainīgajam pienākas. Ja nozieguma priekšmets iegūts no personas, kura nav spējīga saprast savu rīcību vai vadīt savu gribu, nodarījums kvalificējams kā zādzība

KRĀPŠANA (KL 177.pants)

Viltus attiecībā par personu:

Cietušā apzināta maldināšana par “krāpnieka” vai trešo personu eksistenci, tāpatību, tiesisko statusu, personiskajām īpašībām vai īpašām pazīmēm

Viltus attiecībā par notikumiem, darbībām:

Cietušā maldināšana par neizpildīta pasūtījuma izpildi, nepatiešs apgalvojums par saņemtās preces apmaksu, viltotu dokumentu uzrādīšana pabalsta, pensijas saņemšanai

Viltus veidi

Viltus attiecībā par priekšmetiem:

Cietušā maldināšana par to esamību, tāpatību, kvalitāti, vērtību, daudzumu, mēru

Viltus attiecībā uz nolūkiem:

Cietušā maldināšana par saviem nolūkiem, kas izpaužas kā apzināti nepatiesi solījumi veikt pakalpojumu, izpildīt kādu darbu

KRĀPŠANA (KL 177.pants)

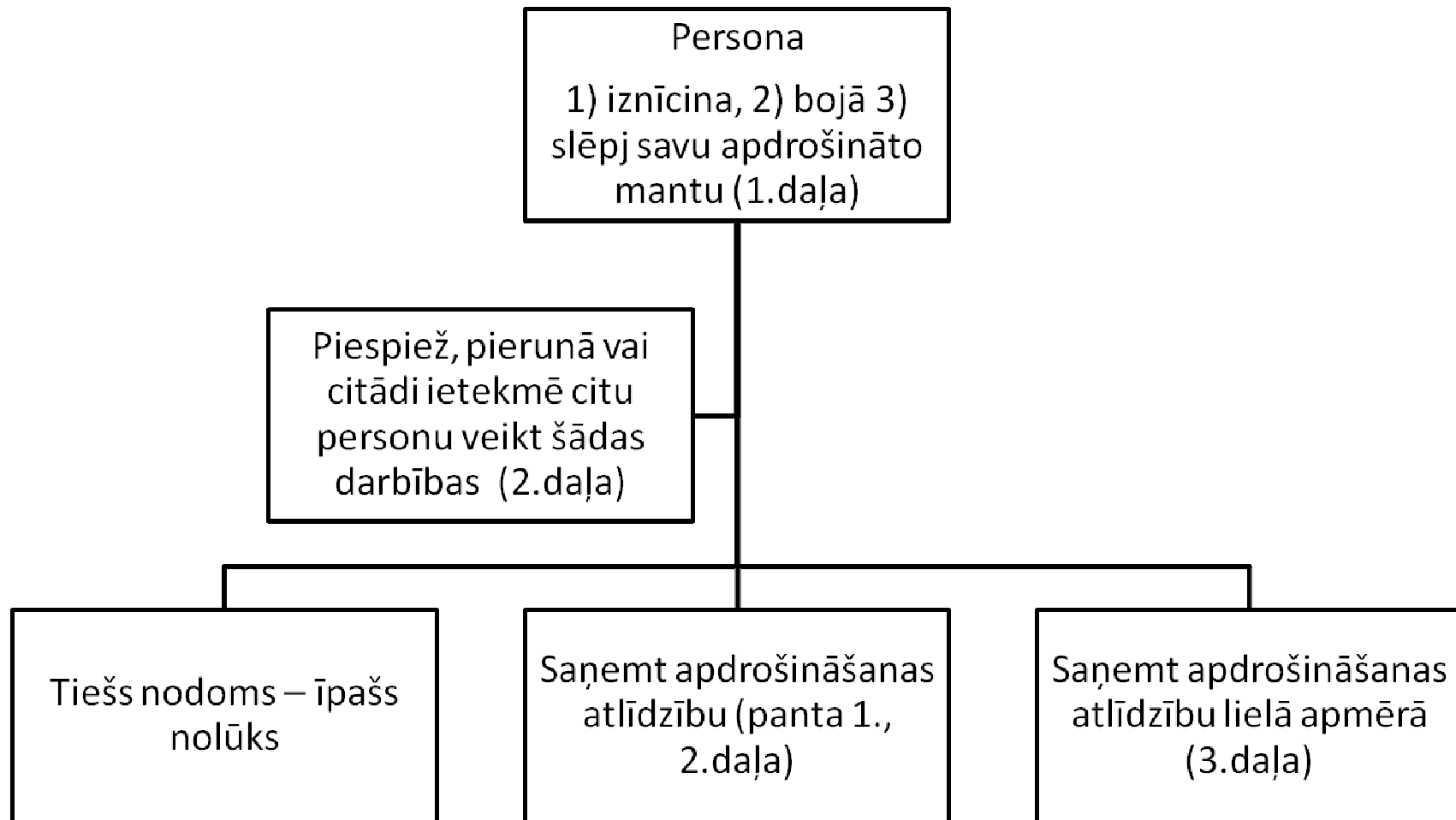
Launprātīga uzticēšanās izmantošana

- starpnieka pakalpojumu piedāvāšana kādas preces iegādei bez nolūka izpildīt šīs saistības;
- aizņēmuma līguma sastādīšana ar nolūku neatgriezt aizņēmuma summu;
- avansa saņemšana kādu saistību izpildei bez nolūka tās pildīt;
- priekšapmaksas saņemšana par preču piegādi bez nolūka tās piegādāt;
- kredīta saņemšana ar nolūku to neatdot;
- apzināta tādu vērtspapīru izlaišana, kuriem nav finansiāla seguma utt.

Krāpšana kā patstāvīgs noziedzīgs nodarījums jāatšķir no gadījumiem, kad viltus vai uzticēšanās tiek izmantoti kā līdzeklis, lai piekļūtu svešai mantai un to varētu nolaupīt, kas jākvalificē kā zādzība vai laupīšana

Ja atbildība par svešas mantas iegūšanu krāšanas ceļā paredzēta citā Krimināllikuma pantā, nodarījums kvalificējams tikai saskaņā ar šo speciālo normu (piemēram, KL 192. pants, 321.pants)

APDROŠINĀŠANAS KRĀPŠANA (KL 178.pants)

APDROŠINĀŠANAS KRĀPŠANA (KL 178.pants)

Kvalifikācijas jautājumi

- Apdrošināšanas krāpšana ir atzīstama par **pabeigtu** noziedzīgu nodarījumu ar brīdi, kad apdrošinātās mantas, kas iznīcināta, sabojāta vai noslēpta, ģpašnieks iesniedzis apdrošinātājam apzināti nepatiesu pieteikumu, lai saņemtu apdrošinājuma atlīdzību, neatkarīgi no tā, vai apdrošinājuma atlīdzība saņemta vai nē.
- Ja apdrošinātās mantas ģpašnieks uz šāda iesnieguma pamata ir saņēmis apdrošināšanas atlīdzību, viņa nodarījums kvalificējams kā Krimināllikuma 177. un 178.pantā paredzēto noziedzīgu nodarījumu kopība.
- Atbildība par Krimināllikumā paredzēto noziegumu, kas izdarīts **lielā apmērā**, iestājas, ja nozieguma priekšmeta kopējā vērtība nozieguma izdarīšanas brīdī nav bijusi mazāka par piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu (likuma “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību” 20.pants. // Latvijas Vēstnesis, 1998. 15.oktobris, Nr.331/332.

PIESAVINĀŠANĀS (KL 179.pants)

Piesavināšanās ir svešas kustamas vai nekustamas mantas prettiesiska iegūšana vai izšķērdēšana, ja to izdarījusi persona, kurai šī manta uzticēta vai kuras pārziņā tā atradusies.

Manta var tikt uzticēta vai nodota pārziņā, pamatojoties uz dienesta pienākumiem (kasieris, noliktavas pārzinis), līgumiskajām attiecībām, sakarā ar mantas īpašnieka speciālo uzdevumu

Piesavināšanās veidi

Uzticētās vai pārziņā esošās mantas **iegūšana**

Manta pēc tās prettiesiskas paņemšanas kādu laiku atrodas šīs personas nelikumīgā valdījumā un tad viņa ar to rīkojas pēc saviem ieskatiem

Uzticētās vai pārziņā esošās mantas **izšķērdēšana**

Manta pēc tās prettiesiskas paņemšanas tūlīt tiek atsavināta, patērēta, nodota citai personai vai citādi izlietota

Manta uzticēta vai nodota pārziņā noteiktai rīcībai ar to - lai to pārvaldītu, saglabātu, izsniegtu citām personām, pārvadātu, piegādātu vai citāda veida rīcībai.

Ja šāda pilnvarojuma nav un persona piekļūst mantai, veicot darba pienākumus, kvalificējama kā zādzība

ZĀDZĪBAS, LAUPIŠANAS, KRĀPŠANAS UN PIESAVINĀŠANĀS SALĪDZINĀJUMS

Panti	Objekts	Priekšmets	Nodarījums	Subjekts
KL 175.pants Zādzība	Mantiskās intereses	Tikai kustama manta	Slepena vai atklāta svešas mantas	Pieskaitāma persona no 14 gadu vecuma
KL 176.pants Laupīšana	Galvenais tiešais- mantiskās intereses Papildu tiešais – veselība, dzīvība	Tikai kustama manta	nolaupīšana Nolaupīšana, kas saistīta ar vardarbību vai tās piedraudējumu	Pieskaitāma persona no 14 gadu vecuma
KL 177.pants Krāpšana	Mantiskās intereses	Kustama manta, tiesības uz mantu	Manta tiek iegūta, ar viltu vai ļauņprātīgi izmantojot uzticēšanos	Pieskaitāma persona no 14 gadu vecuma
KL 179.pants Piesavināšan ās	Mantiskās intereses	Kustama, nekustama manta, kas uzticēta vai nodota pārziņā	Prettiesiska iegūšana vai izšķērdēšana	Persona, kurai manta ir uzticēta vai kuras pārziņā tā atrodas

Zādzība, krāpšana, piesavināšanās nelielā apmērā (KL 180.pants)

Nodarījums ir uzskatāms par izdarītu **nelielā apmērā**, ja vainīgajam bijis nodoms iegūt svešu mantu, kuras vērtība nodarījuma izdarīšanas brīdī nepārsniedz vienu tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu (likuma "Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību" 22.pants)

Kvalifikācijas jautājumi

- Ja sveša manta nolaupīta nelielā apmērā, taču vainīgā nodoms bijis iegūt mantu, kuras vērtība pārsniedz nelielus apmērus, tomēr tas nav izdevies no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, nodarījums kvalificējams kā mēģinājums izdarīt zādzību, krāpšanu, piesavināšanos, atbildība par ko paredzēta KL 175., 177., 179.pantā
- Ja zādzības, krāpšanas, piesavināšanās ceļā iegūti likumā speciāli norādīti priekšmeti (narkotiskas vielas, munīcija u.c.), likumā noteiktais "neliels apmērs" nav attiecināms
- Ja zādzība izdarīta, iekļūstot dzīvoklī vai citā telpā, vai, ja tā izdarīta no glabātavas, ietaises, kas savieno glabātavas, vai transportlīdzekļa, nodarījums kvalificējams saskaņā ar KL 175.panta 3.daļu arī tad, ja zādzības priekšmeta vērtība nepārsniedz nelielu apmēru
- Nolaupīto priekšmetu vērtība saskaitāma, ja izdarīti vairāki turpināti neliela apmēra tādi paši noziedzīgi nodarījumi (vairākas zādzības, vairākas krāpšanas vai vairākas piesavināšanās). Ja kopējā vērtība pārsniegs vienas minimālās mēnešalgas apmēru, nodarījums kvalificējams attiecīgi saskaņā ar KL 175., 177. vai 179.pantu

SVEŠAS MANTAS NOLAUPIŠANA ATKĀRTOTI

ATKĀRTOTA ZĀDZĪBA, KRĀPŠANA,
PIESAVINĀŠANĀS (KL 175., 177., 179.panta
2.daļa)

KL 181.pants - Zādzība, krāpšana,
piesavināšanās ir izdarīta atkārtoti, ja to
izdarījusi persona, kura agrāk ir izdarījusi

- Zādzību (KL 175.pants)
- laupīšanu (KL 176.pants)
- krāpšanu (KL 177.pants)
- apdrošināšanas krāpšanu (KL 178.pants)
- zādzību, krāpšanu, piesavināšanos nelielā apmērā (KL 180.pants)
- bandītismu (KL 224.pants)
- kapa apgānīšanu, saistītu ar kāda priekšmeta nolaupīšanu (KL 228.panta 3.daļa)
- slepkavību, saistītu ar laupīšanu (KL 117.panta 6.punkts)

ATKĀRTOTA LAUPIŠANA (KL 176.panta
3.daļa)

Laupīšana ir izdarīta atkārtoti, ja to
izdarījusi persona, kura jau agrāk izdarījusi

- laupīšanu (KL 176.pants)
- izspiešanu (KL 183., 184.pants)
- nodarbojusies ar bandītismu (KL 224.pants)
- izdarījusi gaisa vai ūdens transportlīdzekļa sagrabšanu (KL 268.pants)

ATKĀRTOTAS MANTAS NOLAUPIŠANAS KVALIFIKĀCIJA

- Ja nodarījumi attiecas uz **vienu un to pašu** svešas mantas nolaupīšanas veidu, mantas nolaupīšanu kvalificē kā atkārtotu saskaņā ar tā panta daļu, kurā paredzēta šī kvalificējošā pazīme. Pie tam nevajag atsevišķi kvalificēt tos noziedzīgos nodarījumus, kuros persona bijusi līdzdalībnieks vai kuri bijuši nepabeigti noziedzīgi nodarījumi

$$a + a = a^2$$

- Ja nodarījumi attiecas uz **dažādiem** svešas mantas nolaupīšanas veidiem. Tie jākvalificē atsevišķi, norādot arī uz noziedzīgā nodarījuma stadiju, ja tie nav bijuši pabeigti, un atsaucoties uz KL 20.panta atbilstošo daļu, ja tie izdarīti līdzdalībā

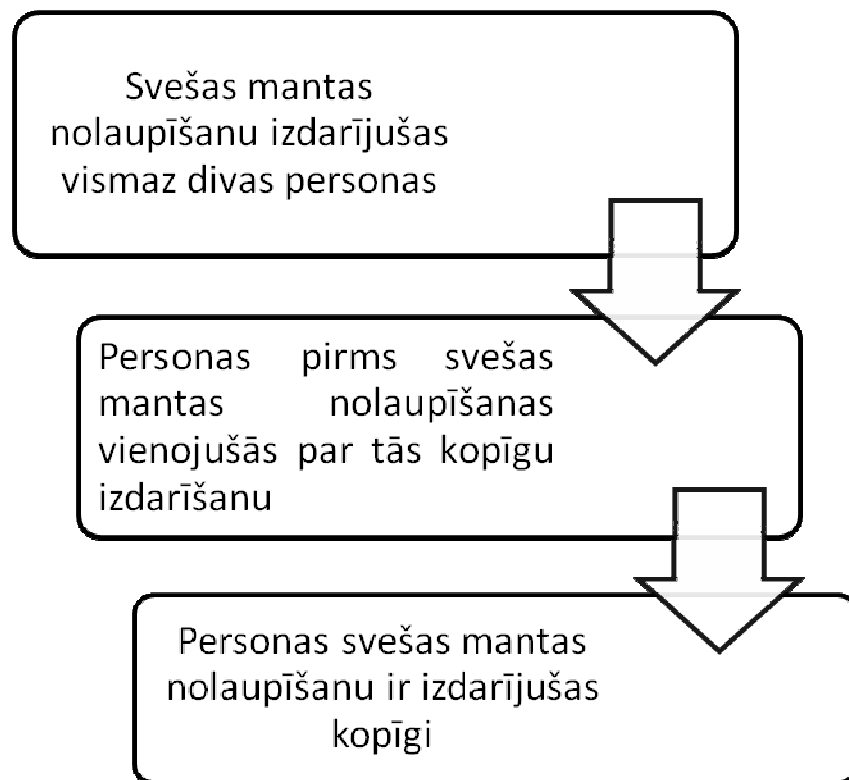
$$a + b = a + b^2$$

-Atkārtota zādzība, krāpšana, piesavināšanās jānodala no turpināta noziedzīga nodarījuma, kas paredzēts KL 175., 177., 179.panta pirmajā daļā, ievērojot **šādas turpināta nodarījuma pazīmes:**

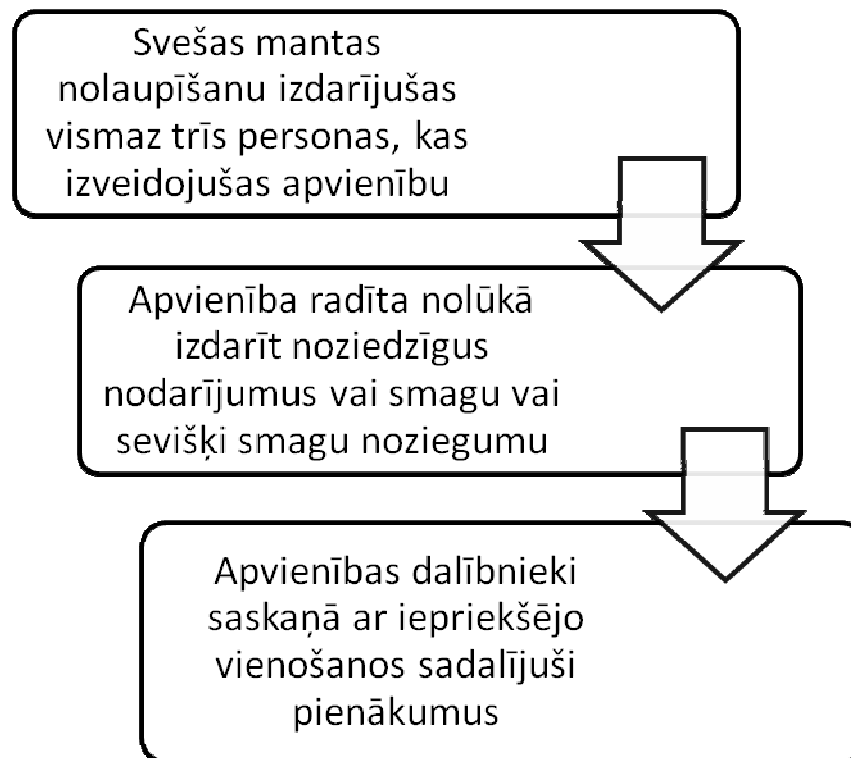
- 1) mantas paņemšana ir vairākkārtēja;
- 2) manta tiek nolaupīta no viena un tā paša īpašnieka vai valdītāja valdījuma;
- 3) vainīgajam ir vienots nodoms un kopējs galamērķis – nolaupīt mantu noteiktā daudzumā vai apmērā;
- 4) viena otrai sekojošās mantas nolaupīšanas notiek ar nelielu starplaiku

DALĪBĀ IZDARĪTA MANTAS NOLAUPIŠANA

**Mantas nolaupīšana personu grupā pēc
iepriekšējas vienošanās**
(KL 175., 176., 177., 179.panta 2.daļa)

Mantas nolaupīšana organizētā grupā
(KL 175.panta 4.daļa, 176. un 177.panta 3.daļa)

ZĀDZĪBA UN LAUPIŠANA AR IEKĻŪŠANU DZĪVOKLĪ VAI CITĀ TELPĀ, NO GLABĀTAVAS, IETAISES, KAS SAVIENO GLABĀTAVAS, NO TRANSPORTLĪDZEKĻA

(KL 175.panta 3.daļa, 176.panta 2.daļa)

Iekļūšana – slepena vai atklāta ieiešana, ielīšana, iespraukšanās, iesniegšanās dzīvoklī vai citā telpā

- Iekļūšanai ir jābūt prettiesiskai
- Jākonstatē, ka persona ir iekļuvusi dzīvoklī vai citā telpā nolūkā izdarīt svešas mantas nolaupīšanu, izdarot zādzību vai laupīšanu

Zādzība vai laupīšana
no

Iekļūšana dzīvoklī

Iekļūšana citā telpā

- Glabātavas
- Ietaises, kas savieno glabātavas
- Transportlīdzekļa

SVEŠAS MANTAS NOLAUPIŠANA LIELĀ APMĒRĀ

(KL 175.pants 4.daļa, 176., 177. un 179.panta 3.daļa)

Svešas mantas nolaupīšana ir izdarīta lielā apmērā, ja nolaupīto priekšmetu kopējā vērtība nolaupīšanas brīdī nav bijusi mazāka pat piecdesmit tai laikā Latvijas Republikā noteikto minimālo mēnešalgu kopsummu. Kvalificējot nodarījumu, jāņem vērā, ka priekšmeta vērtību nosaka pēc tirgus cenām, ņemot vērā mantas vērtību tās nolaupīšanas laikā

Kvalificējot nodarījumu, jāņem vērā šādi nosacījumi:

<p>Ja izdarīti vairāki tādi paši noziedzīgi nodarījumi, nolaupīto priekšmetu vērtība ir saskaitāma</p>	<p>Ja vainīgajam bijis nodoms iegūt mantu lielā apmērā, tomēr tas nav izdevies no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ, nodarījums kvalificējams kā mēģinājums iegūt mantu lielā apmērā</p>	<p>Ja mantas nolaupīšanu izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, atbildība nosakāma, ņemot vērā nolaupītās mantas kopējo summu, un nevis katra dalībnieka iegūtās daļas vērtību</p>
--	---	--

NODARĪJUMA KVALIFIKĀCIJA LIKUMĀ SPECIĀLI NORĀDĪTO PRIEKŠMETU NOLAUPĪŠANAS GADĪJUMĀ

Lai nodarījumu kvalificētu kā narkotisko, psihotropo, stipri iedarbīgo, indīgo, radioaktīvo vielu, sprāgstvielu, šaujamieroču, munīcijas nolaupīšanu (KL 175.panta 4.daļa, 176., 177. un 179.panta 3.daļa), jākonstatē vainīgās personas nodoms nolaupīt tieši konkrēto priekšmetu.

Ja vainīgais no viņa gribas neatkarīgu iemeslu dēļ nav nolaupījis likumā speciāli norādītos priekšmetus, nodarījums kvalificējams kā šo priekšmetu nolaupīšanas mēģinājums.

Šaujamieroču, munīcijas un sprāgstvielu nolaupīšanas kvalifikācijas nianse

- Atbildība saskaņā ar KL 175.panta 4.daļu, 176., 177. un 179.panta 3.daļu iestājas par lietošanai derīgu sprāgstvielu, šaujamieroču un munīcijas nolaupīšanu. Ja persona, izdarot šo priekšmetu un vielu nolaupīšanu, kļūdaini uzskatījusi tos par lietošanai derīgiem, tā saucama pie atbildības par to nolaupīšanas mēģinājumu
- Ja nolaupīšanas mērķis ir bijis sprāgstvielu, šaujamieroču, munīcijas atsevišķu sastāvdaļu vai materiālu (detaļu) nelikumīga iegūšana, darbības kvalificējamas nevis kā šo priekšmetu, bet tikai kā konkrētu materiālu vērtību nolaupīšana.

LAUPIŠANAS KVALIFICĒJOŠĀS PAZĪMES (KL 176.panta 4.daļa)

Izdarīta lietojot
šaujamočus vai
sprāgstvielas

- Spridzināšana, šāviena izdarīšana, kā arī vainīgā demonstrēta gatavība lietot šos priekšmetus

Saistīta ar smagu miesas
bojājumu nodarīšanu

- Šī kvalificējošā pazīme aptver arī tīša smaga miesas bojājuma nodarīšanu, kas vainīgā neuzmanības dēļ izraisījis cietušā nāvi

Izraisījusi citas smagas
sekas:

- Aplaupāmā nāvi aiz neuzmanības;
 - Psihiskas dabas traucējumus vismaz vienai personai;
- Mazāk smagus miesas bojājumus vairākām personām;
- Mantas iznīcināšanu lielā apmērā utt.

IZSPIEŠANA (KL 183.pants)

Pieprasījums bez tiesiska pamata

- atdot mantu;
- atdot tiesības uz mantu;
- izdarīt mantiska rakstura darbības

- Piedraudot:
- ar vardarbību;
 - izpaust apkaunojošas ziņas;
 - iznīcināt mantu;
 - nodarīt citu būtisku kaitējumu

IZSPIEŠANA ORGANIZĒTĀ GRUPĀ

(KL 184.pants)

Organizētas grupas pazīmes – (KL 21.pants)

IZSPIEŠANAS UN IZSPIEŠANAS ORGANIZĒTĀ GRUPĀ KVALIFICĒJOŠĀS PAZĪMES (KL183, 184.pants)

Atkārtota izspiešana -persona iepriekš izdarījusi izspiešanu vai izspiešanu organizētā grupā un saglabājušas juridiskās sekas (KL 183.panta 2.daļa)

Izdarīta, lietojot vardarbību, ieročus vai sprāgstošas vielas

Sišana, miesas bojājumu nodarīšana, spridzināšana, šaušana, aukstā ieroča pielietošana, demonstrēta gatavība to darīt (abu pantu 2.d.)

Izraisītas smagas sekas –

Nonāvēšana aiz neuzmanības, smagi miesas bojājumi vismaz vienai personai, mazāk smagi bojājumi vairākām personām utt. (KL 184.panta 2.daļa)

Izdarīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās – kopīgi izdarījušas vismaz divas personas, kas iepriekš vienojušās par izspiešanas izdarīšanu (KL 183.panta 2.daļa)

Izdarīta organizētā grupā - izdarījušas vismaz trīs personas, kuras iepriekšējas vienošanās laikā sadalījušas pienākumus (KL 184.pants)

Laupīšanas un izspiešanas norobežošana

(KL 176. UN 183.pants)

Panti	Vardarbības draudi	Nodarījums ir pabeigts	Atkārtotība
KL 176.pants Laupīšana	Draudi rada cietušajam priekšstatu, ka tie tiks realizēti nekavējoties, ja viņš traucēs mantas tūlītēju nolaupīšanu	Ar mantas iegūšana brīdi, lai rīkotos ar to kā ar savu	Persona agrāk ir izdarījusi: laupīšanu, izspiešanu, bandītismu, gaisa vai ūdens transportlīdzekļa sagrābšanu
KL 183.pants Izspiešana	Draudi ir vērsti uz nākotni un tie tiks realizēti pēc tam, kad cietušais neizpildīs izvirzītās prasības	Ar pieprasījuma, kas saistīts ar attiecīgiem draudiem, izteikšanas brīdi	Persona agrāk izdarījusi: izspiešanu

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET DABAS VIDI

(KL 96.-115.pants)

- Noziedzīgu nodarījumu pret dabas vides drošību raksturojums
- Meža dedzināšana
- Meža iznīcināšana un bojāšana aiz neuzmanības
- Patvaļīga koku ciršana un bojāšana
- Patvaļīga zvejošana un ūdensdzīvnieku iegūšana
- Nelikumīgas medības

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU PRET DABAS VIDES DROŠĪBU RAKSTUROJUMS (KL 96.-106.pants)

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU OBJEKTĪVĀS PAZĪMES

OBJEKTS

Dabas vides drošība, cilvēku veselība, personas mantiskās intereses, tautsaimniecības intereses

Apdraudētie objekti -
meži,

ūdeņi, zeme, tās dzīles, jūras dabas vide un jūras resursi,

atmosfēras gaiss

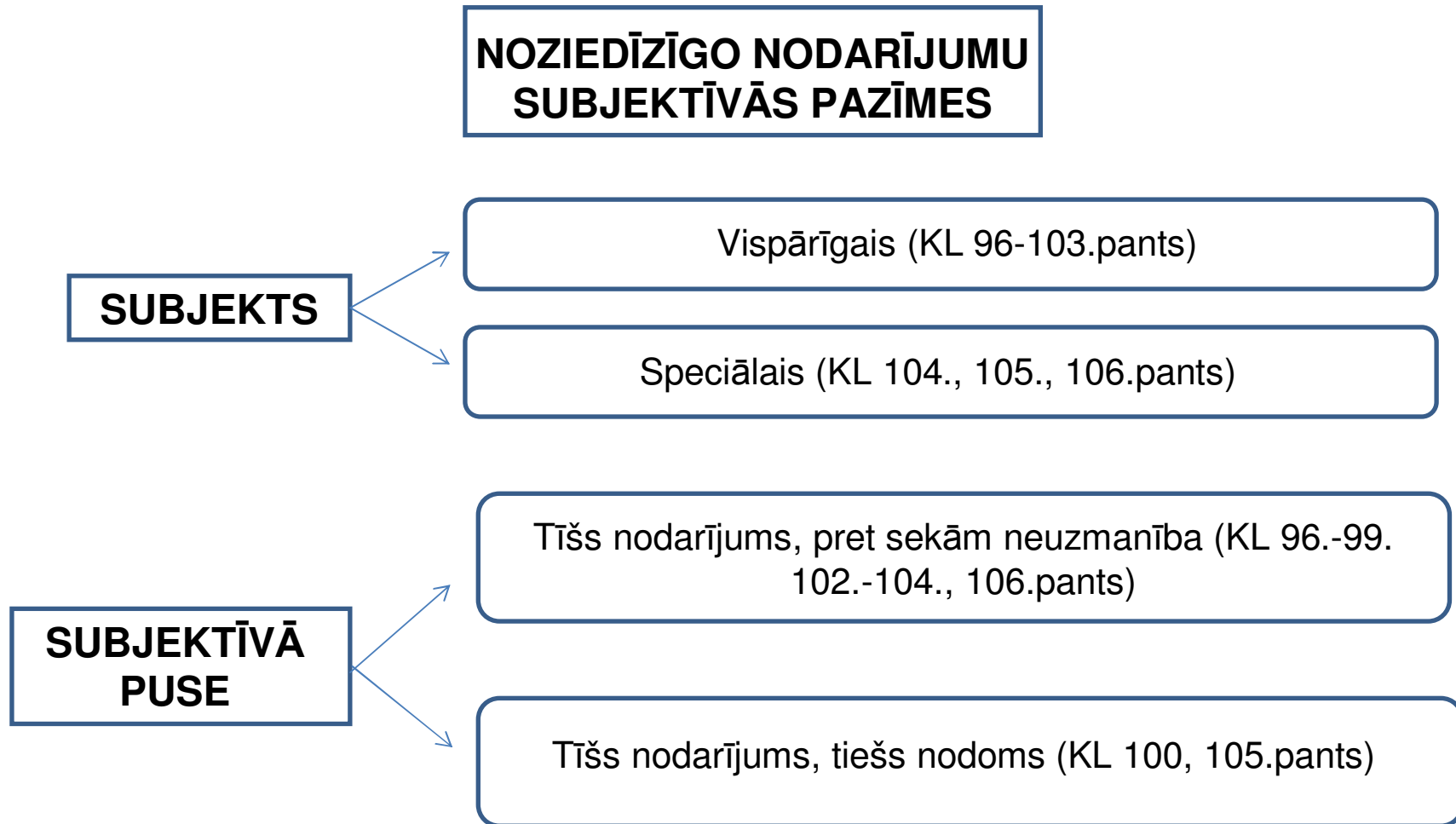
Objektīvā puse

Noziedzīgi nodarījumi ar formālu sastāvu, kriminālatbildības nosacījums – **atkārtotība gada laikā** (KL 97.-103.pants un 106.pants)
Kvalificētais sastāvs – **būtisks kaitējums** normā norādītajām interesēm (atkārtotība gada laikā netiek prasīta)

Noziedzīgi nodarījumi ar materiālu sastāvu – **būtisks kaitējums** dabas videi, cilvēku veselībai, mantiskajām vai saimnieciskajām interesēm vai citām pantā norādītajām interesēm (KL 96., 104., 105.pants)

KL 100.pants – formāls sastāvs, atkārtotība gada laikā netiek prasīta

NOZIEDZĪGU NODARĪJUMU PRET DABAS VIDES DROŠĪBU RAKSTUROJUMS (KL 96.- 106.pants)

VĒRTĒJUMA KRITĒRIJI NOZIEDZĪGOS NODARĪJUMOS PRET DABAS VIDI (KL 96.- 106.pants)

BŪTISKS KAITĒJUMS CILVĒKU VESELĪBAI

Smaga, vidēja smaguma vai viegla miesas bojājuma ar īslaicīgu veselības traucējumu nodarīšana kaut vai vienai personai, viegla miesas bojājuma bez veselības traucējuma nodarīšana vairākām personām

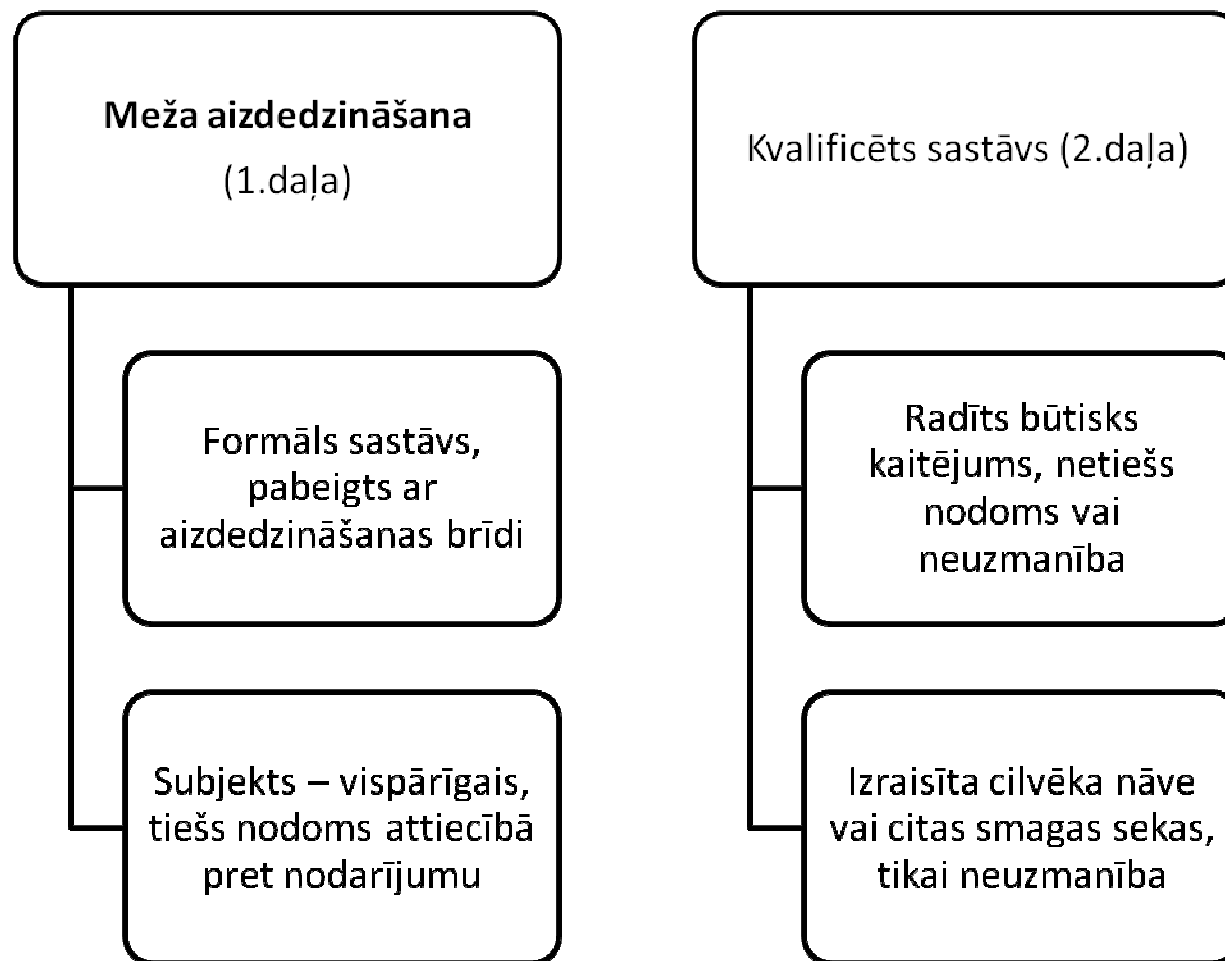
BŪTISKS KAITĒJUMS MANTISKAJĀM INTERESĒM

Nodarīts materiālais zaudējums vienai vai vairākām personām lielā apmērā

BŪTISKS KAITĒJUMS SAIMNIECISKAJĀM INTERESĒM UN TAUTSAIMNIECISKAJĀM INTERESĒM

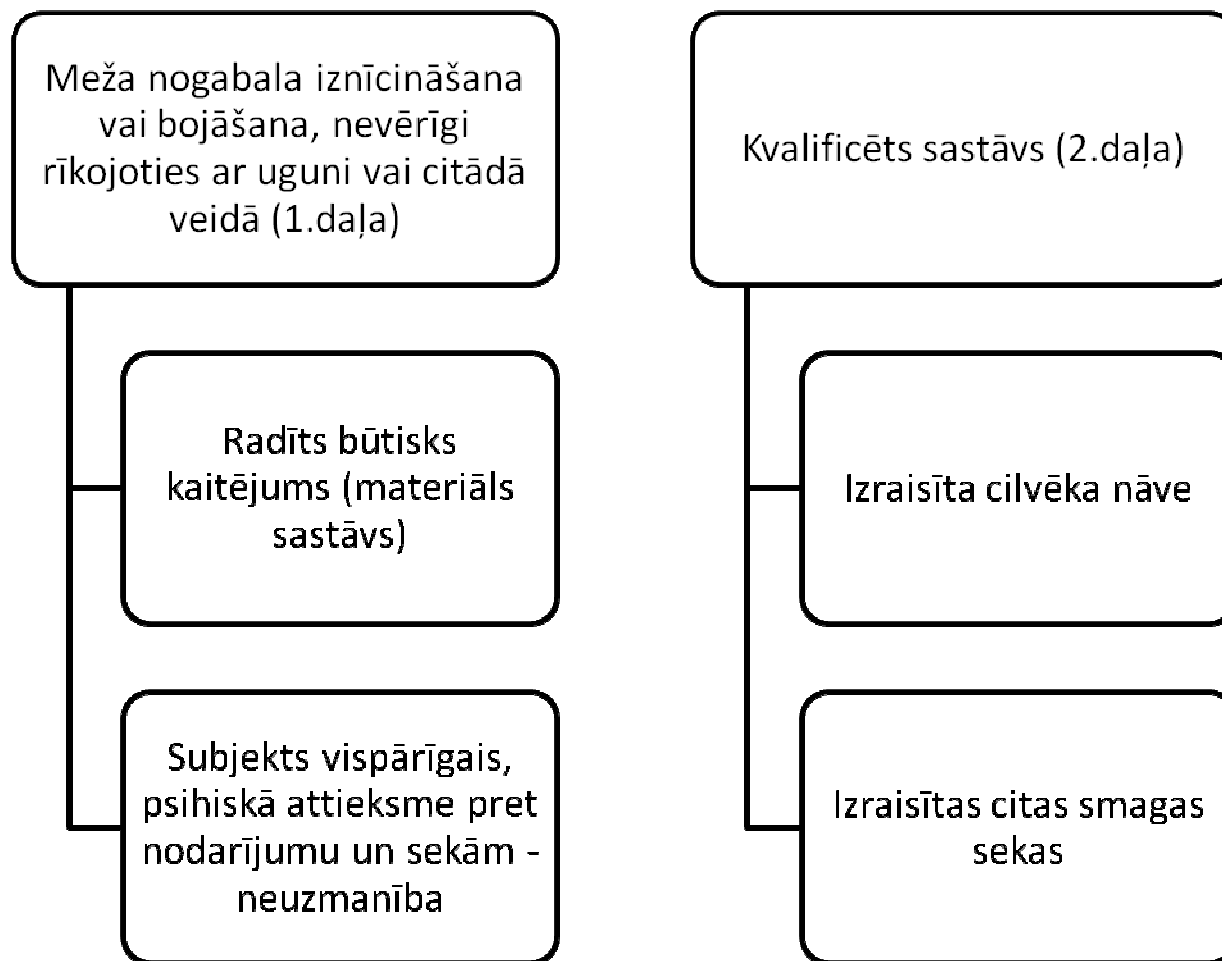
Sējumu vai meža platību iznīcināšana vai bojāšana ievērojamā platībā; ganību vai citas derīgas zemes izpostīšana; liela skaita mājdzīvnieku vai savvaļas dzīvnieku nobeigšanās vai saslimšana; zivju masveida iznīcināšana visā ūdenskrātuvē vai tās daļā; epizootijas izplatīšanās u.tml.

MEŽA DEDZINĀŠANA (KL 107.pants)

Mežs – ekosistēma visās tā attīstības stadijās, un tajā dominē koki, kuru augstums konkrētajā vietā var sasniegt vismaz 7 metrus un kuru pašreizējā vai potenciālā vainagu projekcija ir vismaz 25% no mežaudzes aizņemtās platības

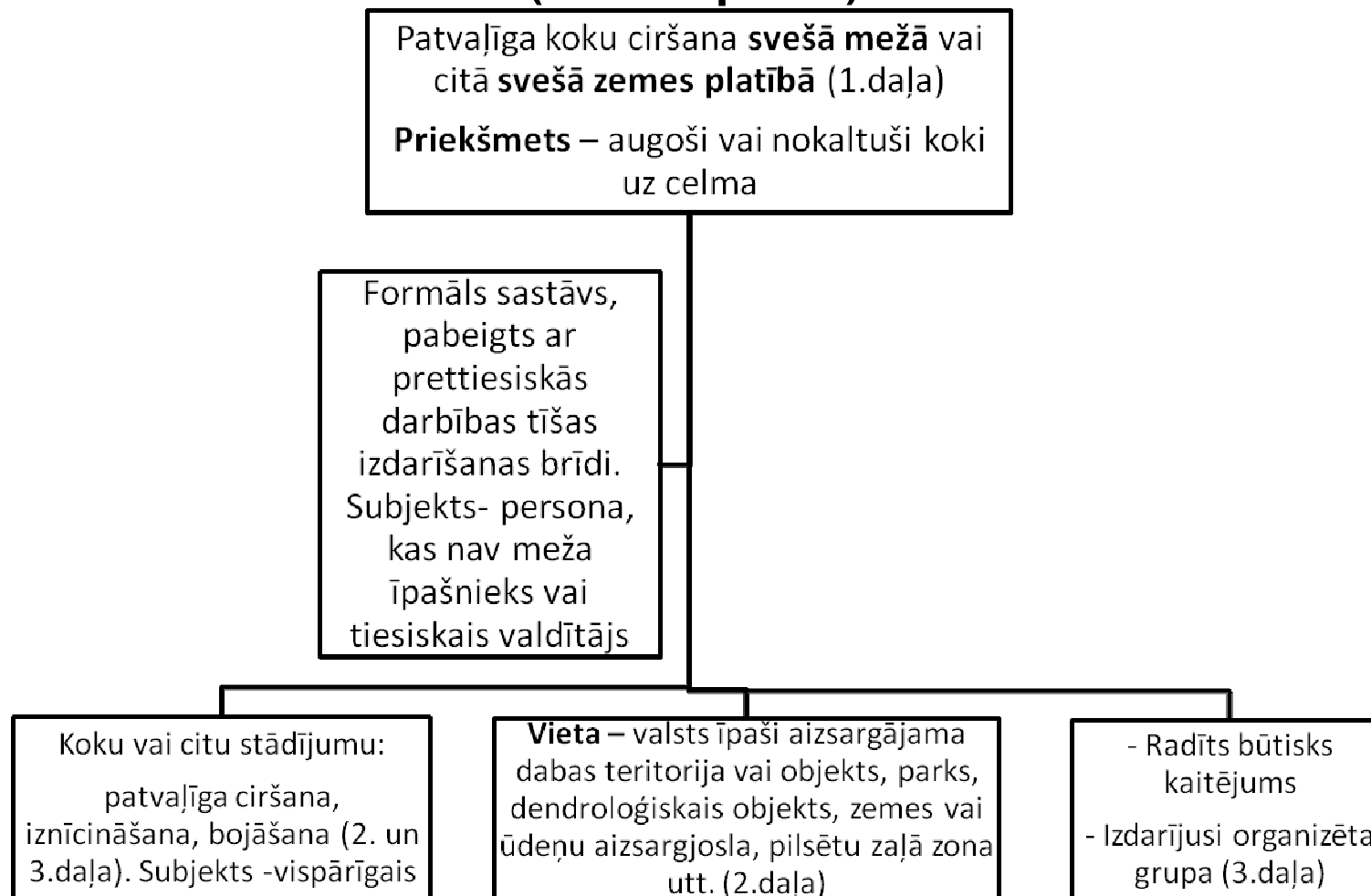
MEŽA IZNĪCINĀŠANA UN BOJĀŠANA AIZ NEUZMANĪBAS (KL 108.pants)

Meža nogabals – meža inventarizācijas pamatvienība, kas platības, taksācijas rādītāju un saimnieciskās nozīmes ziņā aizņem tādu viendabīgu teritoriju, kurai piemērojams viens apsaimniekošanas režīms

PATVAĻĪGA KOKU CIRŠANA UN BOJĀŠANA

(KL 109.pants)

Par likumu piemērošanu krimināllietās par koku nelikumīgu (patvaļīgu) ciršanu, meža iznīcināšanu vai bojāšanu: LR Augstākās tiesas plēnuma 1997.gada 22.decembra lēmums Nr.6

Patvaļīga koku ciršana un bojāšana (KL 109.pants)

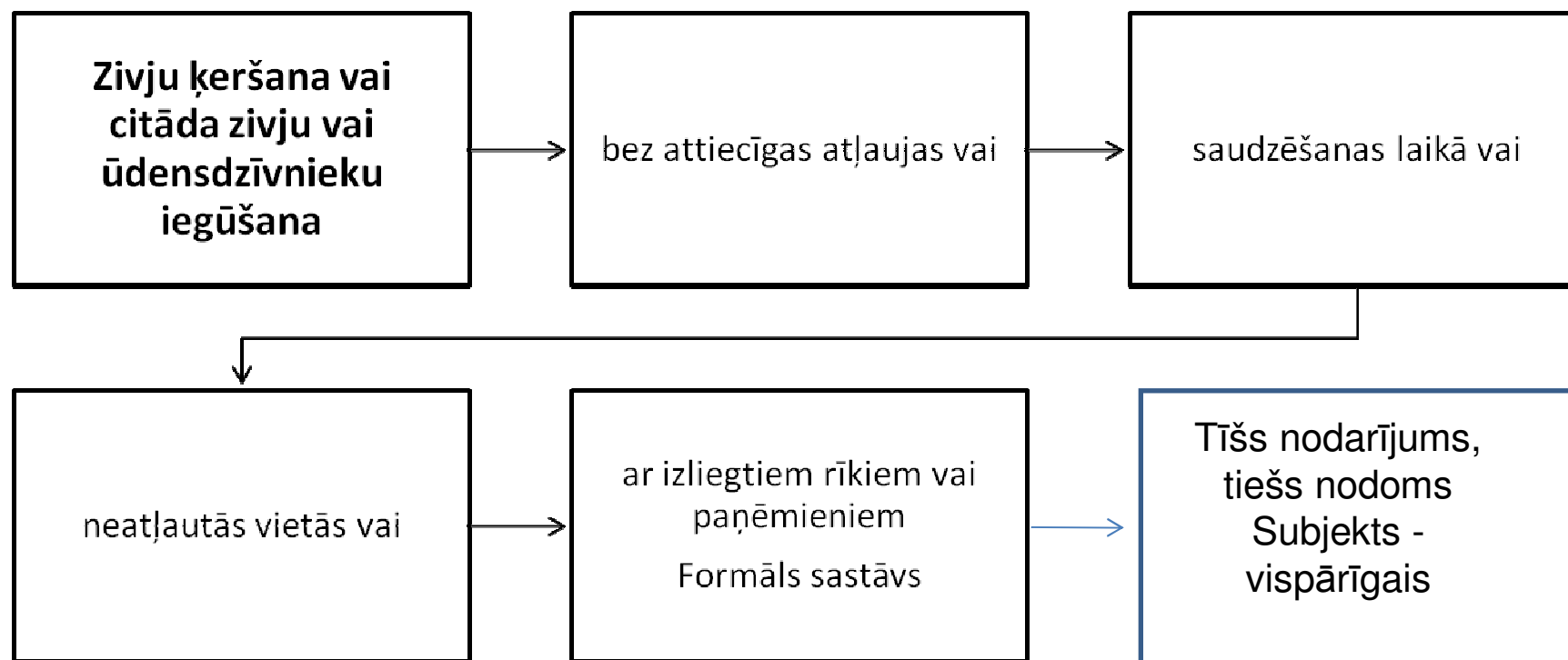
KVALIFIKĀCIJAS JAUTĀJUMI

Būtisks kaitējums:

- mantiska zaudējums lielā apmērā neatkarīgi no cita kaitējuma rašanās dabas videi vai
- mantiskais zaudējums ievērojamā apmērā + koku daudzums un sugas nozīmīgums; mežaudze nav sasniegusi galvenās cirtes vecumu; meža paaugas iznīcināšana; zemsedzes izkalšana; augsnes mitruma zudums; dzīvnieku, putnu un kukaiņu barības un uzturēšanās vietu iznīcināšana; zaru un citu koksnes atlieku nesavākšana un koku izšūpošana vēja ietekmē, kas rada koku kaitēkļu vairošanos; koku izgāšanās blakus meža platībās; oglekļa dioksīda piesaistes un skābekļa veidošanās traucējums u.tml. vai
- ja mantiskais zaudējums neveido ievērojamu apmēru, jautājums par būtisku kaitējumu izlemjams saskaņā ar īpašā likuma 1.pielikumu

- Ja koku patvaļīgas ciršanas tiešie izdarītāji nav apzinājušies, ka viņi rīkojas prettiesiski, nodarījuma organizētājs vai uzkūditājs atzīstams par tiešo izdarītāju;
- Koku patvaļīga ciršana neatkarīgi no vainīgā turpmākās rīcības ar tiem kvalificējama tikai saskaņā ar KL 109.panta attiecīgo daļu;
- Ja koku patvaļīgā ciršanā vainīgais nocirstos kokus nolaupījis pēc to pārņemšanas īpašnieka vai valdītāja likumīgā valdījumā, veidojas kopība ar noziedzīgu nodarījumu pret īpašumu

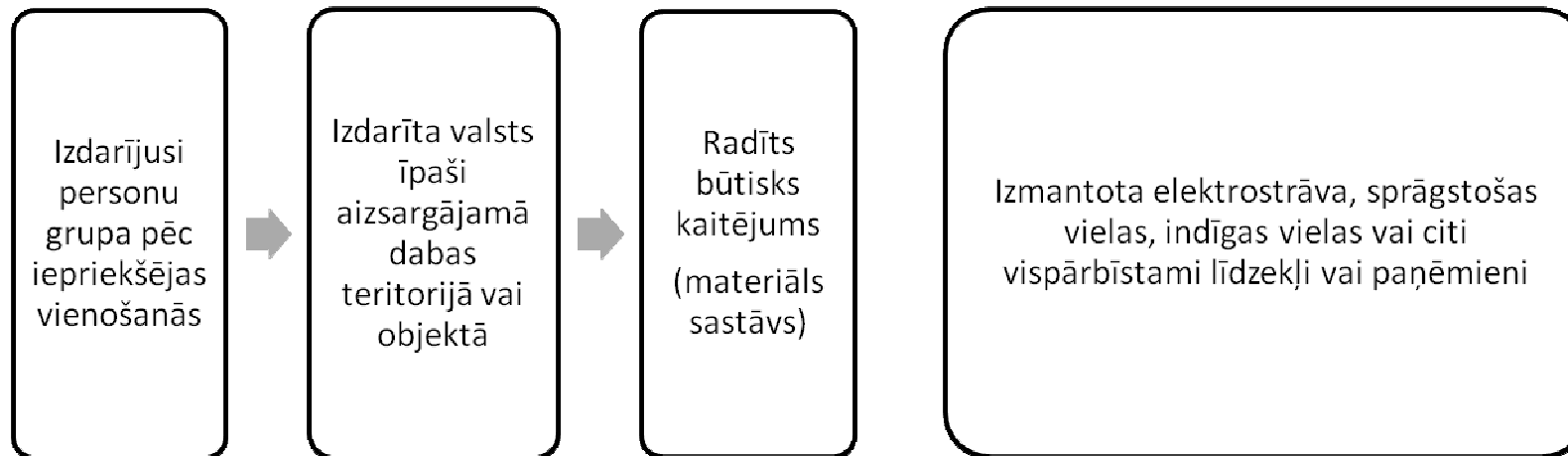
PATVAĻĪGA ZVEJOŠANA UN ŪDENSdzīvnieku IEGŪŠANA (KL 110.panta 1.daļa)

Kriminālatbildības nosacījums – likumpārkāpums izdarīts atkārtoti gada laikā

PATVAĻĪGA ZVEJOŠANA UN ŪDENSdzīvnieku IEGŪŠANA (KL 110.panta 2. un 3.daļa)

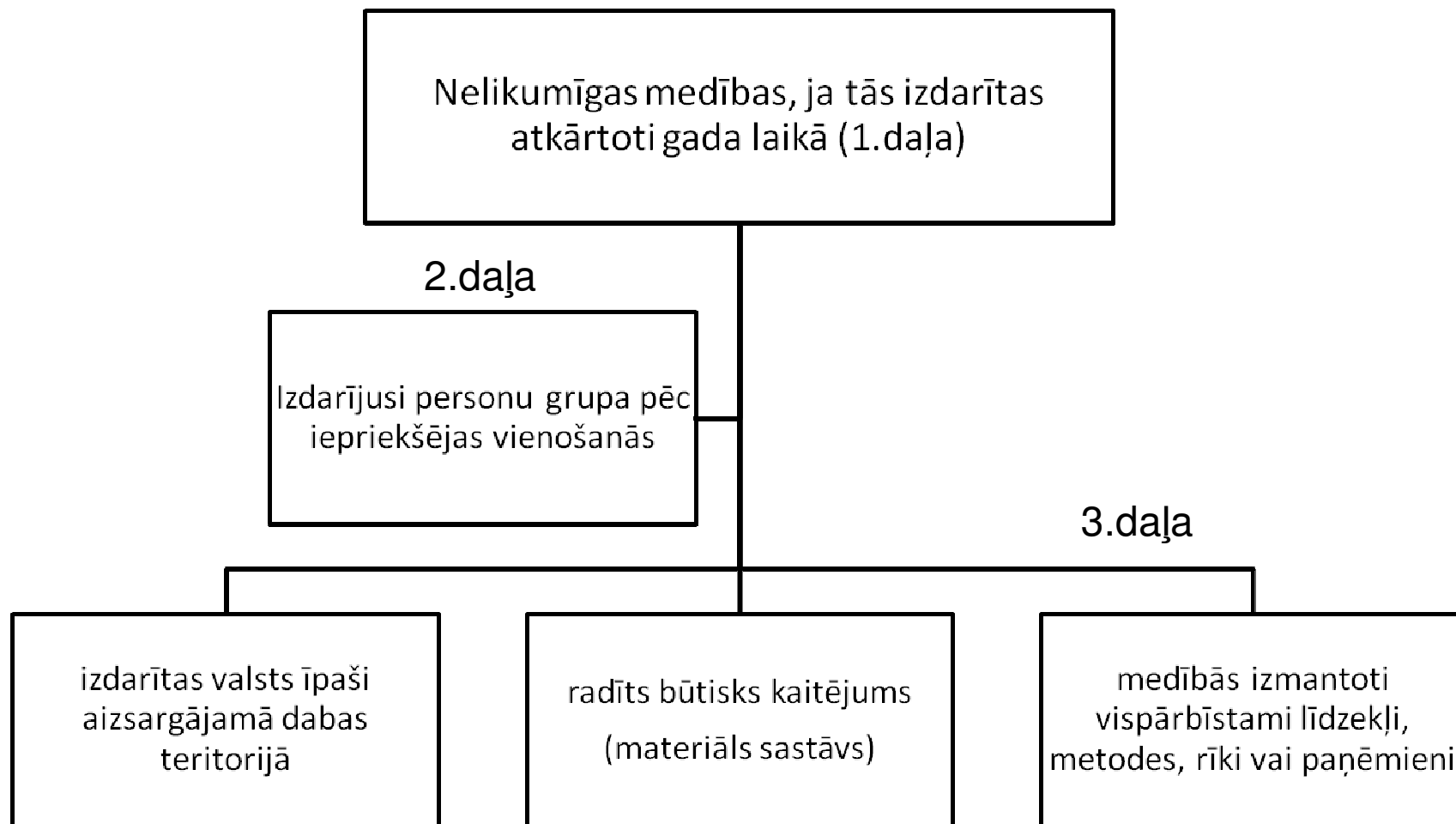
2.daļā ietvertās kvalificējošās
pazīmes:

Izšķirot jautājumu par būtisku kaitējumu zivsaimniecības interesēm, vadās ne tikai no patvaļīgi iegūto zivju vērtības, bet arī pēc nozvejoto, iznīcināto vai ievainoto zivju daudzuma, sugas un cita nodarītā kaitējuma, piemēram, zivju mazuļu bojāeja, nārsta vietu iznīcināšana, zivju barības bāzes iznīcināšana utt.

1995.gada 12.aprīļa Zvejniecības likums. // Latvijas Vēstnesis, 1995. 28.aprīlis, Nr.66.

NELIKUMĪGAS MEDĪBAS (KL 112.pants)

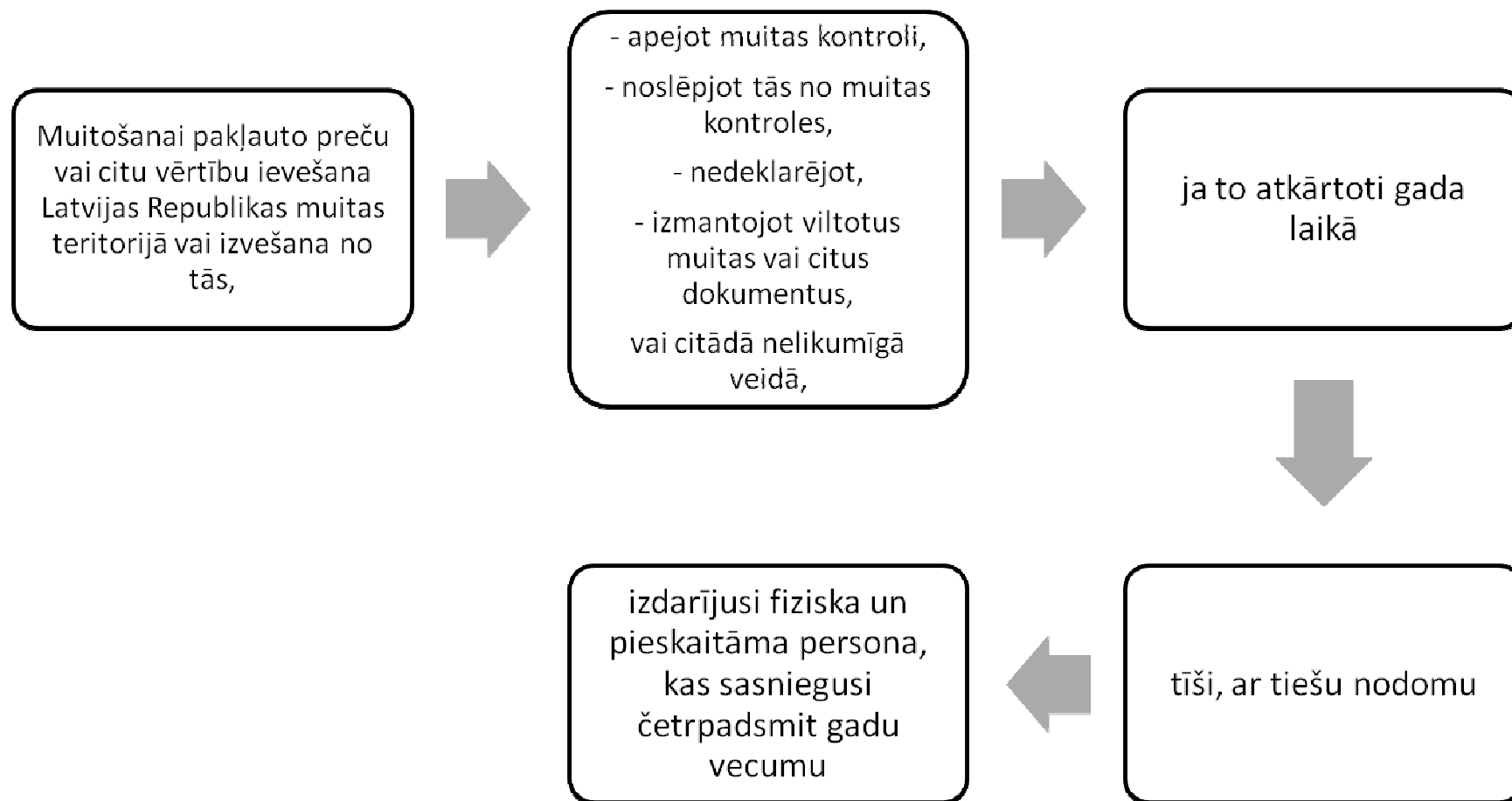
Nosakot būtisku kaitējumu, vadās ne tikai no nomedīto zvēru un putnu vērtības, bet arī no attiecīgās dzīvnieku sugas nozīmīguma medību saimniecībai (nomedīts alnis, briedis, stirna, mežacūka vai vairāki mazāk vērtīgi dzīvnieki)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ

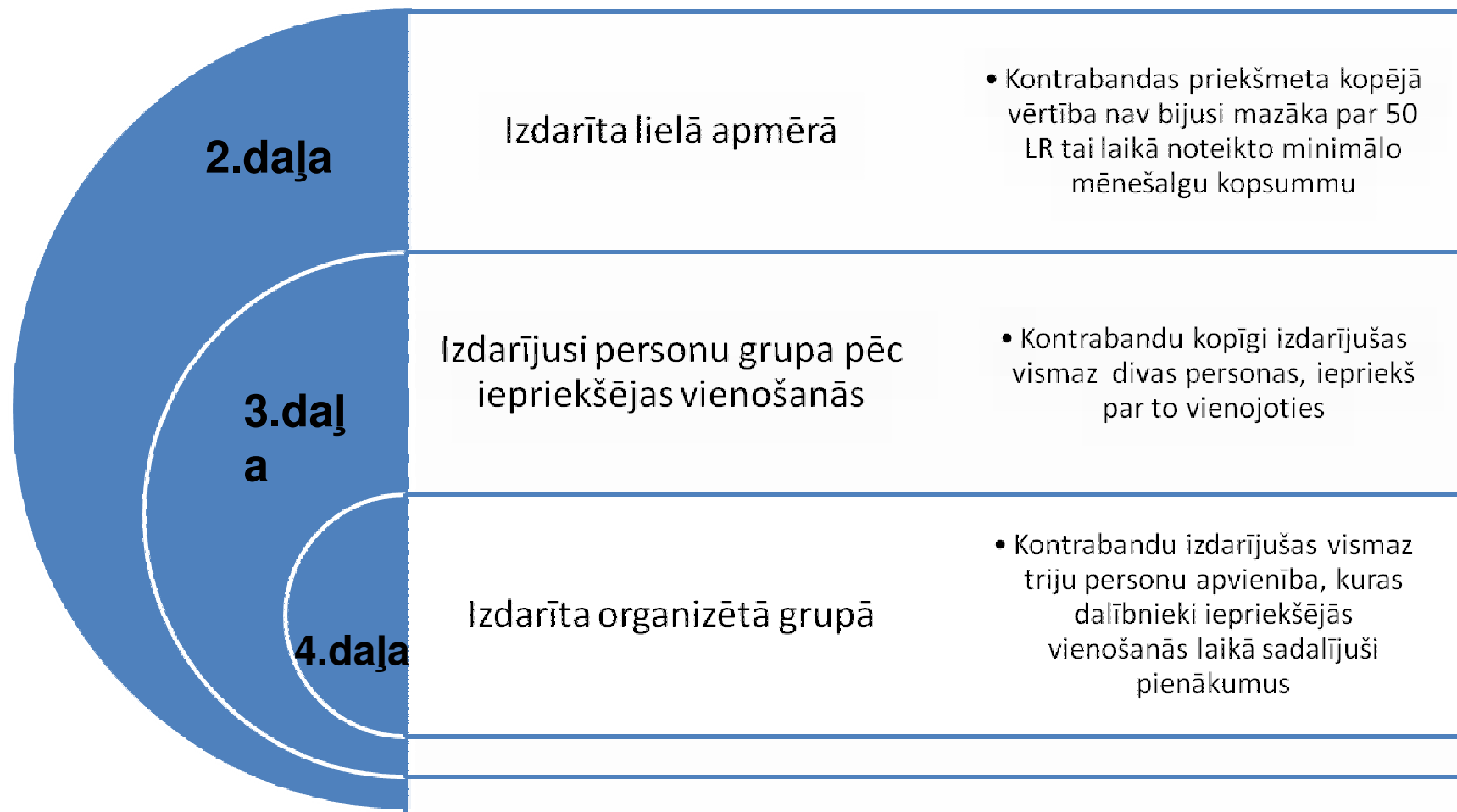
(KL 190.-223.pants)

- Kontrabanda
- Preču un vielu, kuru aprīte ir aizliegta vai speciāli reglamentēta, pārvietošana pāri Latvijas Republikas valsts robežai
- Viltotas naudas un valsts finanšu instrumentu izgatavošana, izplatīšana, pārvadāšana, pārsūtīšana, iegādāšanās un glabāšana
- Nelikumīgas darbības ar finanšu instrumentiem un maksāšanas līdzekļiem
- Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizēšana
- Noziedzīgu nodarījumu uzņēmējdarbībā raksturojums
- Novešana līdz maksātnespējai
- Izvairīšanās no nodokļu un tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas
- Izvairīšanās no deklarācijas iesniegšanas

KONTRABANDA (KL 190.panta 1.daļa)

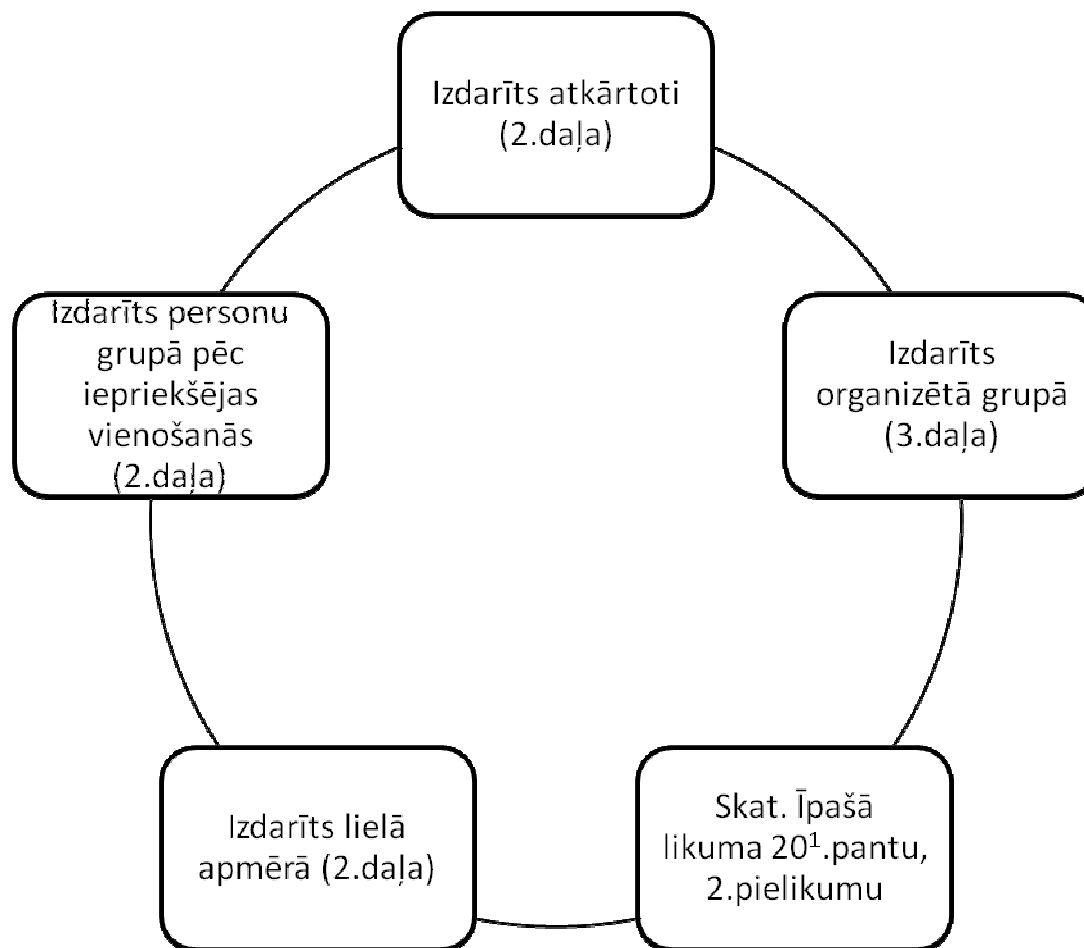
KONTRABANDA (KL 190.panta 2.- 4.daļa)

PREČU UN VIELU, KURU APRITE IR AIZLIEGTA VAI SPECIĀLI REGLAMENTĒTA, PĀRVIETOŠANA PĀRI LATVIJAS REPUBLIKAS VALSTS ROBEŽAI (KL 190¹.panta 1.daļa)

KRIMINĀLLIKUMA 190¹.PANTĀ IETVERTIE KVALIFICĒTIE SASTĀVI

VILTOTAS NAUDAS UN VALSTS FINANŠU INSTRUMENTU IZGATAVOŠANA, IZPLATĪŠANA, PĀRVADĀŠANA, PĀRSŪTĪŠANA, IEGĀDĀŠANĀS, GLABĀŠANA (KL 192.pants)

Viltotu Latvijas Republikā apgrozībā esošu vai apgrozībai paredzētu 1) naudas zīmju, 2) monētu, 3) valsts finanšu instrumentu, 4) ārvalstu valūtas
(priekšmets)

- izgatavošana, - pārvadāšana, - pārsūtīšana, - iegādāšanās, - glabāšana, - izplatīšana

Formāls sastāvs

Ja izplatāmais viltojuma priekšmets nav apgrozībā un nav paredzēts apgrozībai, kā arī acīmredzami nav līdzīgs oriģinālam – krāpšana

Tīšs nodarījums ar tiešu nodomu, viltojums tiek izgatavots, pārvadāts, pārsūtīts, iegādāts, glabāts **izplatīšanas nolūkā**

Panta 2.dala

Minētās darbības

- izdarītas atkārtoti.
- izdarītas liela apmērā,
- tās izdarījusi organizēta grupa

NELIKUMĪGAS DARBĪBAS AR FINANŠU INSTRUMENTIEM UN MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻIEM

(KL 193.pants)

1.daļa –

1) **Finanšu instrumentu iegūšana** vai atsavināšana savā vai citas personas vārdā, pamatojoties uz finanšu instrumentu tirgus iekšējo informāciju

2) Tirgus manipulācijas ar finanšu instrumentiem

Sveša finanšu instrumenta vai maksāšanas līdzekļa
(2.daļa)

Finanšu instrumenta vai maksāšana līdzekļa (3.daļa)

Panta pirmajā, otrajā, trešajā daļā paredzētās darbības

- nolaupīšana
- iznīcināšana
- bojāšana
- nelikumīga izmantošana
(2.daļa)

- viltošana
- viltojuma izplatīšana
- viltojuma izmantošana
(3.daļa)

- izdarītas atkārtoti
- izdarītas lielā apmērā
- tās izdarījusi organizēta grupa
(4.daļa)

KRIMINĀLLIKUMA 192. UN 193.PANTĀ LIETOTO TERMINU SKAIDROJUMI

Maksāšanas līdzeklis – līdzeklis, kas ļauj tā lietotājiem saņemt skaidru naudu vai citas lietas, saņemt vai veikt maksājumus, dot rīkojumu naudas līdzekļu pārvedumam vai apstiprināt naudas līdzekļu pārvedumu, un kuru kā maksāšanas līdzekli pieņem arī tās personas, kas nav laidušas apgrozībā šo maksāšanas līdzekli.

Par maksāšanas līdzekļiem uzskata skaidru naudu (uz KL 193.pantu nav attiecināma), čekus, maksājumu kartes (kredītkarte, debetkarte un citas tamlīdzīgas kartes), bankomātu kartes, maksājuma dokumentus, elektronisko naudu, attālinātu elektronisko banku operāciju (globālajā datortīklā vai izmantojot datoru vai tālruni) programmatūru un citus tamlīdzīgus līdzekļus

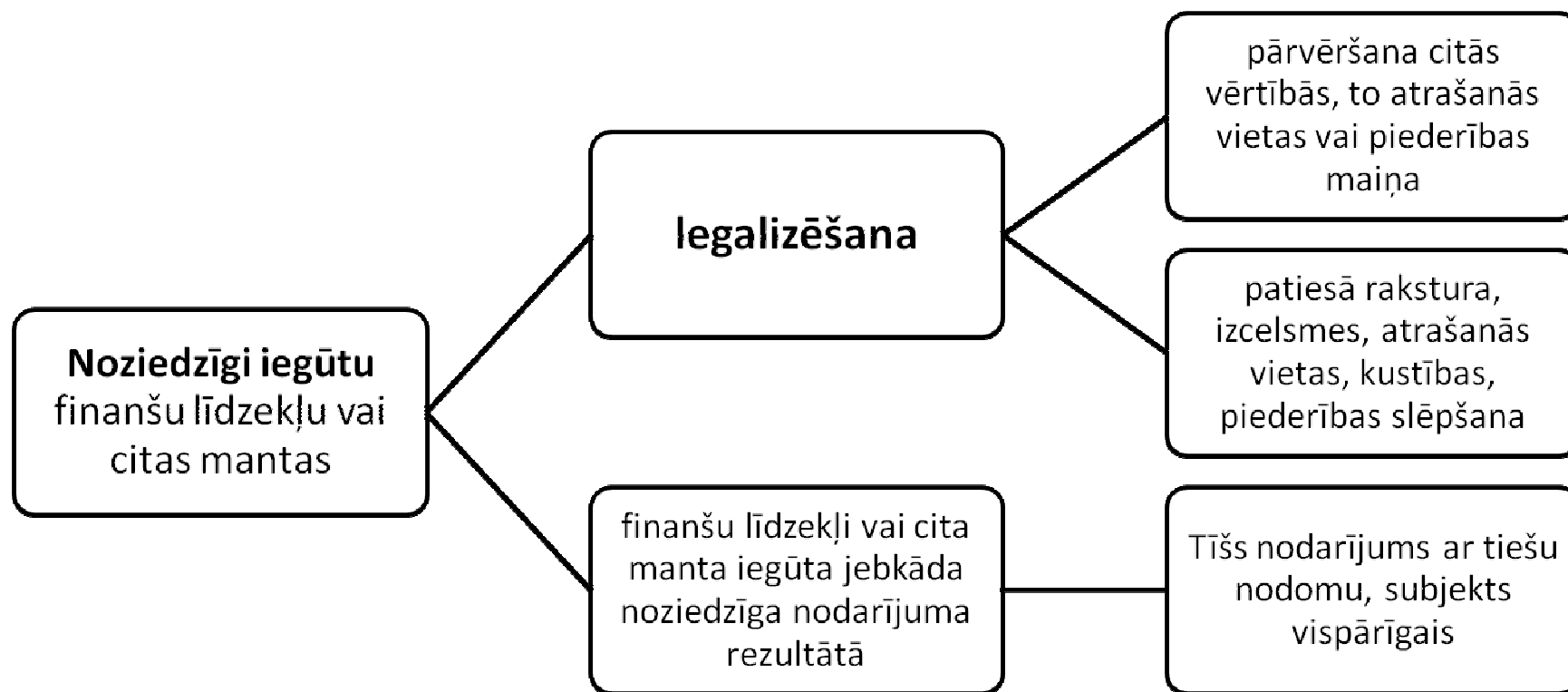
1995.gada 5.oktobra Kredītiestāžu likums. // Latvijas Vēstnesis, 1995. 24.oktobris, Nr.163.

Finanšu instrumenti – vienošanās, kas vienlaikus vienai personai rada finanšu aktīvus, bet citai personai – finanšu saistības vai kapitāla vērtspapīrus: (1) pārvedami vērtspapīri - akcijas, obligācijas un citi parāda vērtspapīri, akciju sertifikāti u.c.; 2) ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības un citi pārvedami vērtspapīri, kas apliecina līdzdalību ieguldījumu fondos un tiem pielīdzināmos kopējo ieguldījumu uzņēmumos; 3) naudas tirgus instrumenti (parādzīmes, noguldījumu sertifikāti un citi instrumenti, kas tiek tirgoti naudas tirgū; 4) atvasināti finanšu instrumenti; 5) atvasināti preču instrumenti – atvasināti finanšu instrumenti, kuru pamatā esošais primārais aktīvs ir prece.

Plašāk skat. **2003.gada 20.novembra likumu “Finanšu instrumentu tirgus likums”.** // Latvijas Vēstnesis, 2003. 11.decembris, Nr.175.

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĒŠANA

(KL 195.panta 1.daļa)

2008.gada 17.jūlija likums “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas likums”. // Latvijas Vēstnesis, 208. 30.jūlijs, Nr.116.

NOZIEDZĪGI IEGŪTU LĪDZEKĻU LEGALIZĒŠANA KVALIFICĒTI SASTĀVI

(KL 195.panta 2. un 3.daļa)

Par tādām pašām darbībām,
ja:
(2.daļa)

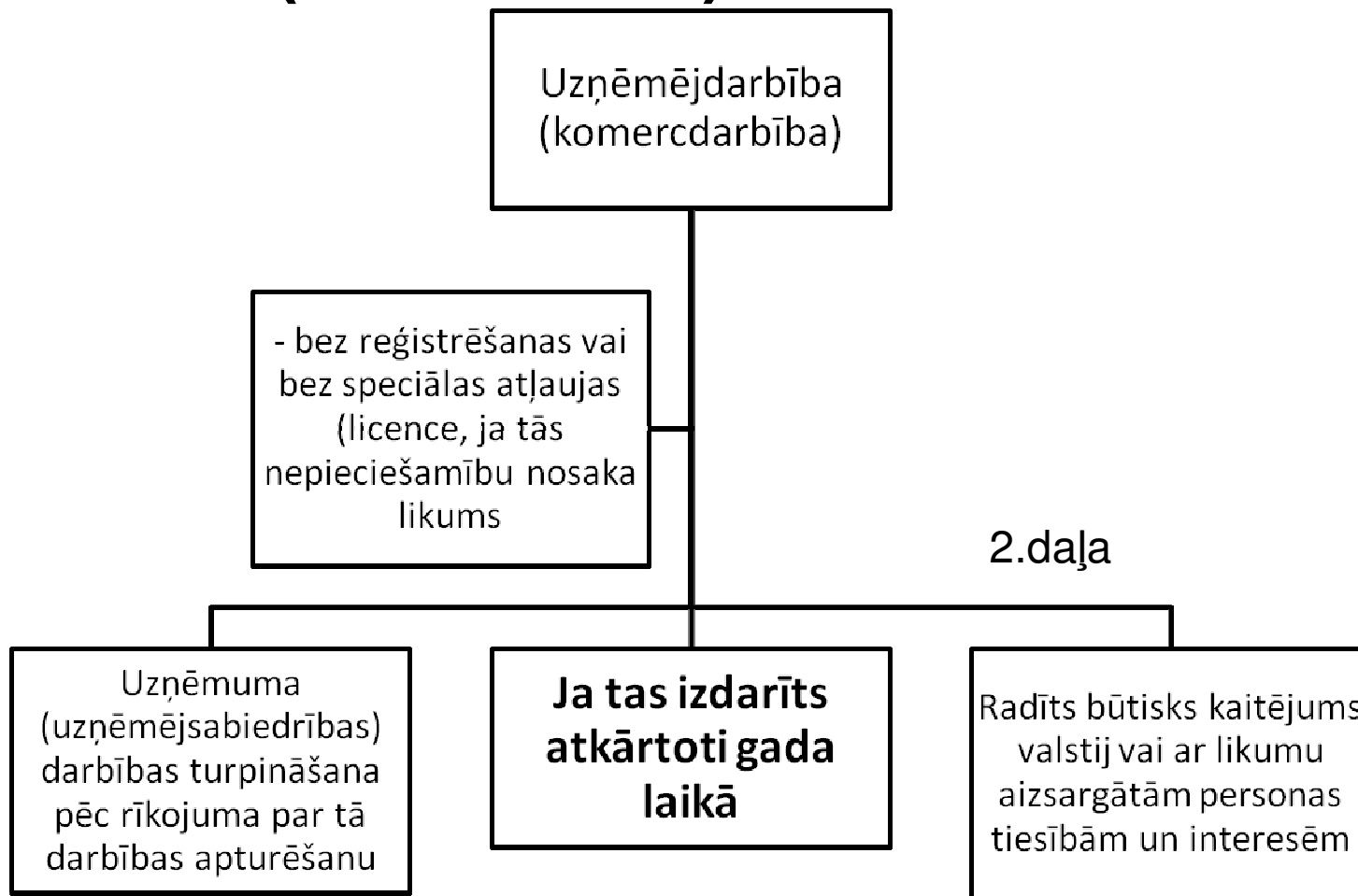
- tās izdarītas atkārtoti
- tās izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās

Par šā panta pirmajā vai
otrajā daļā paredzētajām
darbībām, ja:
(3.daļa)

- tās izdarītas lielā apmērā
- tās izdarījusi organizēta grupa

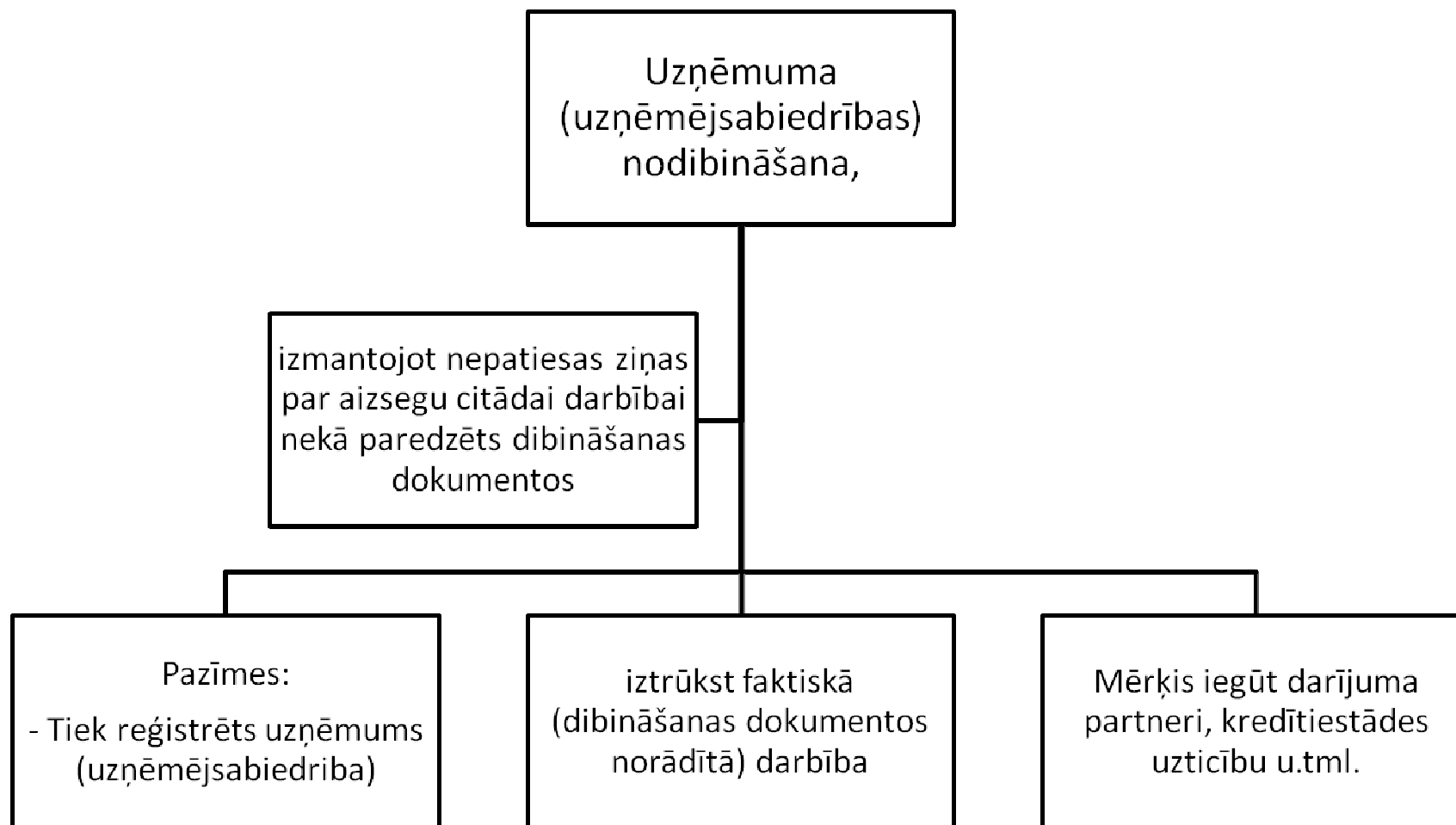
1990.gada 8.novembra Eiropas Padomes Konvencija par noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanu, meklēšanu, izņemšanu un konfiskāciju. // Latvijas Vēstnesis, 1998. 23.oktobris, Nr.308

UZŅĒMĒJDARBĪBA BEZ REĢISTRĒŠANAS UN BEZ ATĻAUJAS (LICENCES) - KL 207.pants

2000.gada 13.aprīļa likums "Komerclikums". // Latvijas Vēstnesis, 2000. 4.maijs, Nr.473/476

FIKTĪVA UZŅĒMĒJDARBĪBA (KL 209.pants)

KREDĪTA UN CITU AIZDEVUMU NEGODPRĀTĪGA SAŅEMŠANA UN IZMANTOŠANA (KL 210.pants)

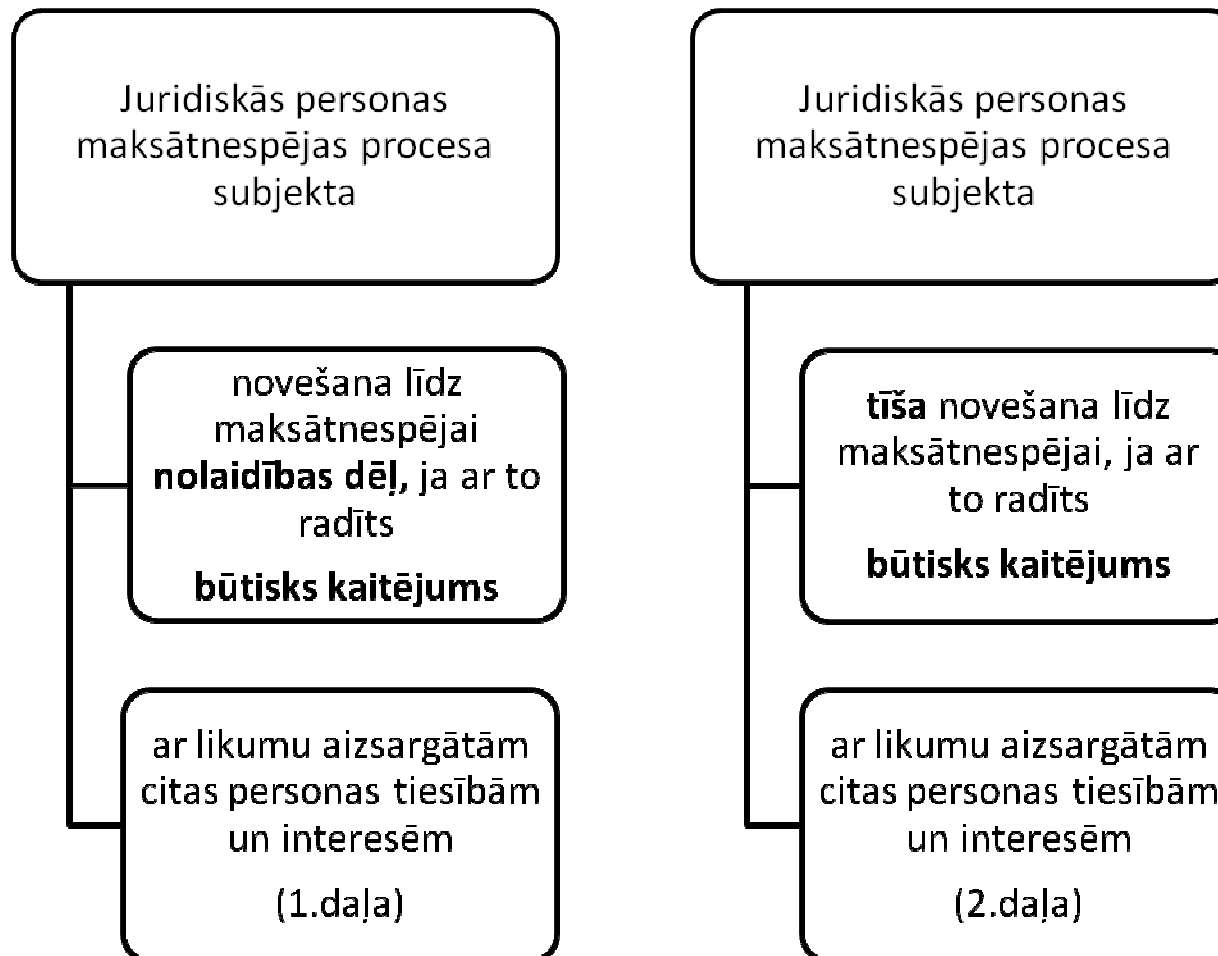
Aizdevēja maldināšana pirms subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma saņemšanas, sniedzot apzināti nepatiesas ziņas, ar nolūku saņemt aizdevumu

Aizdevēja maldināšana, sniedzot apzināti nepatiesas ziņas subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma izmantošanas laikā, lai slēptu faktus, kas var interesēt aizdevēju saistībā ar aizdevuma izmantošanu

- Subsīdiju, kredīta vai cita aizdevuma izmantošana līgumā neparedzētiem mērķiem (2.daļa)
- Ar panta 1. vai 2.daļā paredzētajām darbībām radīts būtiska kaitējums valstij, kreditoram, ar likumu aizsargātām citas personas tiesībām un interesēm (3.daļa)

Kredīts - atlīdzības darījums, kurā kredītiestāde uz rakstveida līguma pamata nodod klientam naudu vai citas lietas un kurš klientam rada tiesības rīkoties ar tām un pienākumu noteiktā laikā un kārtībā atdot tās kredītiestādei

NOVEŠANA LĪDZ MAKSĀTNESPĒJAI (KL 213.pants)

Maksātnespēja - ar tiesas spriedumu konstatēts maksātnespējas subjekta stāvoklis tiesiskās aizsardzības procesā vai maksātnespējas procesā (2007.gada 01.11 novembra likums "Maksātnespējas likums" (LV 22.11.2007, Nr.188).

IZVAIRĪŠANĀS NO NODOKĻU UN TIEM PIELĪDZINĀTO MAKSĀJUMU NOMAKSAS (KL

- Izvairīšanās no nodokļu vai tiem pielīdzināto maksājumu nomaksas (darbība)
 - Ienākumu, peļņas vai citu ar nodokli apliekamo objektu slēpšana vai samazināšana (bezdarbība),
- ja tas izdarīts atkārtoti gada laikā**

Subjekts – persona, kuras pienākumos ir maksāt valsts noteiktos nodokļus vai tiem pielīdzinātos maksājumus

Nodarīts zaudējums valstij
vai pašvaldībai lielā apmērā
(2.daļa)

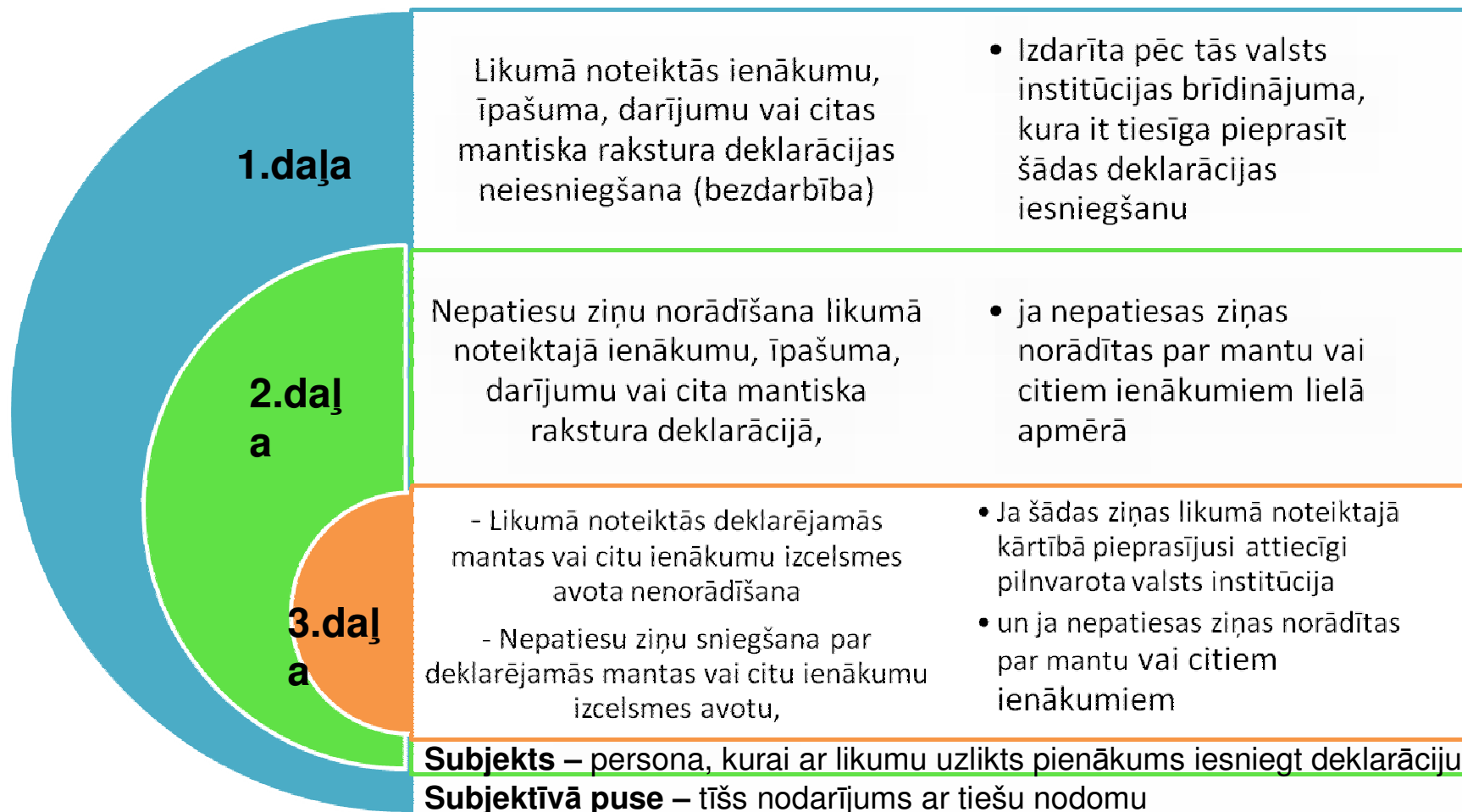
Nodokļiem pielīdzinātie
maksājumi :
valsts nodevas
pašvaldības nodevas

Subjektīvā puse izpaužas
nodoma veidā

Panta otrajā daļā norādītās
darbības izdarījusi organizēta
grupa
(3.daļa)

Nodoklis – ar likumu noteikts obligāts maksājums valsts budžetā vai pašvaldību budžetos, ka nav maksājums par noteiktas preces iegādi vai pakalpojuma saņemšanu un nav soda naudas, pamatparāda palielinājuma naudas un nokavējuma naudas maksājums, kā arī nav maksājums par valsts kapitāla vai tā daļas izmantošanu (1995.gada 2.februāra likums “Par nodokļiem un nodevām”.// Latvijas Vēstnesis, 1995. 18.februāris, Nr.26)

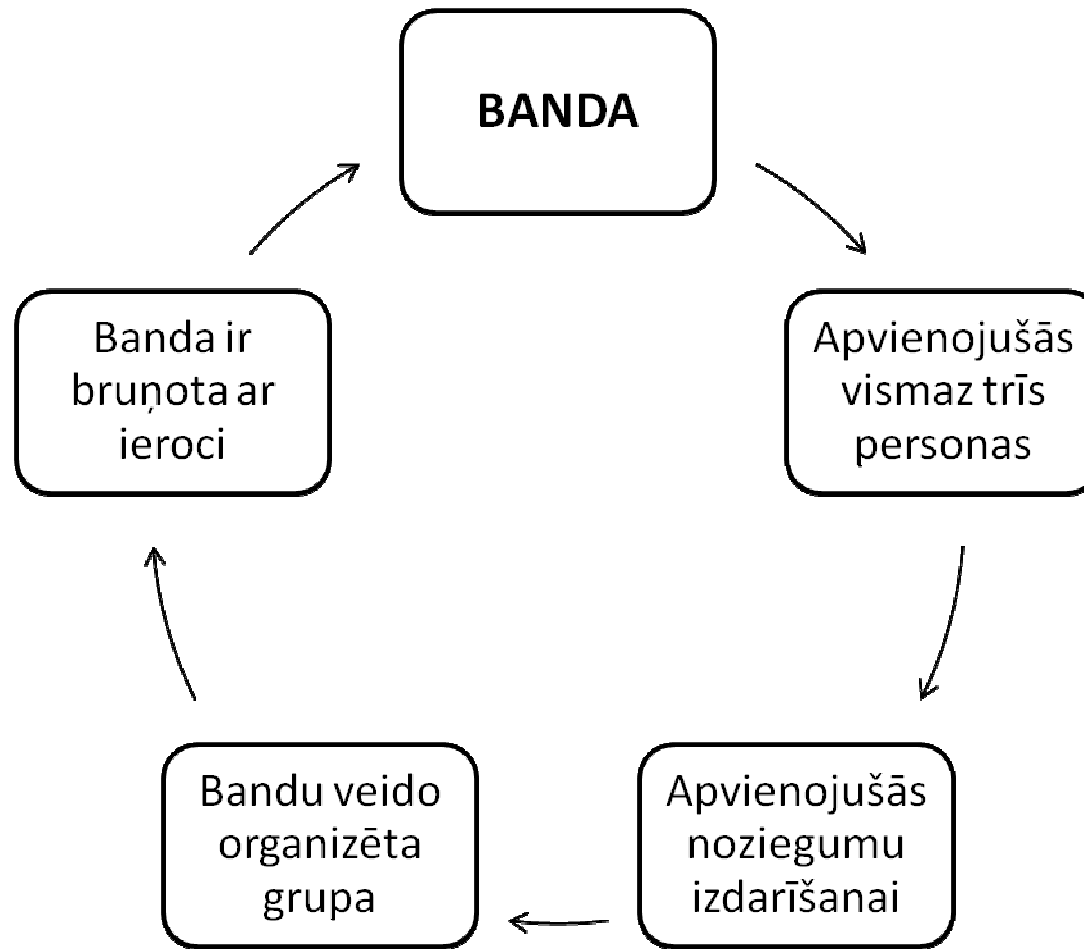
IZVAIRĪŠANĀS NO DEKLARĀCIJAS IESNIEGŠANAS (KL 219.pants)

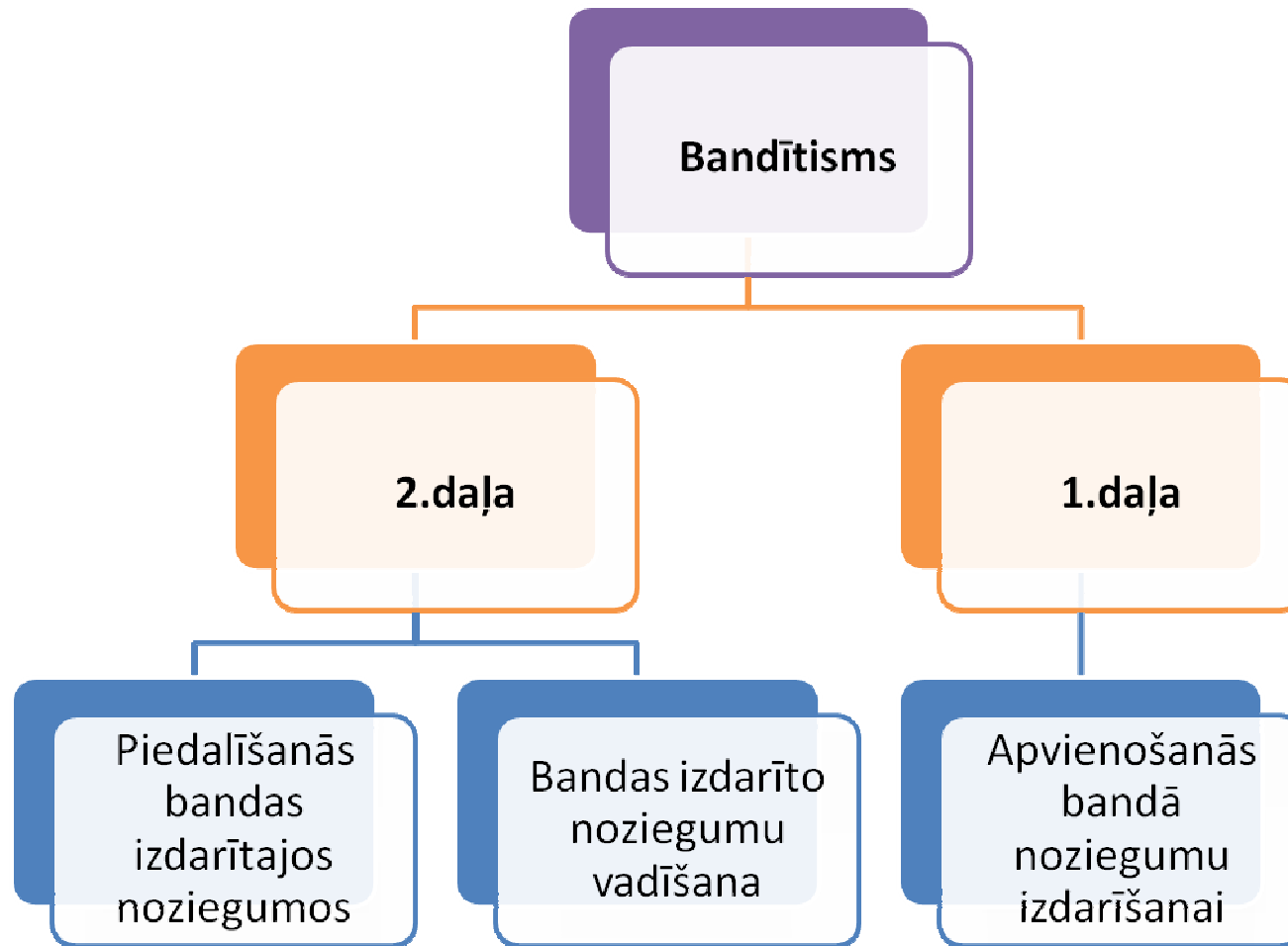
NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET VISPĀRĒJO DROŠĪBU UN SABIEDRISKO KĀRTĪBU (KL 224.- 256.pants)

- Bandītisms
- Kapa un līķa apgānīšana
- Cietsirdīga izturēšanās pret dzīvniekiem
- Dzīvnieku turēšanas noteikumu pārkāpšana
- Hulgānisms
- Neatļautas darbības ar ieročiem, munīciju, sprāgstvielām un citiem likumā norādītiem priekšmetiem
- Neatļautas darbības ar narkotiskām un psihotropām vielām

BANDĪTISMS (KL 224.pants)

BANDĪTISMA SASTĀVS (KL 224.pants)

Vairākobjektu noziegums – apdraud vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, personu, mantiskās un citas intereses. **Subjekts** – vispārīgais. Tīšs nodarījums ar tiešu nodomu

BANDĪTISMA NOROBEŽOŠANA NO DALĪBĀ IZDARĪTAS LAUPIŠANAS (KL

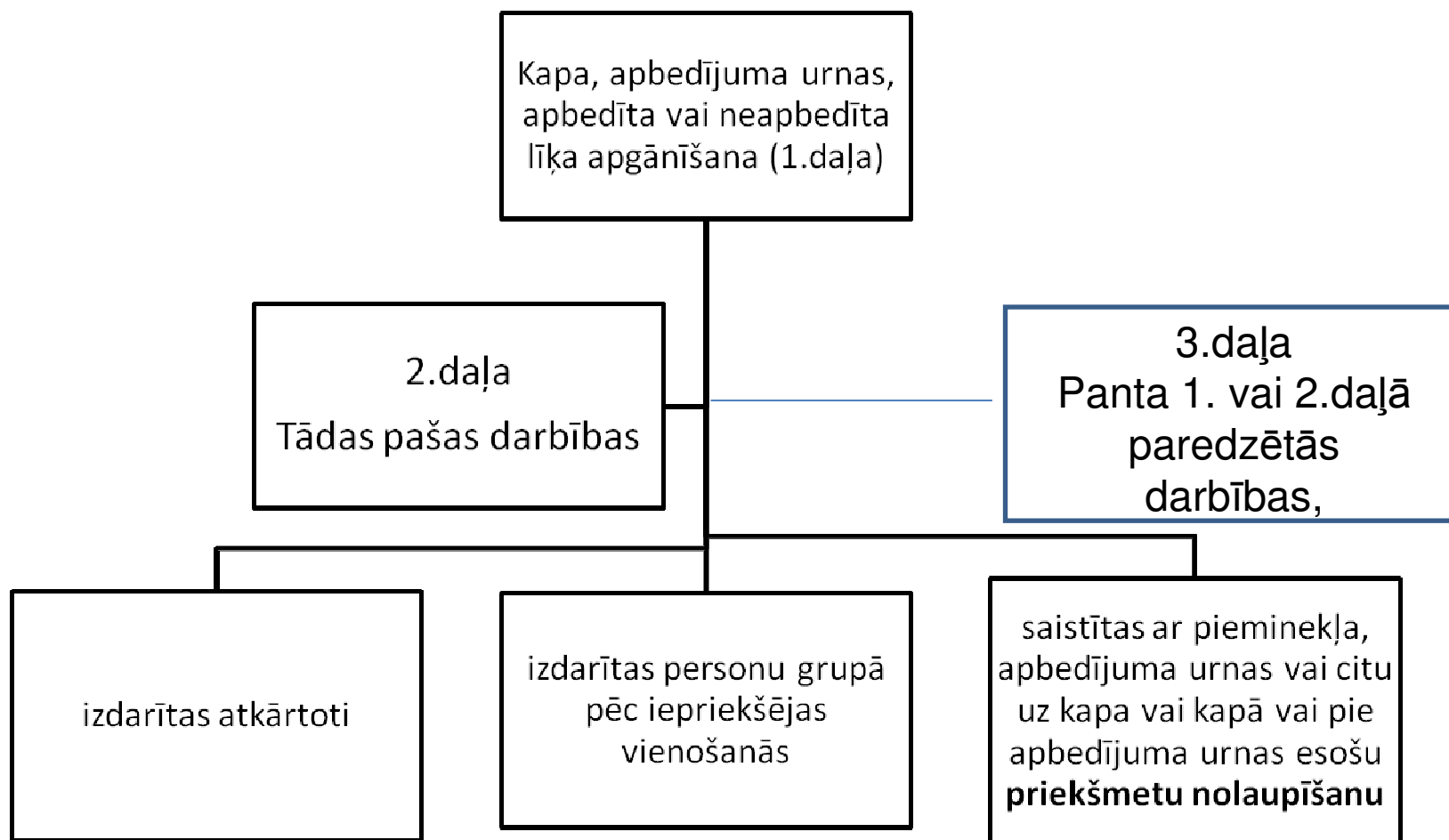
176.panta 2., 4.daļa)

KL pants	Skaitliskais sastāvs	Bruņojums	Darbības ar ieročiem	Nodarījums ir pabeigts
224.pants	Vismaz 3 personas	Ierocis	Kaut vai vienam bandas loceklim ir ierocis	No apvienošanās brīža
176.panta 2.daļa	Vismaz 2 personas	nav	—	Ar brīdi, kad manta nolaupīta
176.panta 4.daļa	Vismaz 2 personas	Šaujmierocis, sprāgstvielas	Ieroča lietošana	Ar mantas nolaupīšanas brīdi

Ja bandas sastāvā izdarīta slepkavība pastipriņošos vai sevišķi pastipriņošos apstākļos – KL 224.panta un 117. vai 118.panta kopība.

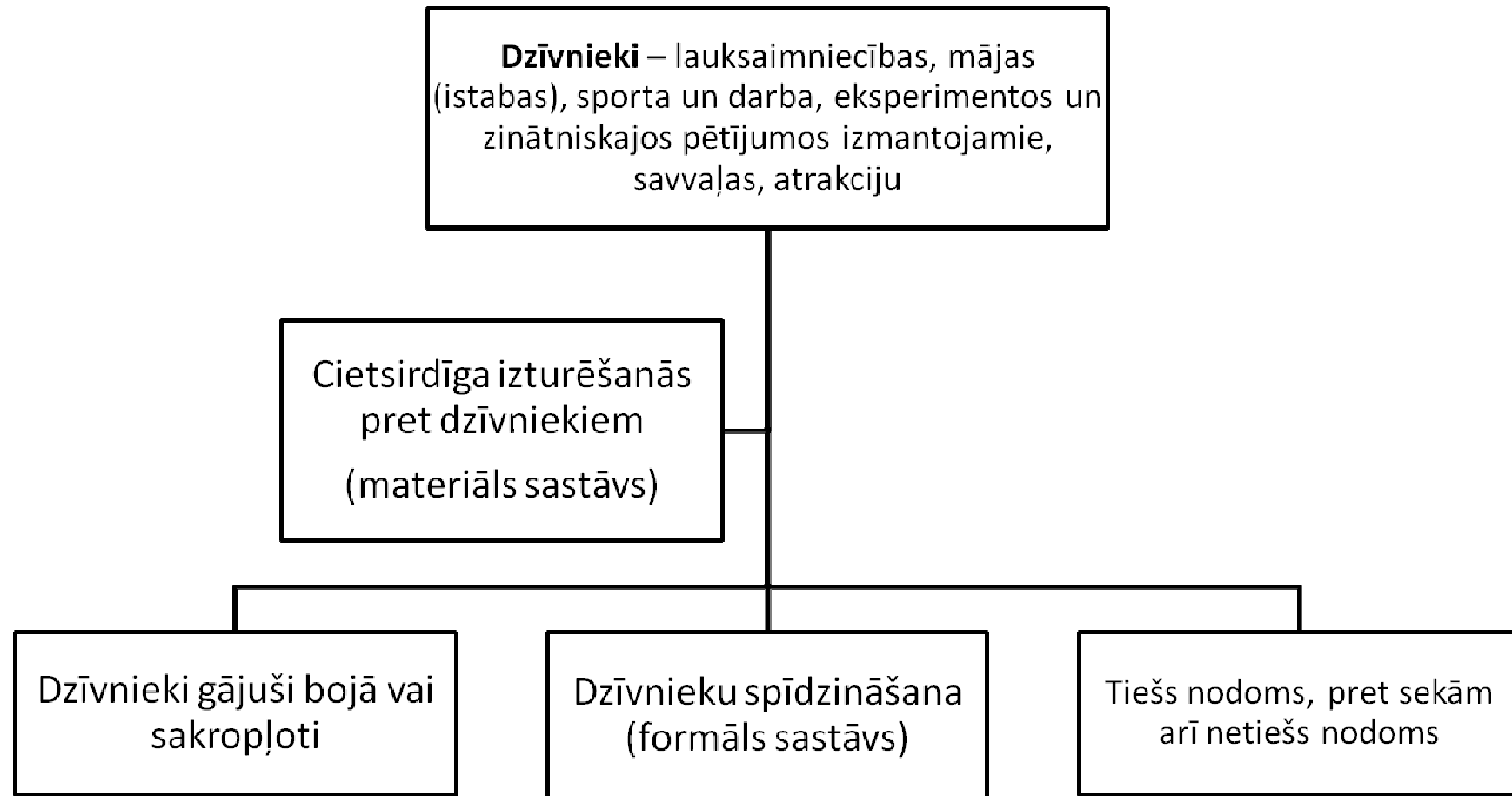
Jebkādas darbības ar ieročiem, to munīciju, sprāgstvielām, kas izdarītas sakarā ar bandas veidošanu, vadīšanu vai tās darbību kvalificē tikai saskaņā ar KL 224.pantu

KAPA UN LĪĶA APGĀNĪŠANA (KL 228.pants)

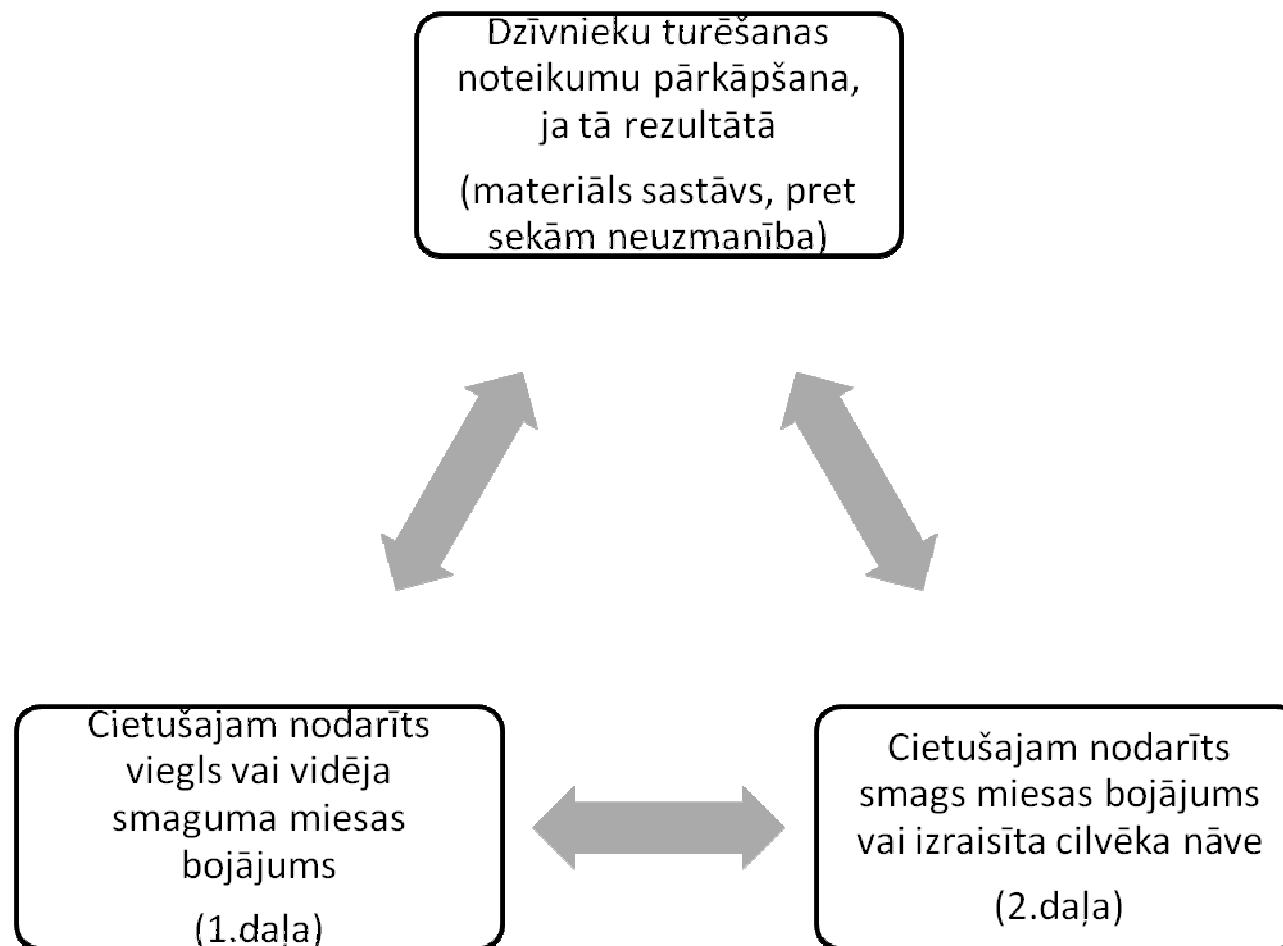
CIETSIDĪGA IZTURĒŠANĀS PRET DZĪVNIEKIEM

KL 230.pants)

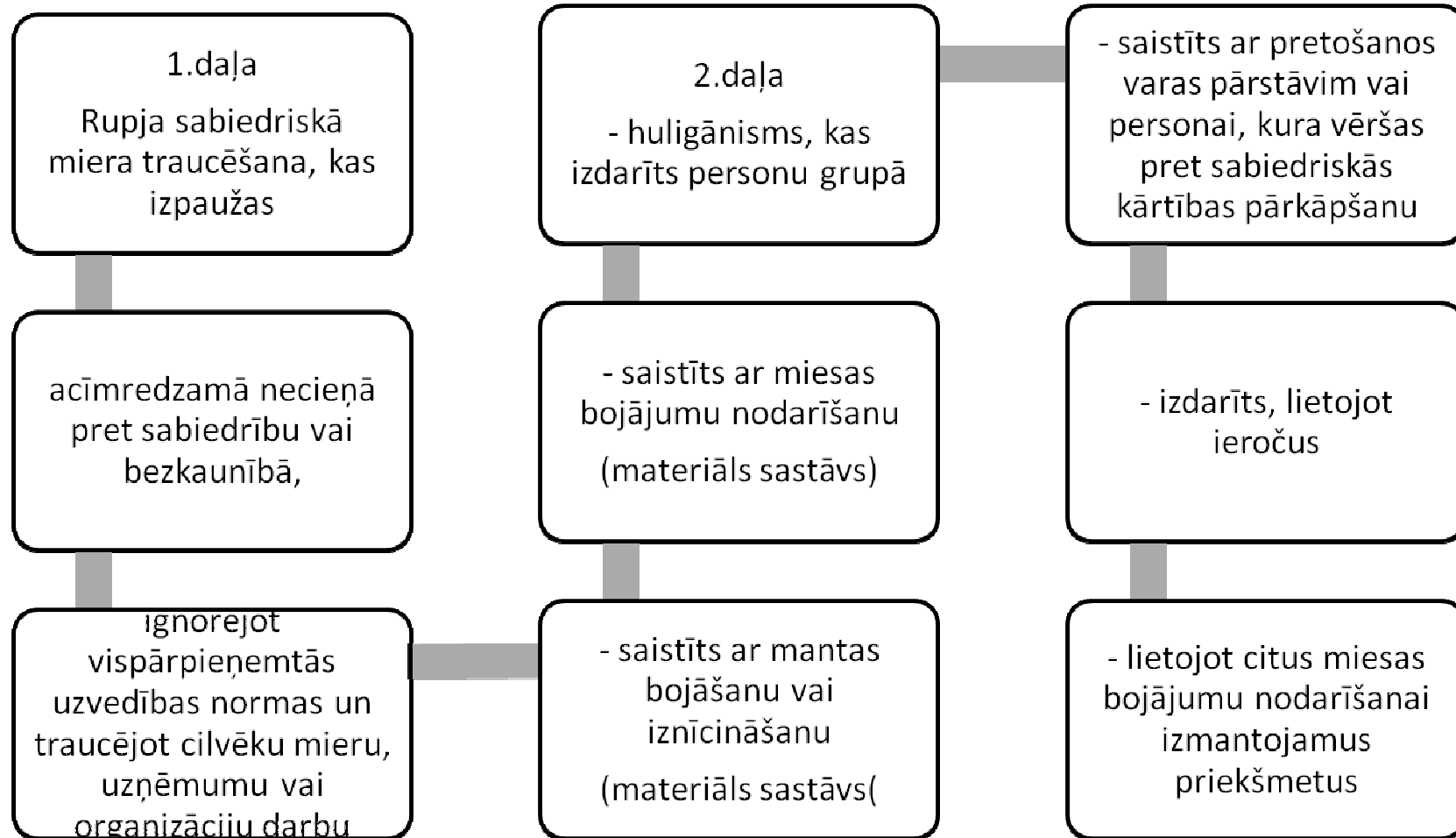
1999.gada 9.decembra Dzīvnieku aizsardzības likums (LV, 29.12.1999, Nr.444/445); MK 2006.gada 4.aprīļa noteikumi Nr.266 "Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņu apmācībai (Latvijas Vēstnesis, 2006. 11.aprīlis, Nr.58)

DZĪVNIIEKU AIZSARDZĪBAS NOTEIKUMU PĀRKĀPŠANA (KL 2301.pants)

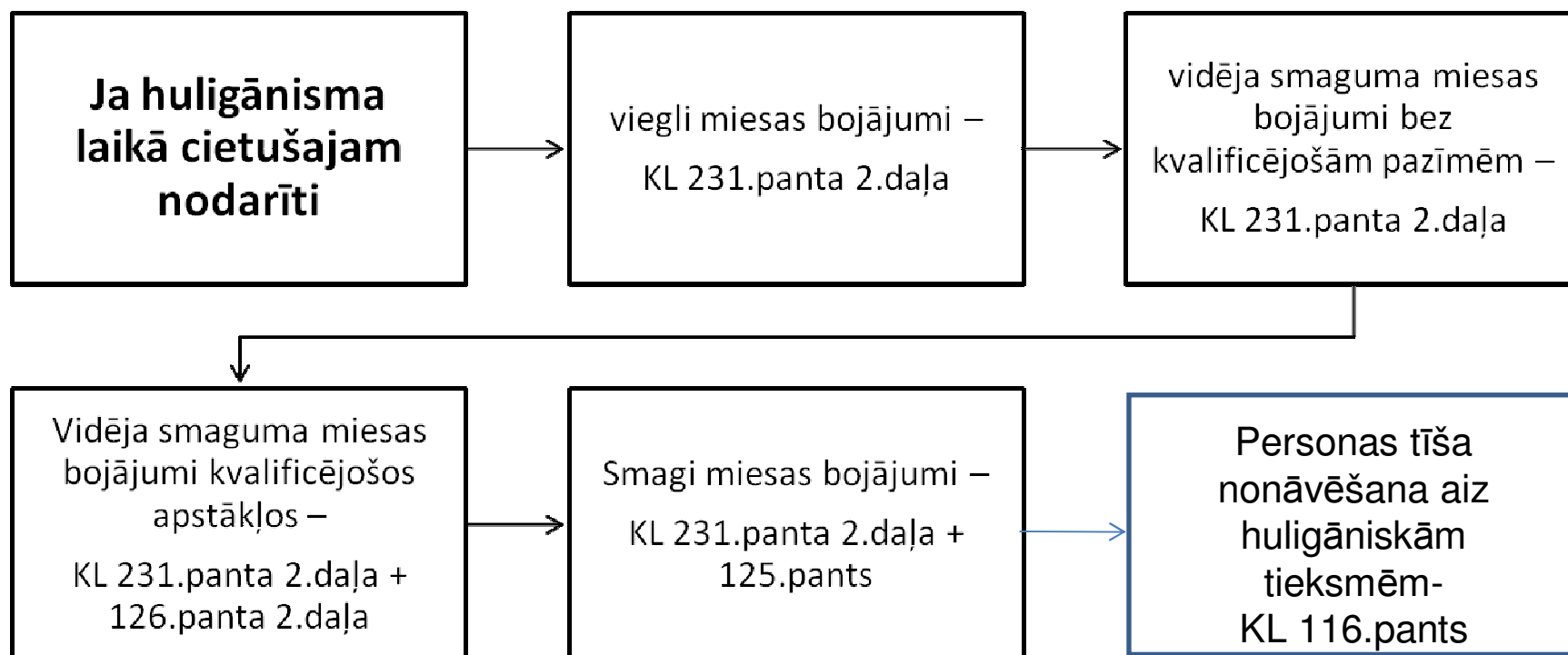
Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai: MK 2006.gada 4.aprīļa noteikumi Nr.266 (LV, 11.04.2006, Nr.38)

HULIGĀNISMS (KL 231.pants)

HULIGĀNISMA SAISTĪBAS AR KAITĒJUMU PERSONAS VESELĪBAI VAI DZĪVĪBAI KVALIFIKĀCIJA

Ja huligānisma laikā personai nodarīti

HULIGĀNISMA SAISTĪBAS AR MANTAS IZNĪCINĀŠANU VAI BOJĀŠANU KVALIFIKĀCIJA

Ja huligānisms saistīts ar
mantas iznīcināšanu vai
bojāšanu

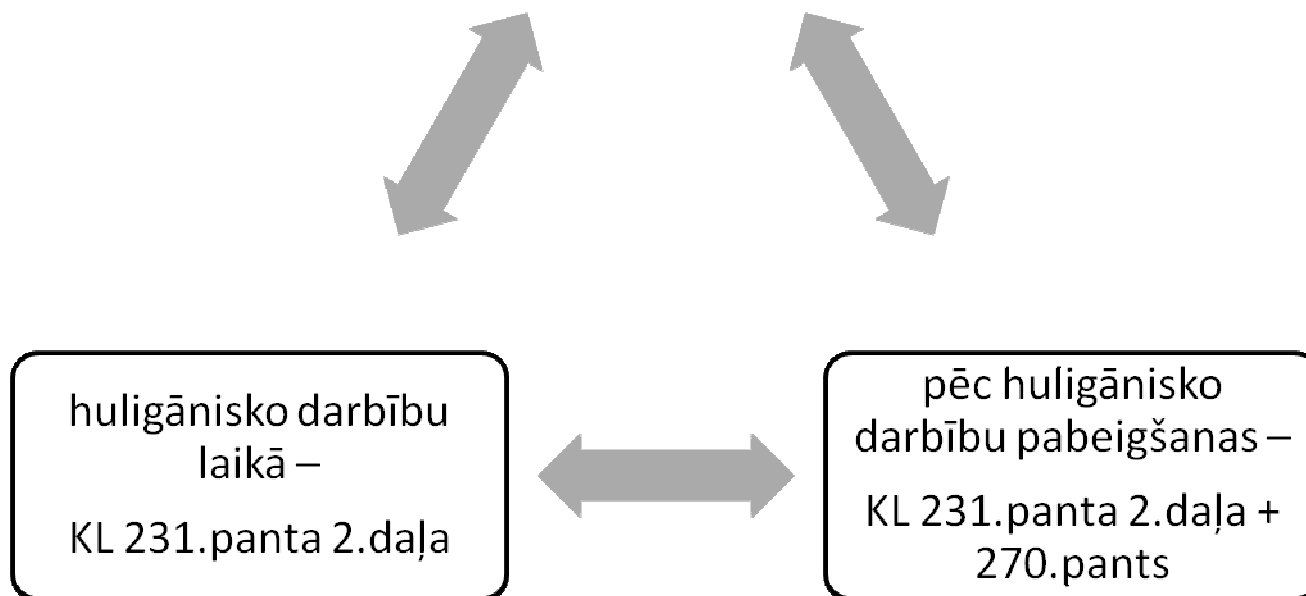

Ja manta tiek iznīcināta vai
bojāta veidā, kas nav
vispārbīstams, un nav
iestājušās smagas sekas – KL
231.panta 2.daļa

Ja manta iznīcināta vai bojāta
vispārbīstamā veidā vai
iestājušās smagas sekas – KL
231.panta 2.daļa + 185.panta
2.daļa

HULIGĀNISMA SAISTĪBAS AR PRETOŠANOS VARAS PĀRSTĀVIM VAI PERSONAI, KURA VĒRŠAS PRET SABIEDRISKĀS KĀRTĪBAS PĀRKĀPŠANU, KVALIFIKĀCIJA

Ja pretošanās izdarīta

KL 233.-237.PANTĀ PAREDZĒTO NOZIEDZĪGO NODARĪJUMU OBJEKTA UN PRIEKŠMETA RAKSTUROJUMS

OBJEKTS – Vispārējā drošība šaujamo ieroču, lielas enerģijas pneimatisko ieroču, munīcijas, sprāgstvielu, spridzināšanas ietaišu, speciālo līdzekļu aprites jomā

PRIEKŠMETS –

- **ŠAUJAMIEROČI** – ierocis, kurā šāviņš enerģiju virzes kustībai saņem, šaujampulverim sadegot gāzu spiediena rezultātā

- **LIELAS ENERĢIJAS PNEIMATISKAIS IEROCIS** – pneimatiskais ierocis, kura lādiņa sākumenerģija ir lielāka par 12 džouliem

- **MUNĪCIJA** – priekšmeti, kas konstruktīvi izgatavoti šāviena izdarīšanai un paredzēti dzīvu vai nedzīvu mērķu iznīcināšanai vai bojāšanai

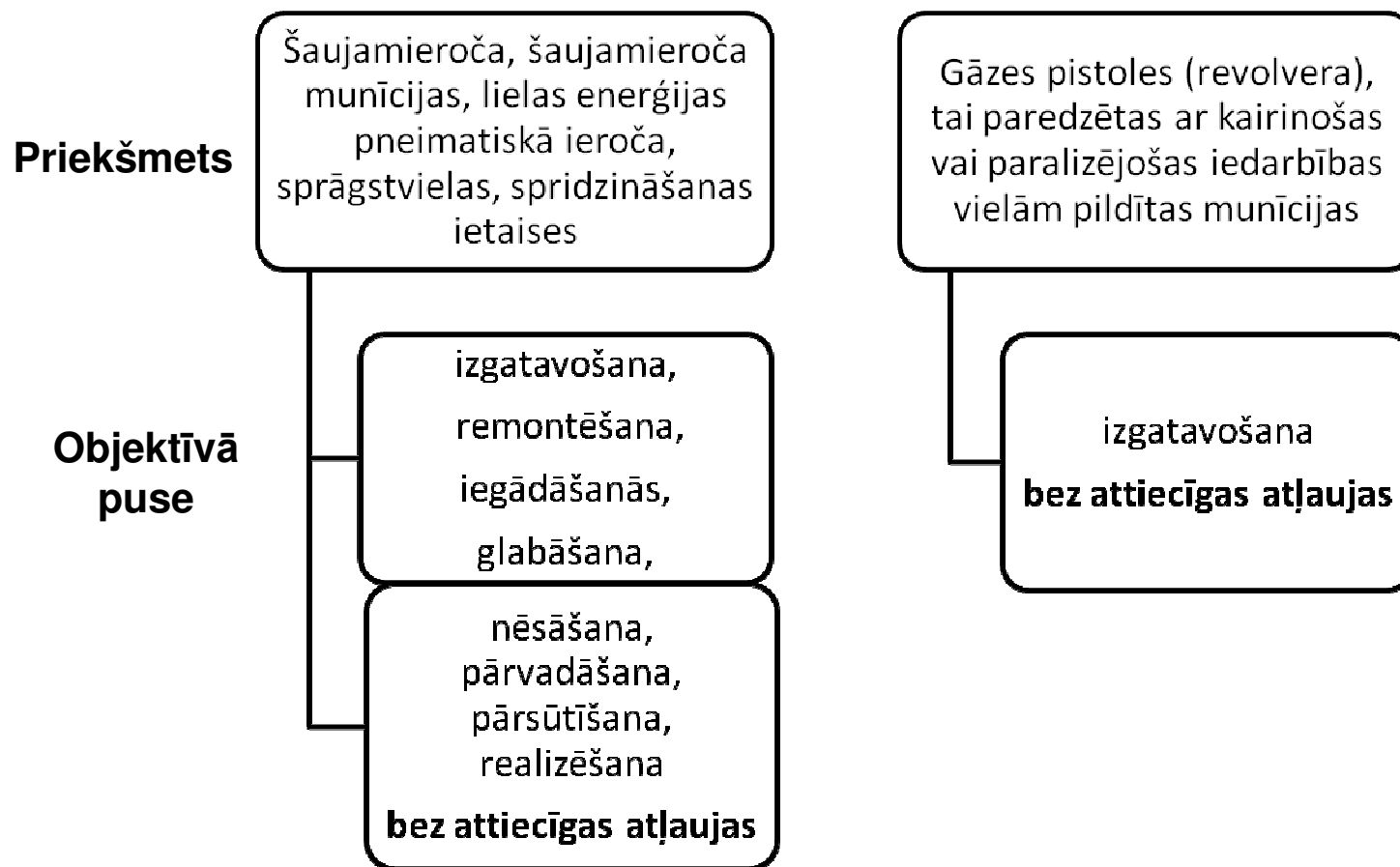
- **SPRĀGSTVIELAS** – ķīmiskie savienojumi vai ķīmisko savienojumu maisījumi, kas ārēju faktoru iedarbībā ātri reaģē, izdalot lielu daudzumu gāzes vai siltuma enerģiju

- **SPRIDZINĀŠANAS IETAISES** – līdzeklis, kas nodrošina sprādzienu noteiktā vietā un laikā vai konkrētas iedarbības rezultātā (uzspridzināšanas līdzekļi, lādiņi un palaišanas ierīces – detonatori)

- **SPECIĀLIE LĪDZEKĻI** – gāzes pistole (revolveris), kas paredzēts īslaicīgai iedarbībai uz cilvēka organismu un caur kura stobru, šaujampulverim sadegot, tiek izgrūstas kairinošu vai paralizējošu vielu saturošas gāzes mikrodaļiņas

2002.gada 6.jūnija likums “Ieroču aprites likums. // Latvijas Vēstnesis, 2002. 26.jūnijs, Nr.95; Par tiesu praksi krimināllietās par neatļautām darbībām ar ieročiem, munīciju, sprāgstvielām un speciālajiem līdzekļiem: LR Augstākās tiesas plēnuma 1997.gada 22.jūnija lēmums Nr.5

NEATĻAUTAS DARBĪBAS AR ŠAUJAMIEROČIEM, LIELAS ENERĢIJAS PNEIMATISKAJIEM IEROČIEM, MUNĪCIJU, SPRĀGSTVIELĀM, SPRIDZINĀŠANAS IETAISĒM, SPECIĀLAJIEM LĪDZEKĻIEM (KL 233.panta 2.daļa, 234.pants)

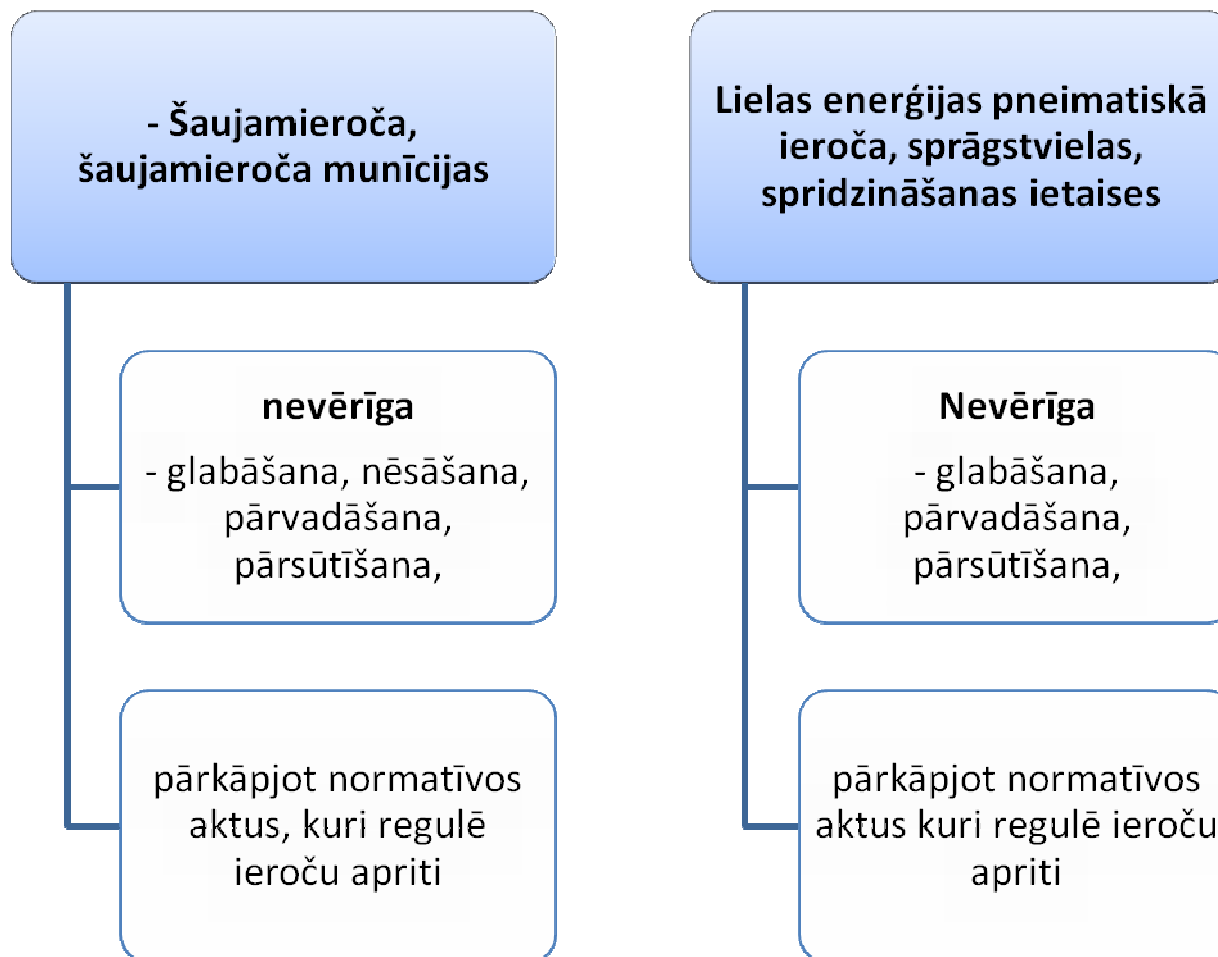

KL 233.panta 2.daļa

KL 234.pants

Formāls sastāvs, tīšs nodarījums ar tiešu nodomu, subjekts – vispārīgais
KL 233.panta 3.daļa – izdarījusi organizēta grupa

**ŠAUJAMIEROČU UN ŠAUJAMIEROČU MUNĪCIJAS NEVĒRĪGA
GLABĀŠANA, NĒSĀŠANA, PĀRVADĀŠANA UN PĀRSŪTĪŠANA, LIELAS
ENERĢIJAS PNEIMATISKO IEROČU, SPRĀGSTVIELU, SPRIDZINĀŠANAS
IETAIŠU NEVĒRĪGA GLABĀŠANA, PĀRVADĀŠANA UN PĀRSŪTĪŠANA
(KL 236.pants)**

KL 236.PANTĀ PAREDZĒTĀ NOZIEDZĪGĀ NODARĪJUMA SEKAS

1.daļa
(materiāls sastāvs)

- Citai personai radīta iespēja iegūt šo šaujamieroci, šaujamieroča munīciju, lielas enerģijas pneimatisko ieroci, sprāgstvielu, spridzināšanas ietaisi

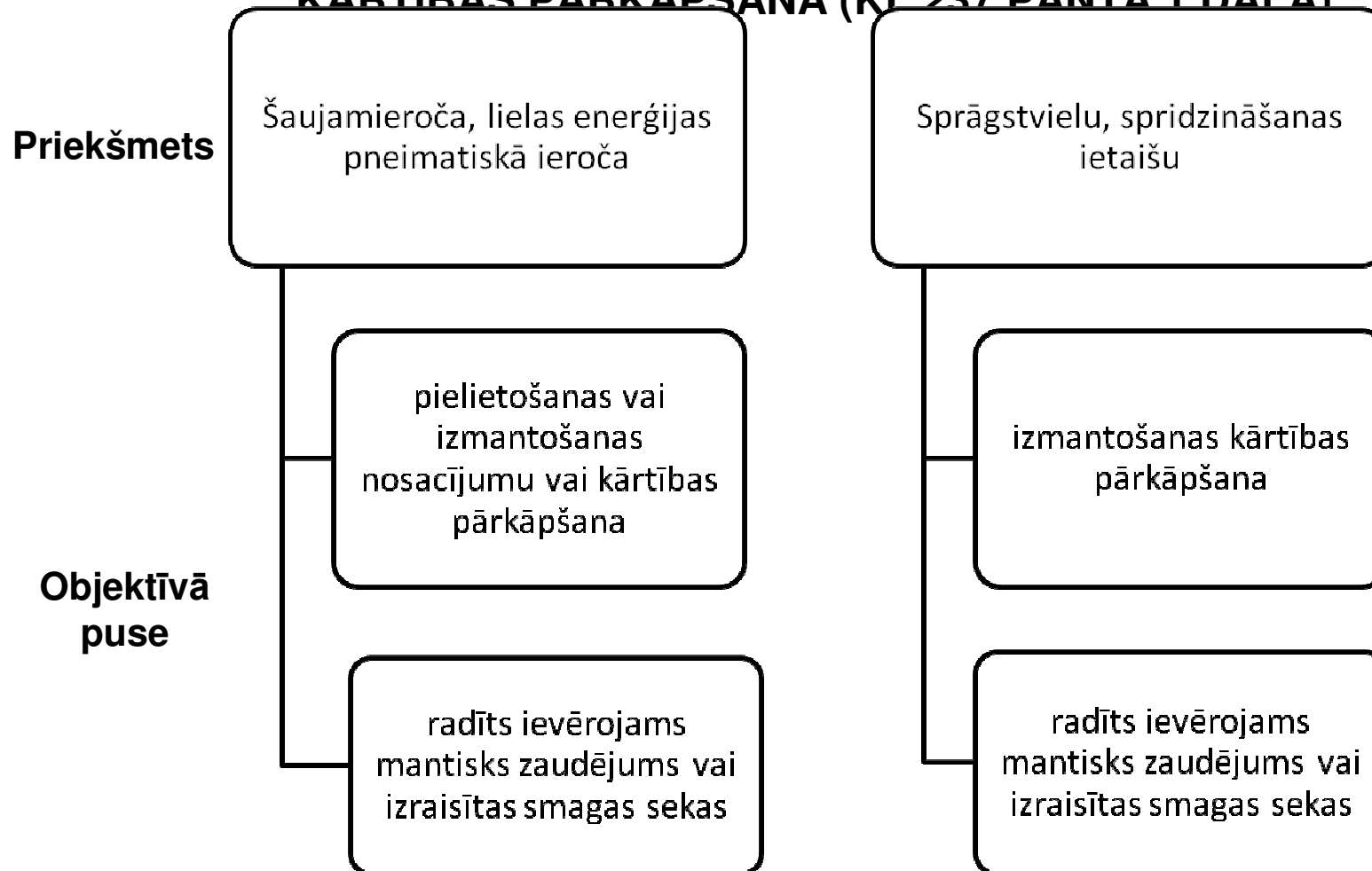
2.daļa
(materiāls sastāvs)

- Izraisītas smagas sekas – cilvēka nāve, smags miesas bojājums vismaz vienai personai, mazāk smagi miesas bojājumi vairākām personām, mantiskais zaudējums lielā apmērā, citāds smaga kaitējums ar likumu aizsargātām interesēm un tiesībām

Subjekts – persona, kurai likumā noteiktā kārtībā izsniegta atļauja iegādāties, glabāt un nēsāt likuma normā norādītos noziedzīgā nodarījuma priekšmetus. **Subjektīvā puse** - neuzmanība

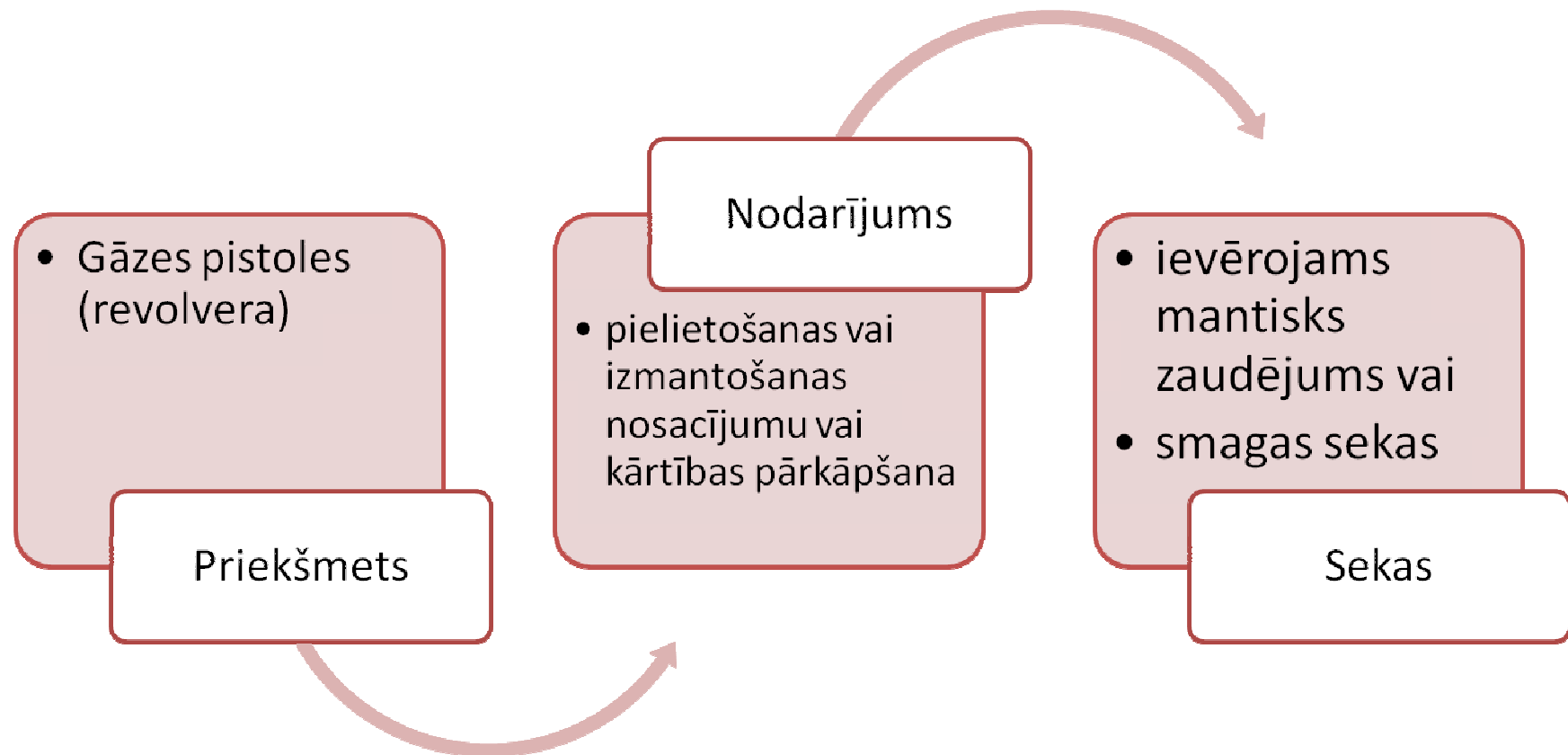
ŠAUJAMIEROČU, GĀZES PISTOĻU (REVOLVERU) UN LIELAS ENERĢIJAS PNEIMATISKO IEROČU PIELIETOŠANAS VAI IZMANTOŠANAS NOSACĪJUMU VAI KĀRTĪBAS PĀRKĀPŠANA UN SPRĀGSTVIELU UN SPRIDZINĀŠANAS IETAISU IZMANTOŠANAS

KĀRTĪBAS PĀRKĀPŠANA (Kl. 237 PANTA 1 DAĻA)

Subjekts – persona, kurai atļauts iegādāties, glabāt vai nēsāt šaujamieroči vai lielas enerģijas pneimatisko ieroci vai kurai ir tiesības izmantot sprāgstvielas un spridzināšanas ietaises. Tīšs nodarījums, pret sekām – nodoms, neuzmanība

KL 237.PANTA 2.DAĻA

Subjekts – vispārīgais. Tīšs nodarījums, pret sekām – nodoms, neuzmanība

NARKOTISKO UN PSIHOTROPO VIELU NEATĻAUTA IZSNIEGŠANA (KL 250.pants)

Priekšmets

Receptes – noteiktas formas ārsta rakstisks noteikums par zāļu izgatavošanu, izsniegšanu un norāde par to lietošanas kārtību
Citi dokumenti narkotiskas vai psihotropas vielas saņemšanai (ārstniecības iestādes pieprasījums, ieraksts slimības vēsturē ...)

Objektīvā
puse

Receptes izrakstīšana bez medicīniskas nepieciešamības

Cita dokumenta nelikumīga izrakstīšana narkotiskas vai psihotropas vielas saņemšanai

Narkotisko un psihotropo vielu izsniegšana bez receptes vai cita dokumenta

Narkotisko vai psihotropo vielu izsniegšana, zinot, ka recepte vai cits dokuments ir fiktīvs vai nelikumīgi izrakstīts

Ja
-šādas darbības izdarītas mantkārīgā **nolūkā** vai **citas personiskas ieinteresētības dēļ**
vai
tās izdarītas **atkārtoti gada laikā**

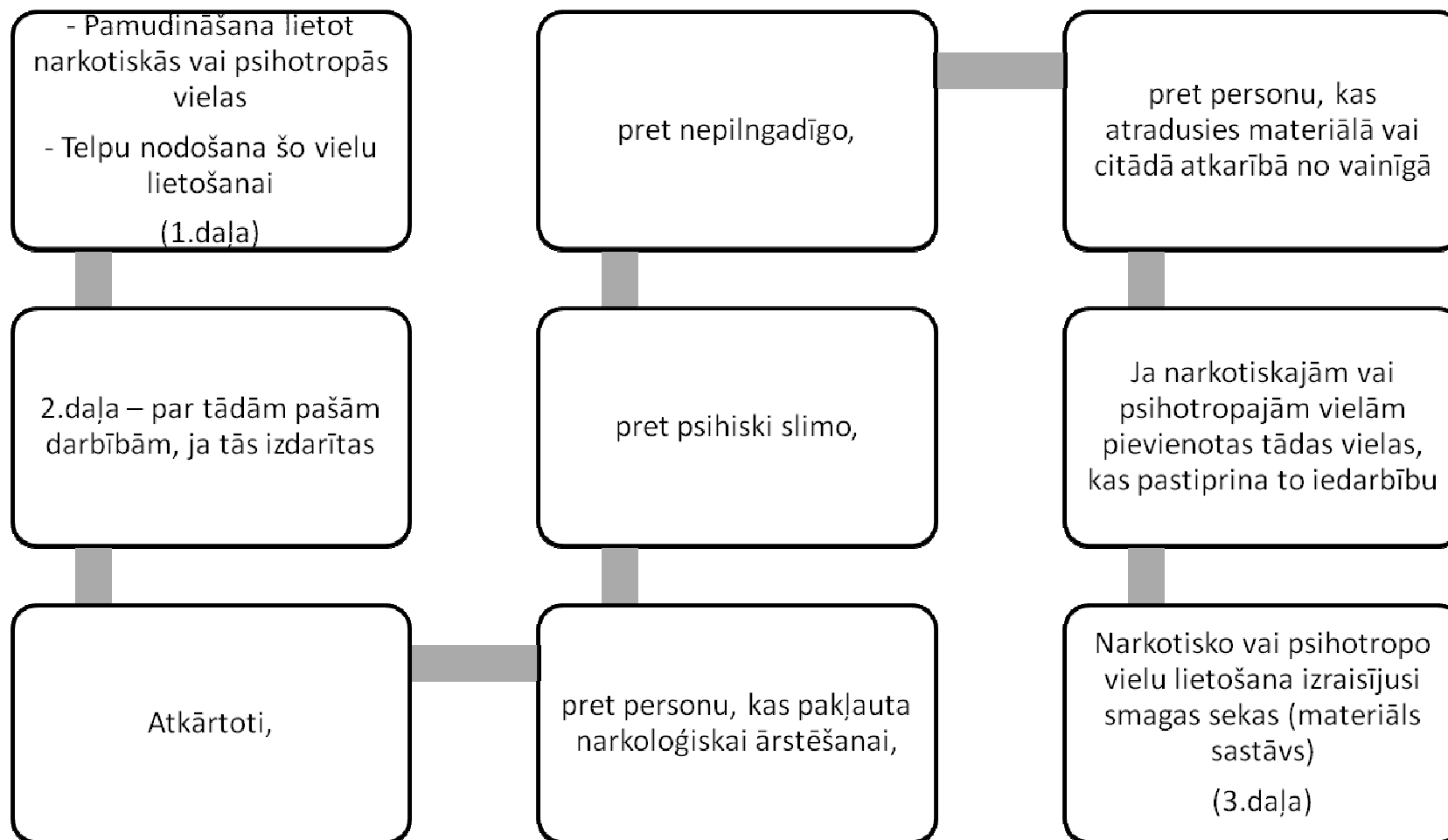
Subjekts

Speciālais ārstniecības persona, kura ir tiesīga izrakstīt receptes un citus dokumentus narkotisko un psihotropo vielu saņemšanai un izsniegt šīs vielas

Subjektīvā puse

Tīšs nodarījums ar tiešu nodomu

PAMUDINĀŠANA LIETOT NARKOTISKĀS UN PSIHOTROPĀS VIELAS (KL251.pants)

Subjekts - vispārīgais. Tīšs nodarījums ar tiešu nodomu, pret smagām sekām – neuzmanība.
Vainīgajam jāapzinās cietušā īpatnības

Neatļautas darbības ar narkotiskām un psihotropām vielām (KL 253. un 253¹.panta 1.daļa)

NARKOTISKO UN PSIHOTROPO VIELU - LR MK 2005.gada 8.novembra noteikumu Nr.847 "Noteikumi par Latvijā kontrolējamām narkotiskajām vielām, psihotropajām vielām un prekursoriem" (LV, 10.11.2005, Nr.180) 1.-3.sarakstā ietvertās (juridiskais kritērijs), dažādas izcelsmes (fiziskais kritērijs) vielas, kurām piemīt spēja iedarboties uz centrālo nervu sistēmu un radīt īpašu reibuma stāvokli, pierašanu pie tām un narkotisko atkarību(medicīniskais kritērijs), un kuru neatļauta aprīte un lietošana apdraud iedzīvotāju veselību (sociālais kritērijs)

KL 253.pants

Izgatavošana
legādāšanās
glabāšana
pārvadāšana
Pārsūtīšana

**bez nolūka tās
realizēt**

neatļauta

KL 253¹.pants

izgatavošana
iegādāšanās
glabāšana
pārvadāšana
Pārsūtīšana

realizācijas nolūkā

realizēšana

NEATĻAUTU DARBĪBU AR NARKOTISKĀM UN PSIHOTROPĀM VIELĀM KVALIFICĒTIE SASTĀVI

**KL 253.pants
2.daļa**

Tādas pašas darbības

- izdarītas atkārtoti,
- izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās,
- izdarījusi persona, kas agrāk izdarījusi narkotisko vai psihotropo vielu nolaupīšanu.
- tās izdarītas ar narkotiskām un psihotropām vielām lielā apmērā

2.daļa

**Tādas pašas
darbības**

- izdarītas atkārtoti,
- izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās,
- izdarījusi persona, kas agrāk izdarījusi narkotisko vai psihotropo vielu nolaupīšanu

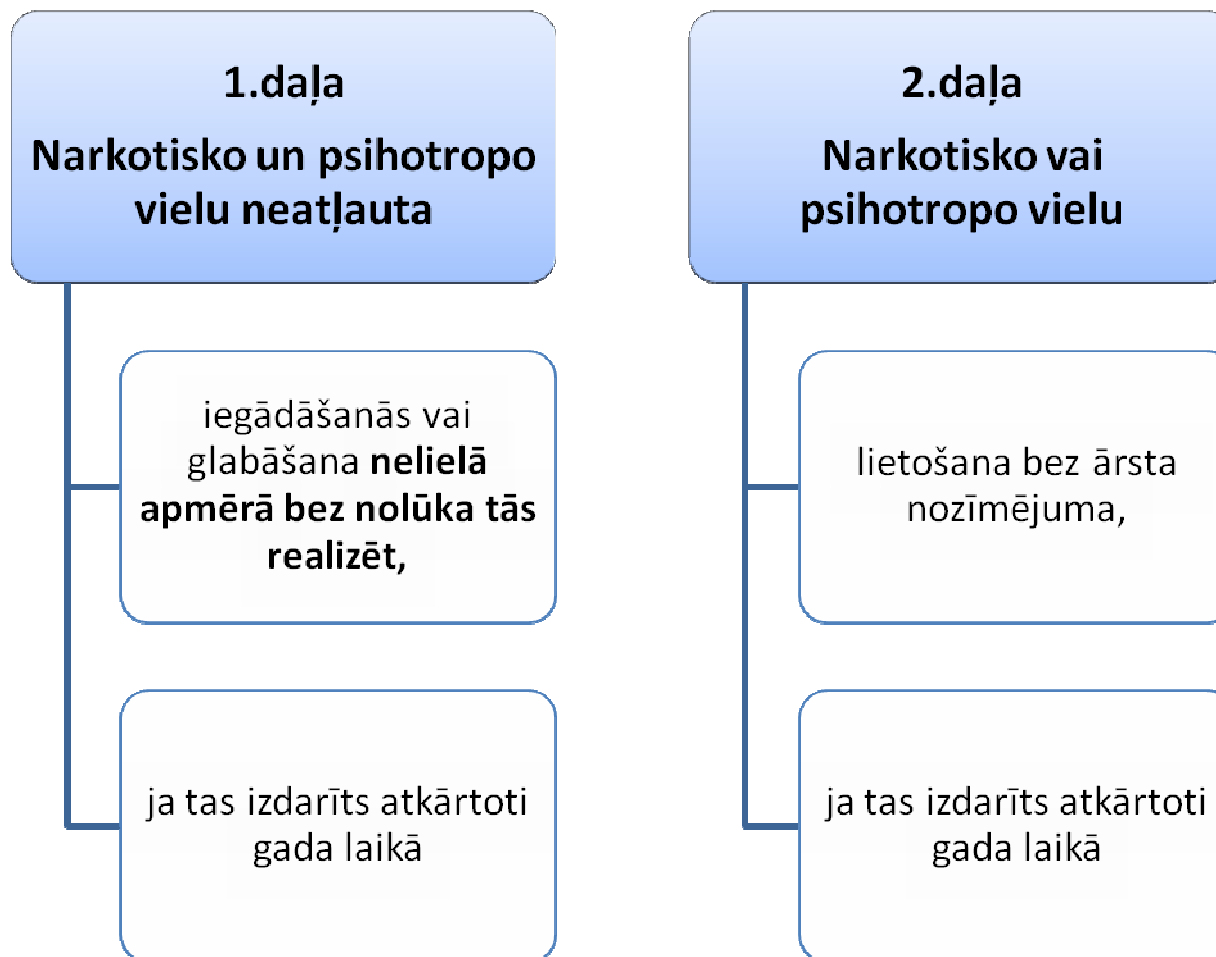
**KL 253¹.pants
3.daļa**

Tādas pašas darbības

- izdarījusi organizēta grupa,
- tās izdarītas ar narkotiskām vai psihotropām vielām lielā apmērā,
- narkotiskas vai psihotropas vielas realizētas: nepilngadīgai personai; izglītības iestādēs vai to teritorijā, restorānos, kafejnīcās, bāros, publiskās izklaides vai svētku pasākumu norises vietās

Kritēriji nelikumīgā apritē esošu narkotisko un psihotropo vielu un zāļu, kā arī vielu, kas var tikt izmantotas narkotisko un psihotropo vielu nelikumīgai izgatavošanai (prekursori) iedalījumu apmēriem – Īpašā likuma 2.pielikums

**NARKOTISKO UN PSIHOTROPO VIELU NEATĻAUTA
IEGĀDĀŠANĀS, GLABĀŠANA UN REALIZĒŠANA NELIELĀ
APMĒRĀ UN NARKOTISKO UN PSIHOTROPO VIELU LIETOŠANA
BEZ ĀRSTA NOZĪMĒJUMA (KL 253².pants**

1996.gada 9.maija likums "Par narkotisko un psihotropo vielu likumīgās aprites kārtību"
(Latvijas Vēstnesis, 1996. 23.maijs, Nr.89)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET SATIKSMES DROŠĪBU (KL 257.-268.pants)

- Ceļu satiksmes noteikumu un transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana
- Transportlīdzekļa vadīšana alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē
- Tehniski bojātu transportlīdzekļu laišana ekspluatācijā
- Pieļaušana vadīt transportlīdzekļus personām, kuras ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē
- Transporta kustības noteikumu pārkāpšana
- Gaisa un ūdens transportlīdzekļa sagrābšana

Transportlīdzeklis KL 260.-265.panta izpratnē ir visu veidu automobiļi, traktori un citas pašgājējas mašīnas, tramvaji, trolejbusi, motocikli un citi mehāniskie transportlīdzekļi, kas pārvietojas ar savu enerģijas avotu, izņemot transportlīdzekļus ar iekšdedzes dzinēju, kura darba tilpums ir mazāks par 50 kubikcentimetriem

1997.gada 1.oktobra “Ceļu satiksmes likums” (Latvijas Vēstnesis, 1997. 21.oktobris, Nr.274/276); Ceļu satiksmes noteikumi: LR Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumi Nr.571 (Latvijas Vēstnesis, 2004. 1.jūlijs, Nr.103)

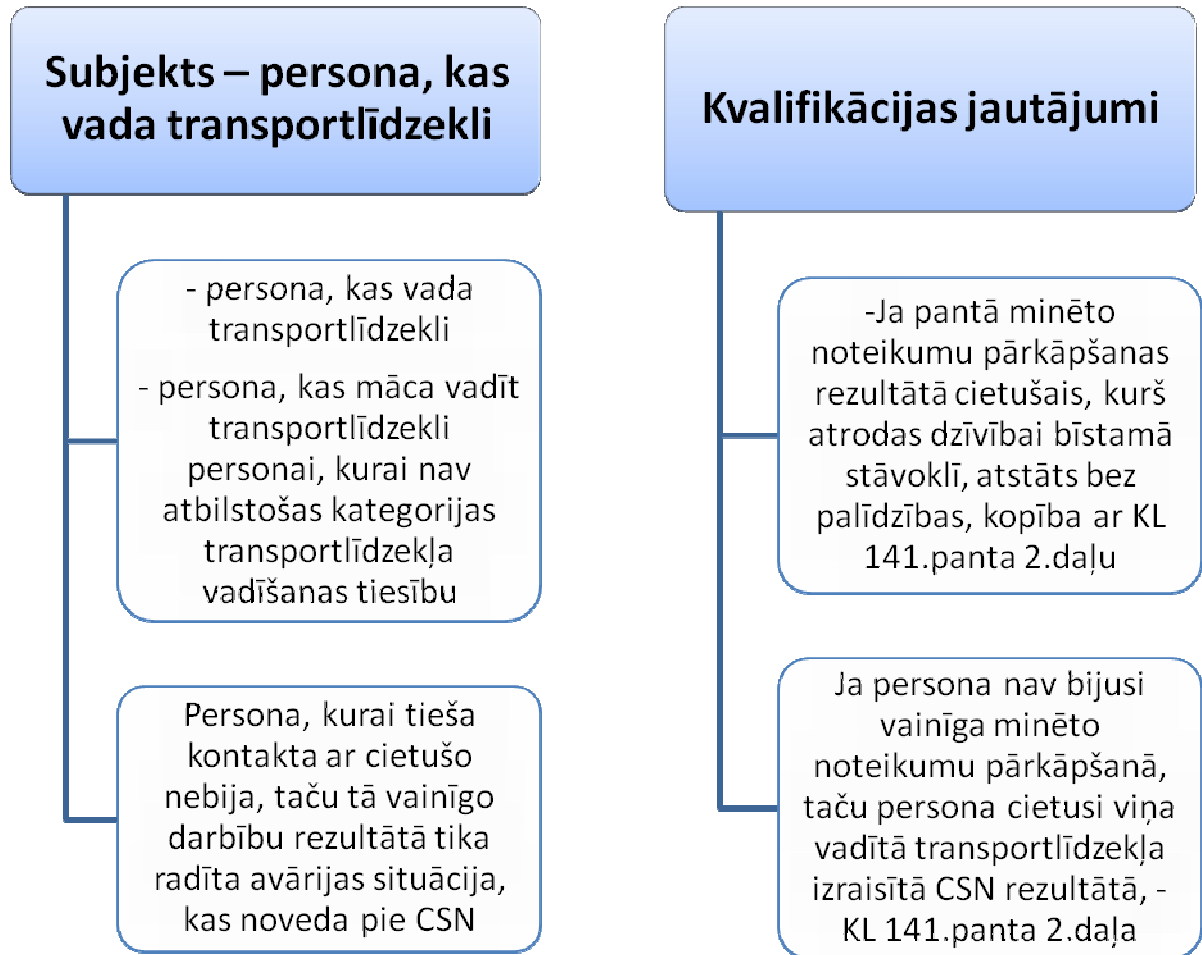
CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMU UN TRANSPORTLĪDZEKĻU EKSPLUATĀCIJAS NOTEIKUMU PĀRKĀPŠANA (KL 260.pants)

Ceļu satiksmes noteikumu vai transportlīdzekļu ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana, ja to izdarījusi persona, kas vada transportlīdzekli, un ja tās rezultātā cietušajam nodarīts

<p>1.daļa</p> <p>Viegls miesas bojājums ar veselības traucējumu vai vidēja smaguma miesas bojājums</p>	<p>2.daļa</p> <p>Smags miesas bojājums vai izraisīta cilvēka nāve</p>	<p>3.daļa</p> <p>1. Vai 2.daļā paredzētais nodarījums, ja tas izdarīts alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē</p>
--	---	--

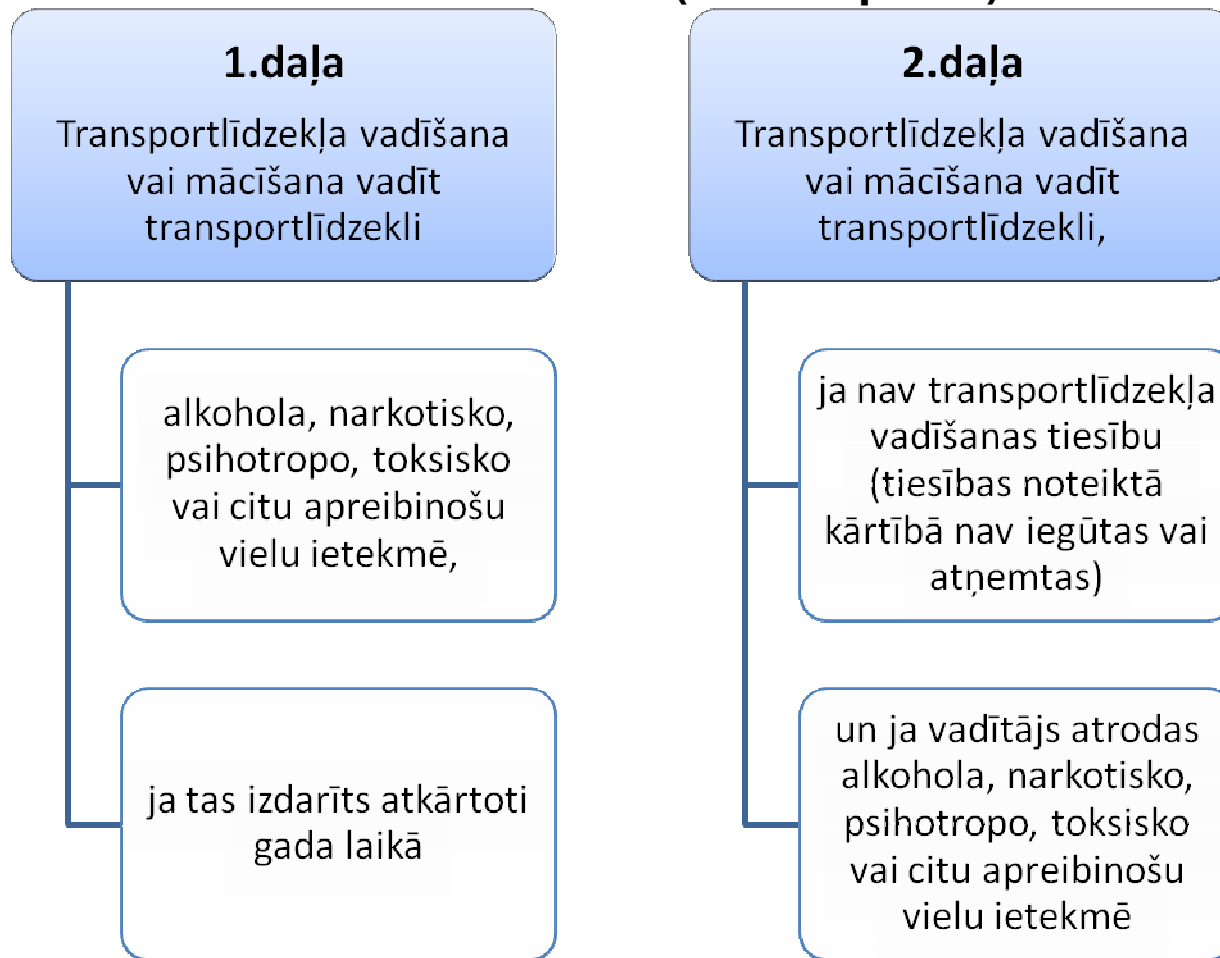
Subjektīvā puse - attiecībā uz noteikumu pārkāpšanu nodoms vai neuzmanība, attiecībā pret sekām – tikai neuzmanība

CEĻU SATIKSMES NOTEIKUMU UN TRANSPORTLĪDZEKĻU EKSPLUATĀCIJAS NOTEIKUMU PĀRKĀPŠANA (KL 260.pants)

Par **transportlīdzekļa vadītāju** uzskatāma persona, kura vadījusi transportlīdzekli līdz tam brīdim, kad šo transportlīdzekli sāk vadīt cita persona

TRANSPORTLĪDZEKĻA VADĪŠANA ALKOHOLA, NARKOTISKO, PSIHOTROPO, TOKSISKO VAI CITU APREINOŠU VIELU IETEKMĒ (KL 262.pants)

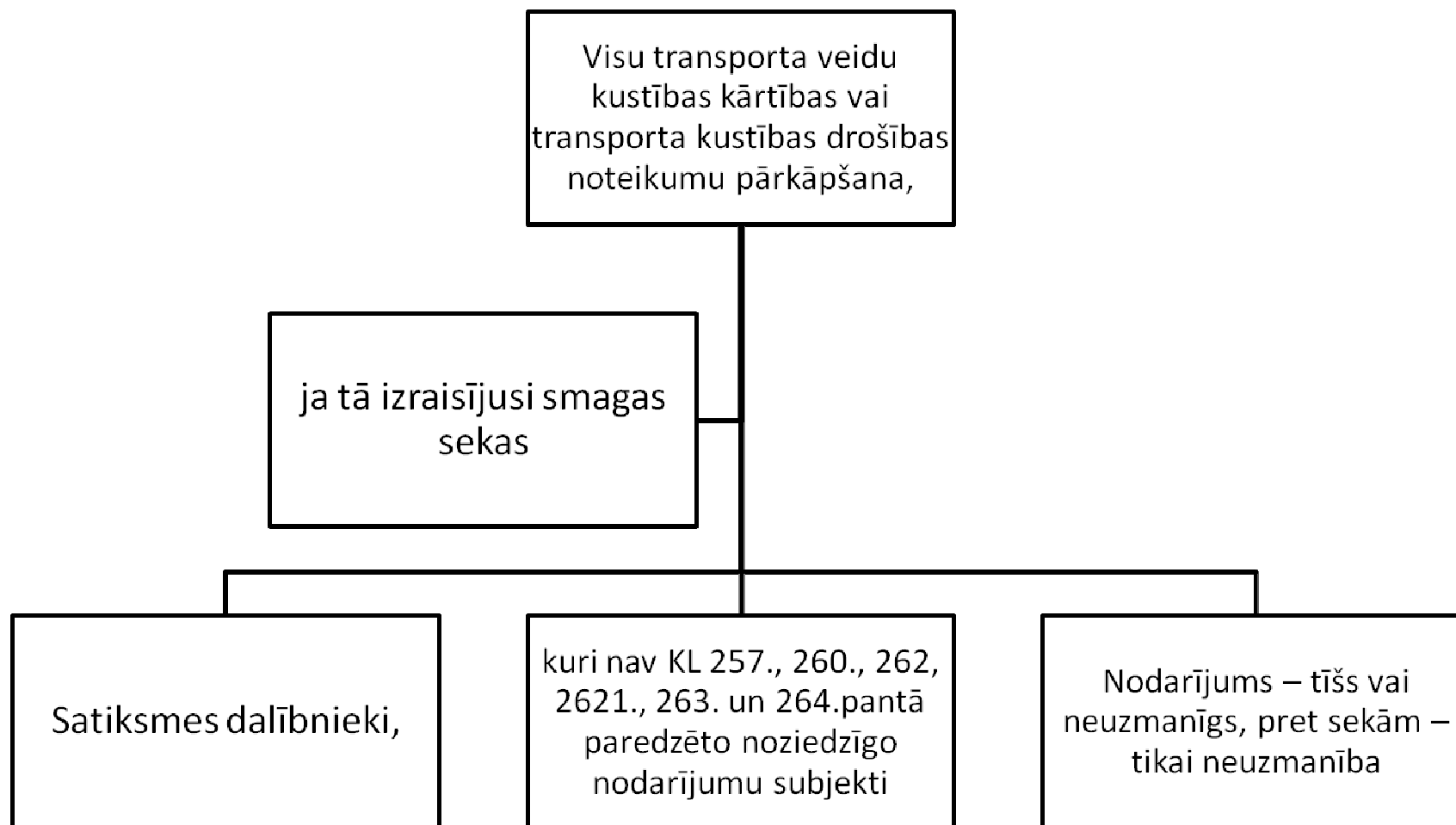

Jautājums par KL 260.panta 3.daļas un 262.panta kopību ?

TEHNISKI BOJĀTU TRANSPORTLĪDZEKĻU LAIŠANA EKSPLUATĀCIJĀ (KL 263.pants); PIEĻAUŠANA VADĪT TRANSPORTLĪDZEKĻI PERSONĀM, KURAS IR ALKOHOLA, NARKOTISKO, PSIHOTROPO, TOKSISKO VAI CITU APREIBINOŠU VIELU IETEKMĒ (KL 264.pants)

KL 263.pants	Tehniski bojātu transportlīdzekļu apzināta laišana ekspluatācijā vai kustības drošību garantējošo citādu to ekspluatācijas noteikumu pārkāpšana,	<ul style="list-style-type: none"> • ja tas izraisījis KL 260.pantā norādītās sekas
KL 264.pants	Pieļaušana vadīt transportlīdzekļi personai, kura ir alkohola, narkotisko, psihotropo, toksisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē,	<ul style="list-style-type: none"> • Ja tas izraisījis KL 260.pantā norādītās sekas
Subjekts	<p>Persona, kura ir atbildīga par transportlīdzekļu tehnisko stāvokli un ekspluatāciju</p> <p>Tīšs nodarījums ar tiešu nodomu,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Juridisko un fizisko personu attiecīgie darbinieki; • Transportlīdzekļu īpašnieki vai valdītāji; • Transportlīdzekļu vadītāji <p>pret sekām neuzmanība</p>

TRANSPORTA KUSTĪBAS NOTEIKUMU PĀRKĀPŠANA (KL 266.pants)

GAISA UN ŪDENS

TRANSPORTLĪDZEKĻA SAGRĀBŠANA

(KL 268.pants)

Gaisa vai ūdens transportlīdzekļa sagrābšana (aktīva darbība)
- uz zemes, - ūdeņos, - lidojumā

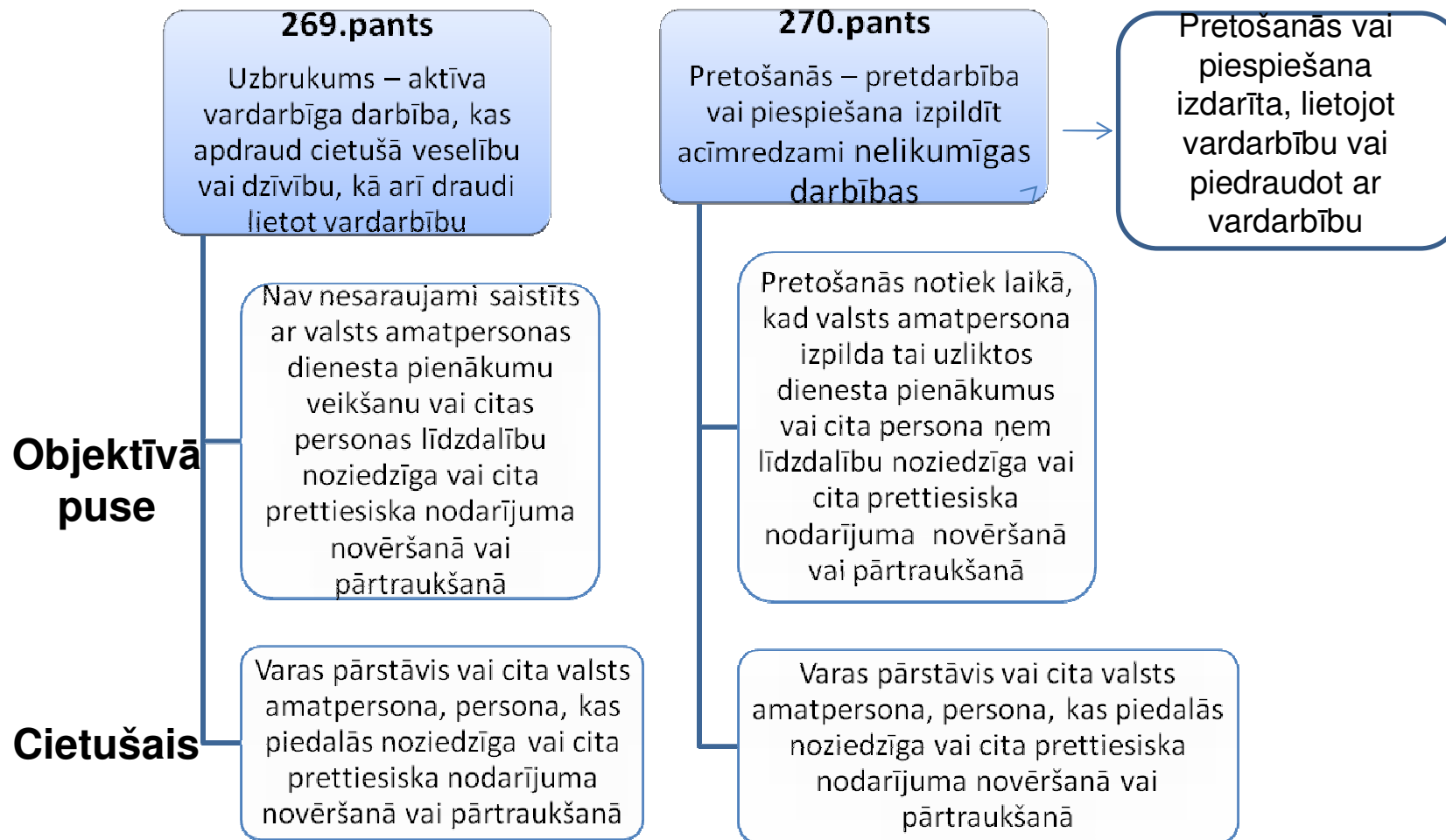
<p>1.daļa</p> <p>Formāls sastāvs, subjekts – vispārīgais, subjektīvā puse- tīšs nodarījums ar tiešu nodomu, pret sekām – nodoms vai neuzmanība</p>	<p>2.daļa</p> <p>Tādas pašas darbības,</p> <ul style="list-style-type: none">- ko izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās;- tās izdarītas atkārtoti;- tās izdarītas, lietojot vardarbību vai piedraudot ar vardarbību;- tās izraisījušas avāriju vai citas smagas sekas	<p>3.daļa</p> <p>Panta 1. vai 2.daļā paredzētās darbības,</p> <p>kas izraisījušas cilvēka nāvi</p>
---	---	--

1970.gada 16.decembra Hāgas Konvencija par cīņu ar nelikumīgu gaisakuģu sagrābšanu (Latvijas Vēstnesis, 1997. 8.aprīlis, Nr.89)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET PĀRVALDĪBAS KĀRTĪBU (KL 269.-288².pants)

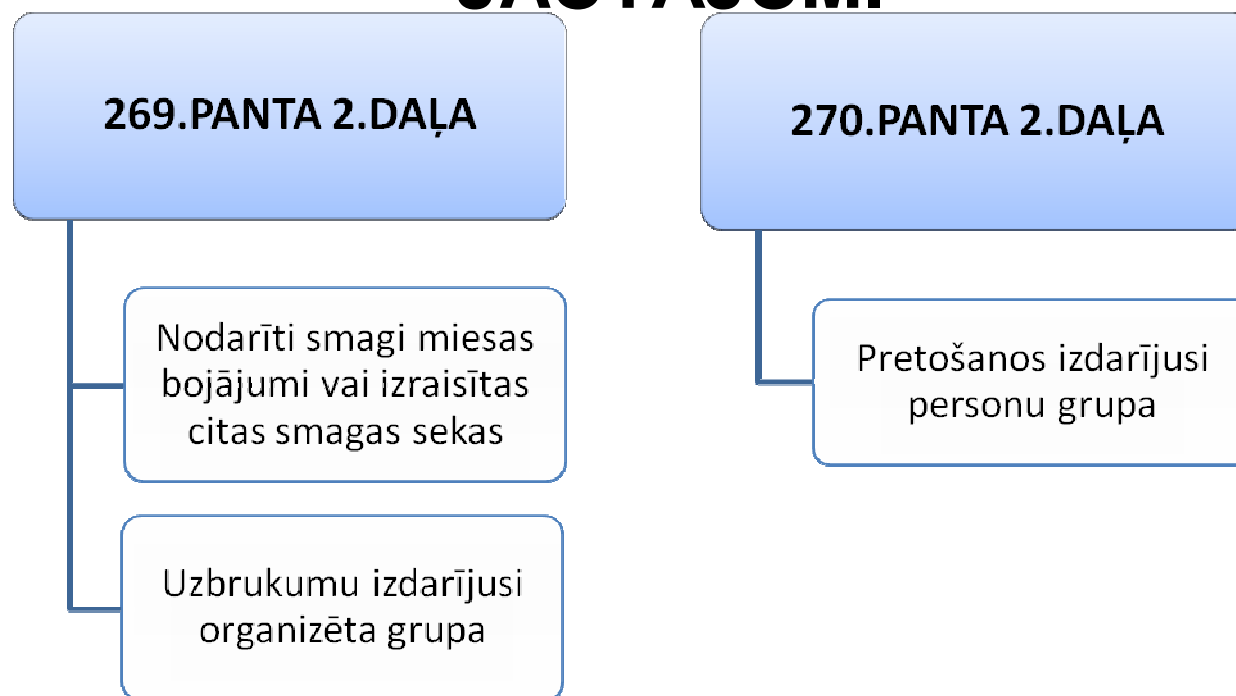
- Uzbrukums varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai
- Pretošanās varas pārstāvim un citai valsts amatpersonai
- Valsts amatpersonas nosaukuma un varas patvaļīga piesavināšanās
- Nelikumīgas darbības ar dokumentiem, zīmogiem, spiedogiem
- Patvarība
- Ar valsts robežas šķērsošanu un nelikumīgu uzturēšanos Latvijas Republikā saistīti noziedzīgi nodarījumi

UZBRUKUMS UN PRETOŠANĀS VARAS PĀRSTĀVIM UN CITAI VALSTS AMATPERSONAI (KL 269. un 270.pants)

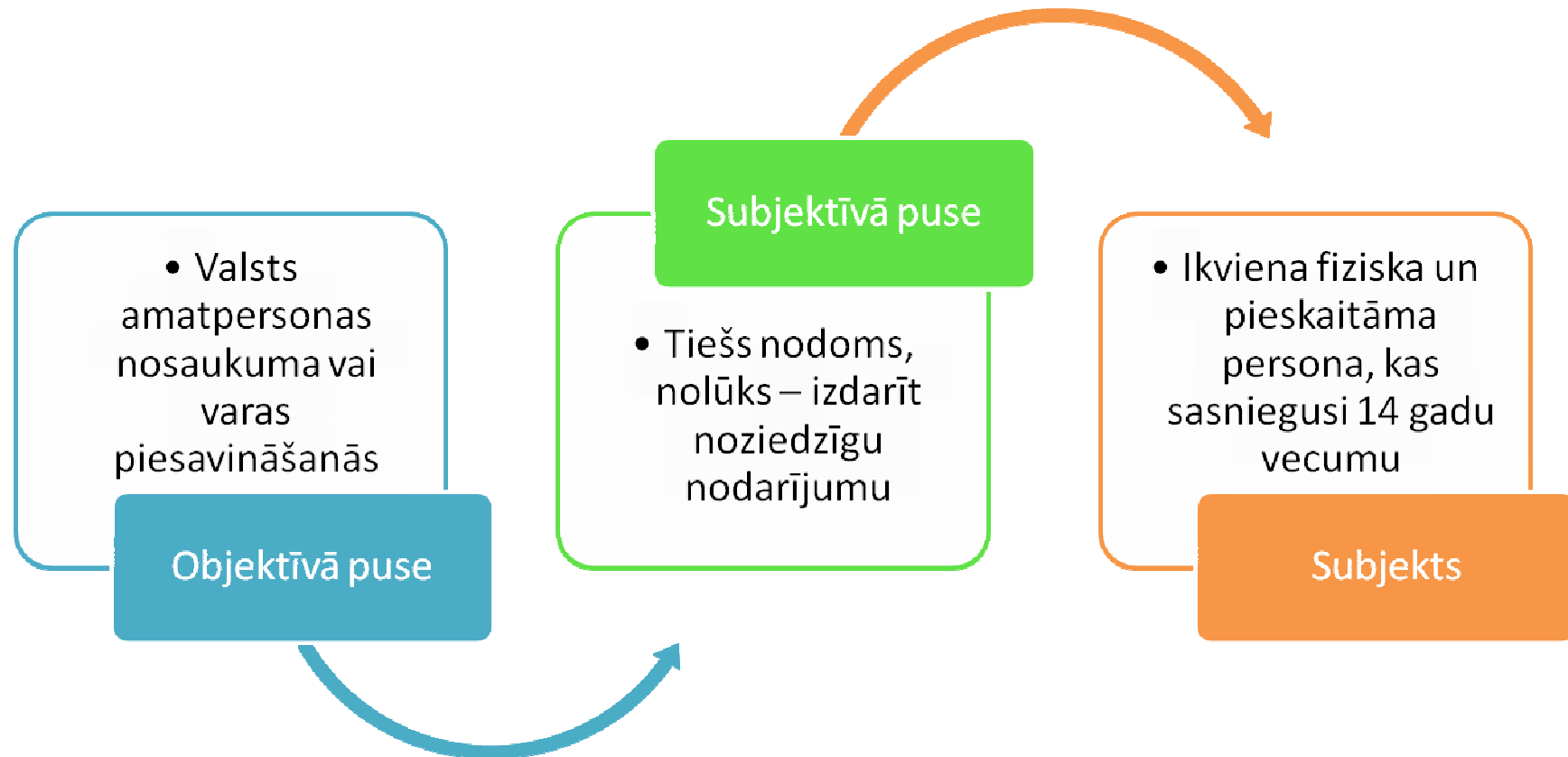
Vainīgais vērsas pret cietušo tieši sakarā ar šo personu darbību, kurai jābūt likumīgai

KL 269. UN 270.PANTĀ IETVERTIE KVALIFICĒTIE SASTĀVI UN KVALIFIKĀCIJAS JAUTĀJUMI

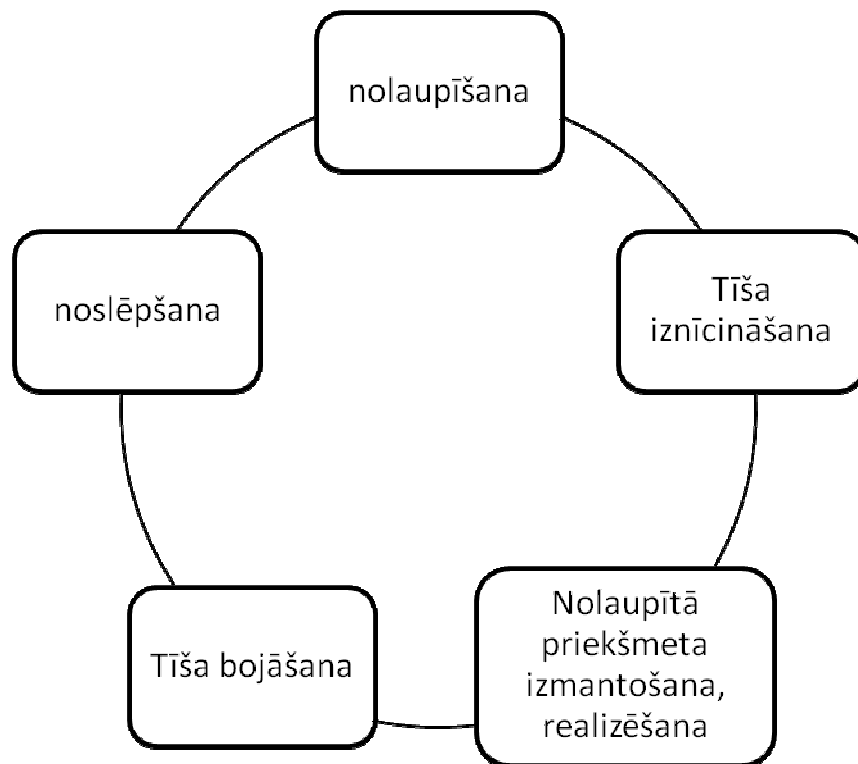
- Ja uzbrukuma vai pretošanās laikā izdarīta slepkavība – KL 269. vai 270.panta kopība ar 118.panta 1.punktu
- Ja uzbrukuma vai pretošanās laikā nodarīti vidēja smaguma miesas bojājumi – KL 269.panta vai 270.panta 1.daļas kopība ar KL 126.panta 2.daļas 1.punktu
- Ja pretošanās laikā nodarīti smagi miesas bojājumi – KL 270.panta 1.daļas kopība ar KL 125.panta 2.daļas 1.punktu

VALSTS AMATPERSONAS NOSAUKUMA VAI VARAS PATVAĻĪGA PIESAVINĀŠANĀS (KL 273.pants)

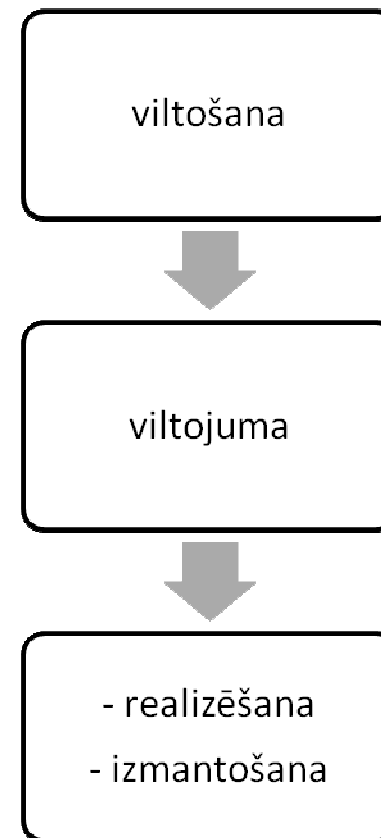

NELIKUMĪGAS DARBĪBAS AR DOKUMENTIEM, ZĪMOGIEM, SPIEDOGIEM (KL 274., 275.pants

Objektīvā puse (KL 274.pants)

Objektīvā puse (275.pants)

KL 274. UN 275.PANTĀ IETVERTO NOZIEDZĪGO NODARĪJUMU PRIEKŠMETA IZPRATNE

- **DOKUMENTS** – jebkurā veidā un materiālā ierakstīta informācija, ko rada saņem vai uzglabā jebkura LR valsts pārvaldes institūcija, valsts un pašvaldību iestāde, uzņēmums, uzņēmējsabiedrība un uzņēmējsabiedrību apvienība, kā arī sabiedriskā un reliģiskā organizācija vai fiziskā persona. Analizējamo noziedzīgo nodarījumu **priekšmets – dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem**

- **Zīmogs** – noteiktas ģeometriskas formas spiedogs ar tajā atveidotu pilnu organizācijas nosaukumu un- likumos vai citos tiesību aktos noteiktos gadījumos – LR ģerboņa vai organizācijas emblēmas, firmas zīmes vai preču zīmes attēlu

- **Spiedogs** – no gumijas, kaučuka, polistirola vai cita materiāla izgatavots priekšmets, ar kuru uz dokumenta rada attēlu teksta vai zīmējuma veidā

Dokumentu izstrādāšanas un noformēšanas noteikumi: LR Ministru kabineta 1996.gada 23.aprīļa noteikumi Nr.154 (Latvijas Vēstnesis, 1996. 30.aprīlis, Nr.74/75)

PATVARĪBA (KL 279.pants)

Kādas darbības izdarīšana patvarīgi, apejot normatīvajā aktā noteikto kārtību,

- ja šīs darbības tiesiskumu apstrīd valsts vai pašvaldības iestāde vai cita persona un
- ja šīs darbības rezultātā radīts būtisks kaitējums

• (1.daļa)

Tādas pašas darbības

- izdarītas atkārtoti;
- izdarītas personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās;
- saistītas ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu;
- nodarīts zaudējums lielā apmērā

• (2.daļa)

Tādas pašas darbības

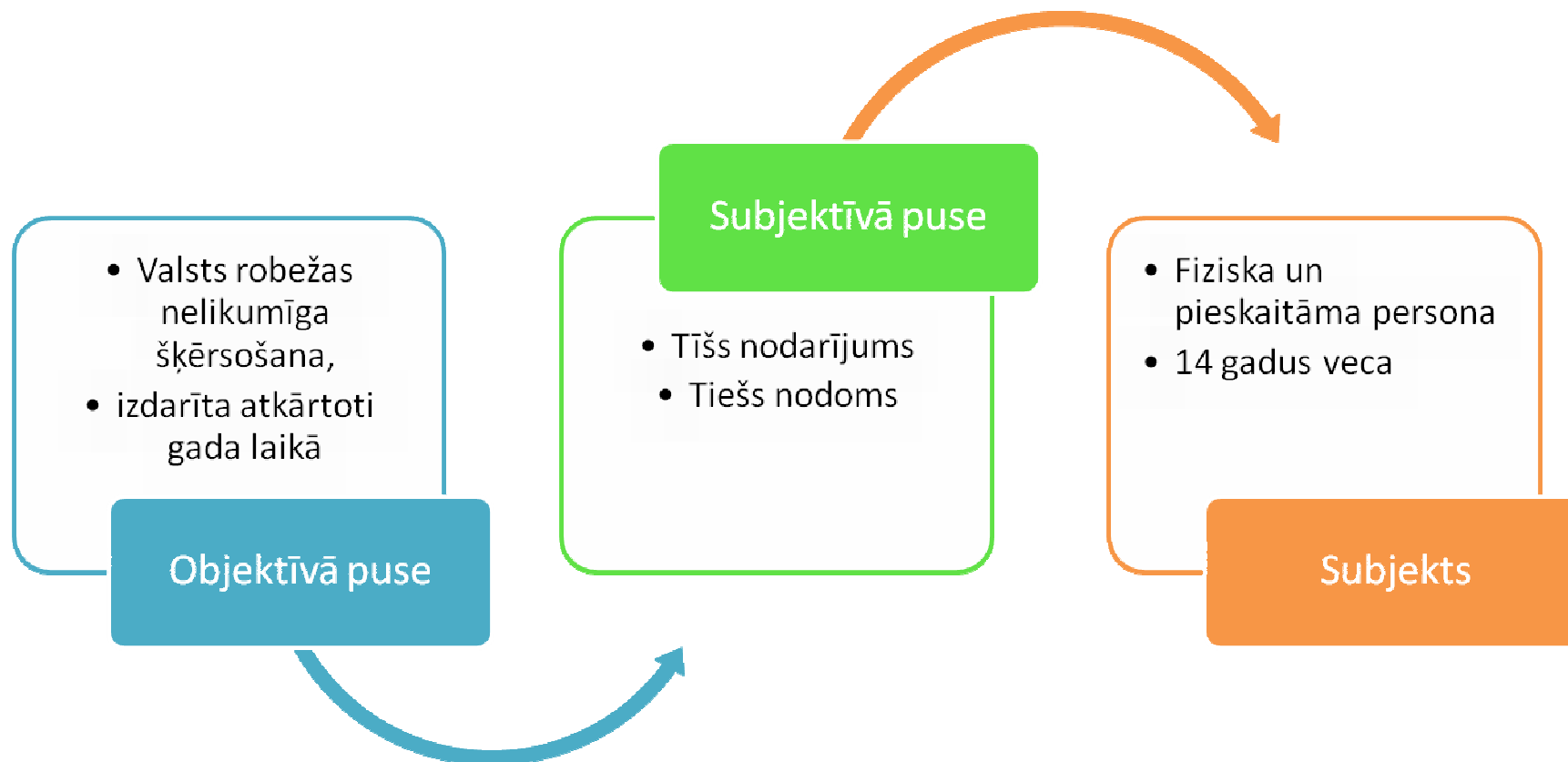
- saistītas ar ieroča vai sprāgstvielu lietošanu

• (3.daļa)

Reālas vardarbības gadījumā kopība ar slepkavību, smagu un vidēja smaguma miesas bojājumu nodarīšanu

VALSTS ROBEŽAS NELIKUMĪGA ŠĶĒRSOŠANA

(KL 284.pants)

Latvijas Republikas valsts robeža –ir nepārtraukta un noslēgta līnija un ar šo līniju sakrītoša vertikāla virsma, kas norobežo Latvijas Republikas sauszemes un ūdeņu teritoriju, tās zemes dzīles un gaisa telpu no kaimiņvalstīm un no Latvijas Republikas ekskluzīvās ekonomiskās zonas Baltijas jūrā - 1994.gada 27.oktobra Latvijas Republikas valsts robežas likums (LV, 1994. 10.novembris, Nr.132).

PERSONAS NELIKUMĪGA PĀRVIETOŠANA PĀRI VALSTS ROBEŽAI

(KL 285.pants)

Personas nelikumīga
pārvietošana pāri valsts
robežai ar jebkādu
transporta līdzekli vai ar
kājām

(1.daļa)

Tādas pašas darbības

- izdarītas atkārtoti;
- tās izdarījusi valsts
amatpersona, izmantojot
savu dienesta stāvokli

• (2.daļa)

Tādas pašas darbības

- izdarījusi organizēta grupa;
- Izraisījušas smagas sekas;
- kā arī liela personu skaita,
tas ir vienā gadījumā vairāk
nekā piecu personu,
nelikumīga pārvietošana
pāri valsts robežai

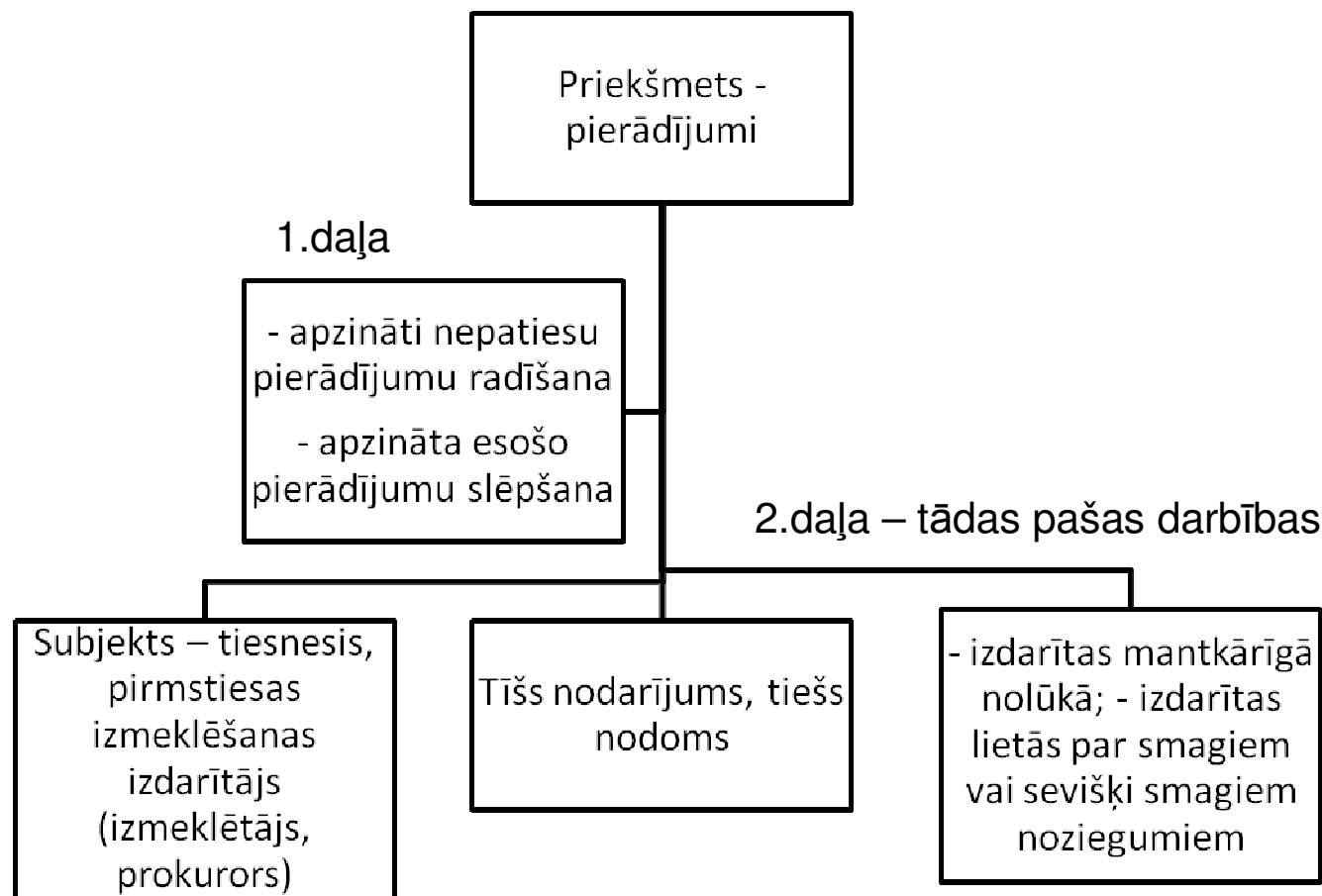
• (3.daļa)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI PRET JUSRISDIKCIJU

(KL 289.-315.pants)

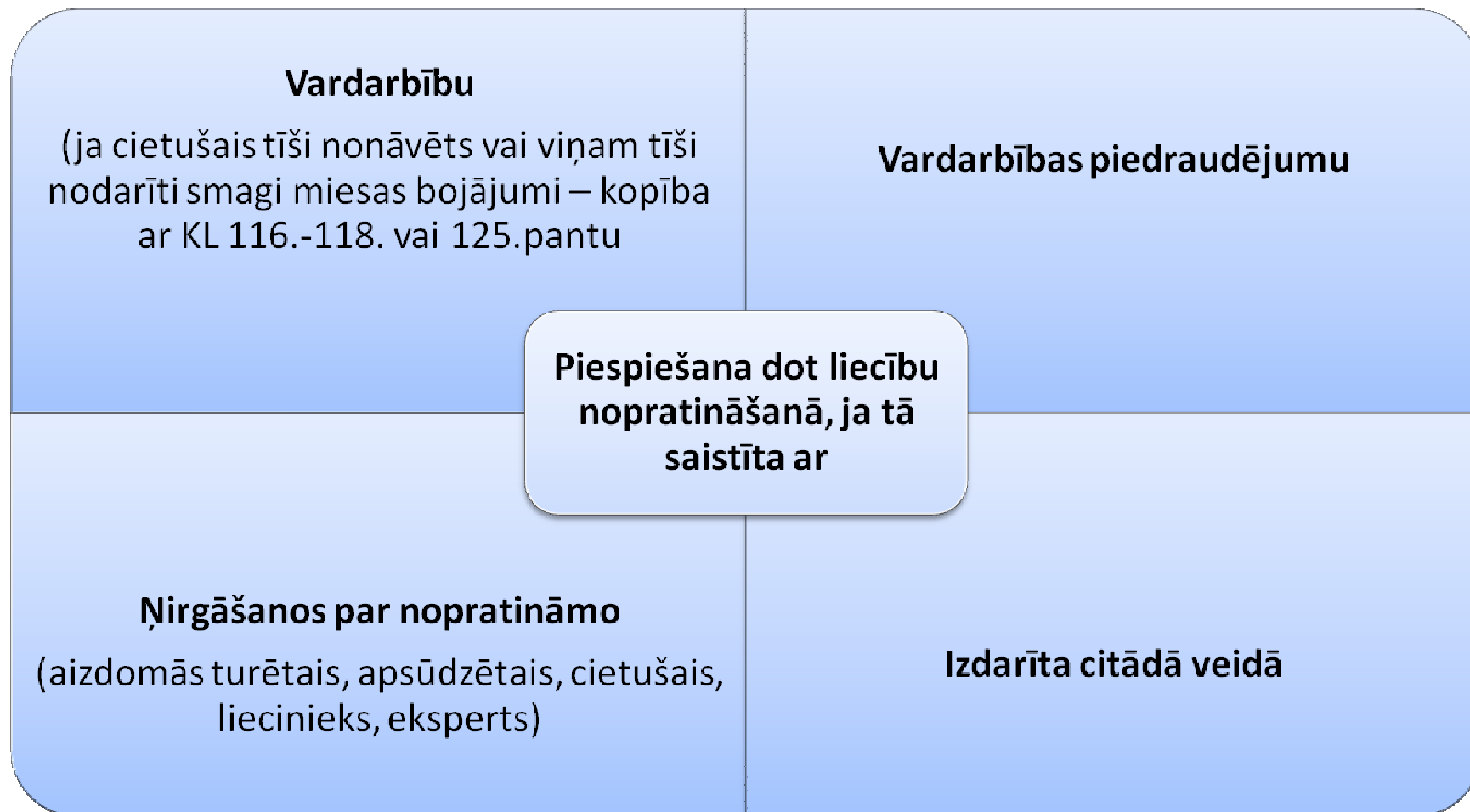
- Pierādījumu viltošana
- Piespiešana dot liecību
- Piespiešana dot nepatiesu liecību, paskaidrojumu, atzinumu un tulkojumu
- Apzināti nepatiess ziņojums
- Apzināti nepatiesa liecība, atzinums un tulkojums
- Atteikšanās dot liecību, atzinumu un izdarīt tulkojumu
- Bēgšana no apcietinājuma un no ieslodzījuma vietas
- Uzbrukums ieslodzījuma vietā administrācijai un ieslodzītajiem
- Piesaistība noziedzīgam nodarījumam

PIERĀDĪJUMU VILTOŠANA (KL 289.pants)

Pierādījumi - jebkuras likumā paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus kriminālprocesā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto pierādīšanas priekšmetā ietilpstošo apstākļu esamības un neesamības pamatošanai (KPL 127.panta 1.daļa)

PIESPIEŠANA DOT LIECĪBU (KL 294.pants)

Subjekts – pirmstiesas procesa virzītājs (izmeklētājs, prokurors); Tīšs nodarījums, tiešs nodoms

PIESPIEŠANA DOT NEPATIESU LIECĪBU, PASKAIDROJUMU, ATZINUMU UN TULKOJUMU

(KL 301.pants)

- uzpirkšana, -citāda nelikumīga iespaidošana
 nolūkā panākt, lai viņš dod

1) nepatiesu liecību vai ar zvērestu apliecinātu nepatiesu paskaidrojumu tiesai administratīvajā lietā, 2) nepatiesu atzinumu, 3) izdara nepatiesu tulkojumu, 4) atsakās no liecības vai atzinuma došanas vai tulkojuma izdarīšanas

(1.daļa)

Liecinieka, cietušā,
aizdomās turētā,
apsūdzētā, tiesājamā,
pieteicēja, eksperta, tulka

Subjekts –vispārīgais

Tīšs nodarījums, tiešs nodoms

Tādas pašas darbības:

- saistītas ar vardarbību (kopība ar KL 116.-118.
vai 125.pantu)

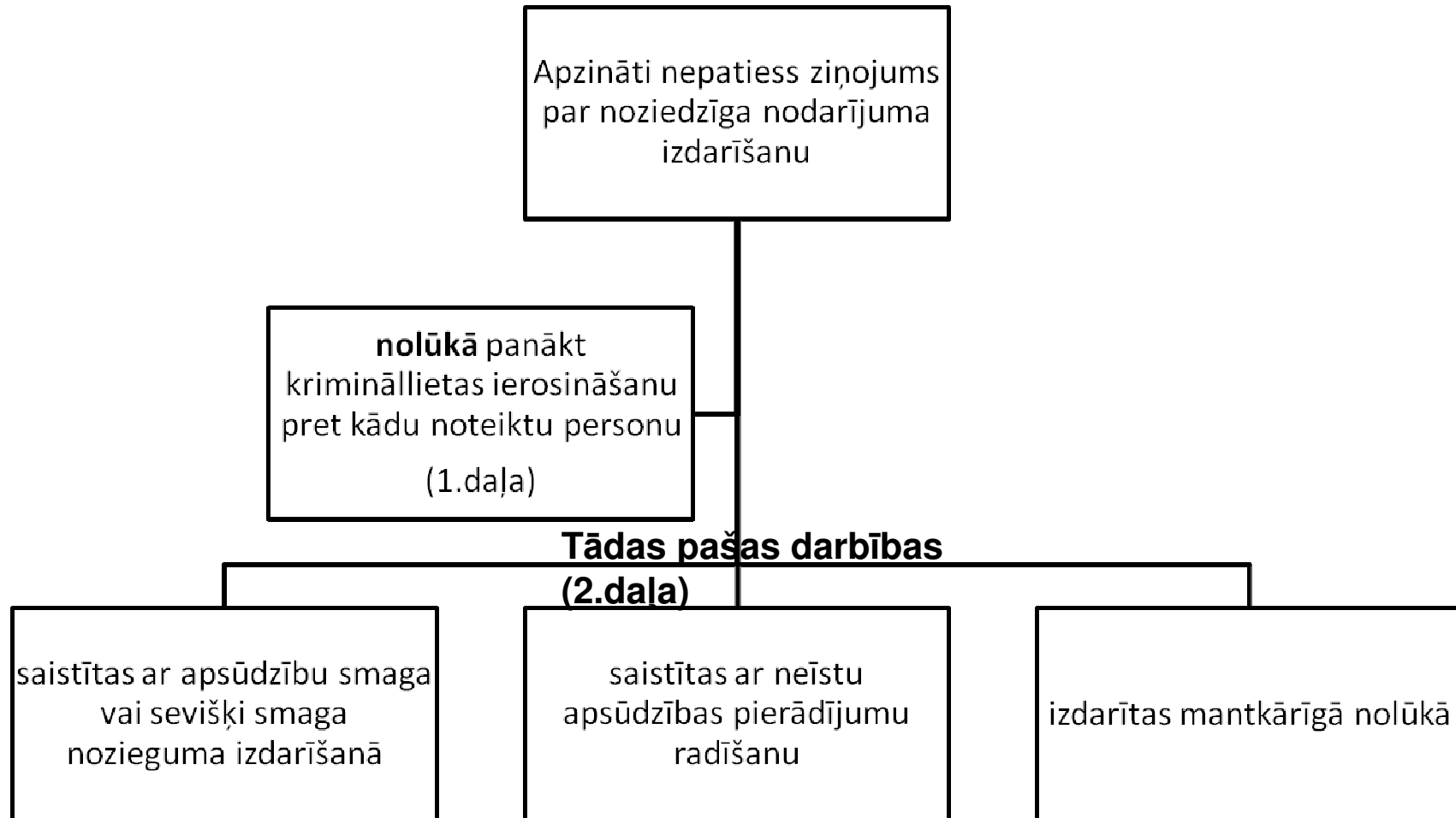
- saistītas ar vardarbības piedraudējumu

(2.daļa)

KL 294. UN 301.PANTĀ PAREDZĒTO NOZIEDZĪGO NODARĪJUMU NOROBEŽOŠANA

Pants	Subjekts	Piespiešana virzīta
294.pants Piespiešana dot liecību	Izmeklētājs, prokurors	Kā uz patiesas, tā nepatiesas liecības došanu
301.pants Piespiešana dot nepatiesu liecību, atzinumu, tulkojumu	Vispārīgais	Tikai uz nepatiesas liecības došanu

APZINĀTI NEPATIESS ZIŅOJUMS (KL 298.pants)

APZINĀTI NEPATIESA LIECĪBA, ATZINUMS, TULKOJUMS UN PASKAIDROJUMS (KL 300.pants)

Liecinieka vai cietušā liecība eksperta atzinums, tulka tulkojums pirmstiesas izmeklēšanā, tiesā, notāram vai tiesu izpildītājam

Pieteicēja ar zvērestu apliecināts paskaidrojums tiesai administratīvajā lietā

Apzināti nepatiesi - pilnīgi vai daļēji sagrozīti fakti, noliegti vai noklusēti patiesie apstākļi, sniegtas īstenībai neatbilstošas ziņas

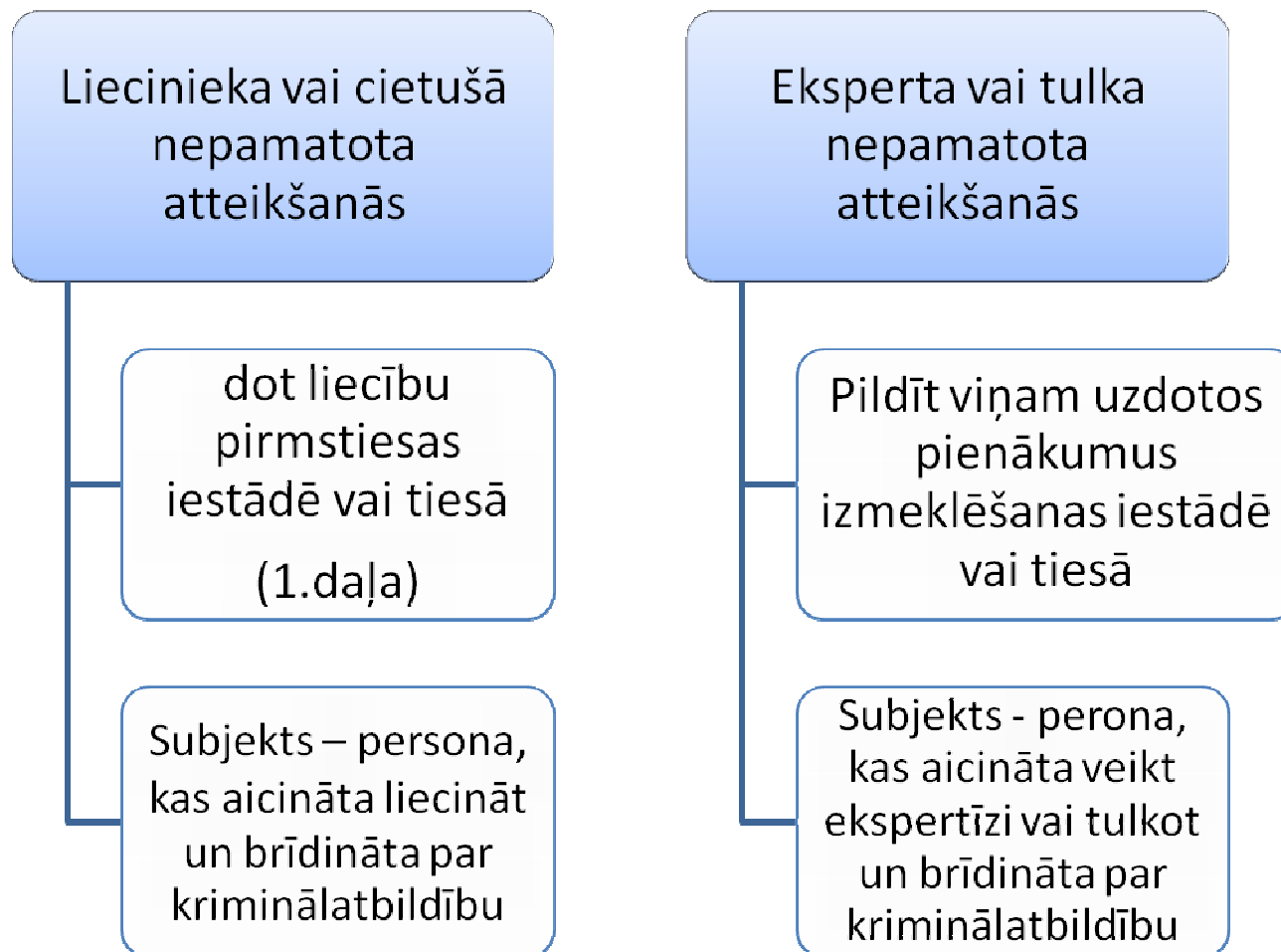
Tīšs nodarījums, tiešs nodoms

Subjekts – liecinieks, cietušais, paskaidrojuma sniedzējs, eksperts, tulks, kas procesuāli noteiktā kārtībā ir brīdināti par kriminālatbildību

2.daļa – tādas pašas darbības

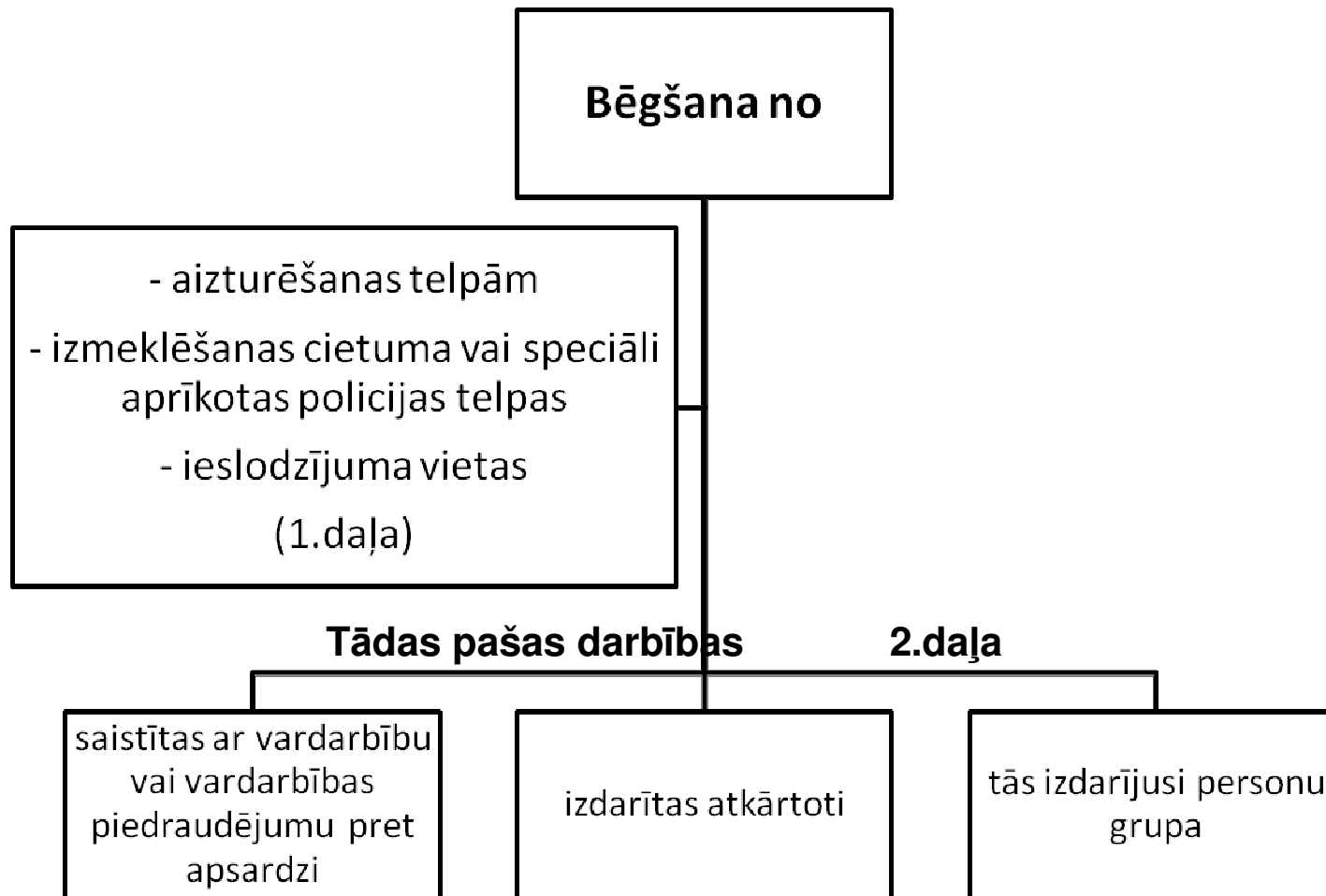
- izdarītas, izmeklējot vai iztiesājot lietas par smagu vai sevišķi smagu noziegumu;
- tām bijušas smagas sekas;
- tās izdarītas mantkārīgā nolūkā

ATTEIKŠANĀS DOT LIECĪBU, ATZINUMU UN IZDARĪT TULKOŠANU (KL 302.pants)

Par atteikšanos dot liecību **no kriminālatbildības atbrīvojami** apsūdzētā vai tiesājamā saderinātais, laulātais, vecāki, bērni, brāļi un māsas, vecvecāki un mazbērni (KL 303.pants)

BĒGŠANA NO APCIETINĀJUMA UN NO IESLODZĪJUMA VIETAS (KL 310.pants)

Ja cietušajam nodarīts smags miesas bojājums – kopība ar KL 125.panta 2.daļas 1.,7.pkt; nodarīts vidēja smaguma miesas bojājums – kopība ar KL 126.panta 2.daļas 1., 5.punktu; ja tīši nonāvēts – kopība ar KL 118.panta 1.punktu

UZBRUKUMS IESLODZĪJUMA VIETĀ ADMINISTRĀCIJAI UN IESLODZĪTAJIEM

(KL 311.pants)

Objektīvā puse

- Tādu personu organizētas grupas (KL 21.pants) izveidošana, kuras izcieš brīvības atņemšanas sodu,

- Piedalīšanās šādā grupā

- Uzbrukums vai vardarbība pret administrāciju vai ieslodzīto

Subjektīvā puse

Lai ieslodzījuma vietā

- Izdarītu uzbrukumu administrācijai vai citam notiesātajam

- Lietotu citādu vardarbību pret administrāciju vai citu ieslodzīto

Administrācijas pārstāvis – soda izciešanas vietas priekšniecības sastāva personas; konvoju apsardzes personālais un uzraugu sastāvs; uz darba līguma pamata strādājošie, kuri brīvības atņemšanas vietās veic notiesāto izglītošanu, medicīnisko apkalpošanu, vada ražošanas darbu

PIESAISTĪBA NOZIEDZĪGAM NODARĪJUMAM

(KL 313., 314., 315.pants)

313.pants

Iepriekš neapsolīta

- noziedznieka,
- nozieguma izdarīšanas rīku un līdzekļu,
- nozieguma pēdu,
- noziedzīgā kārtā iegūto priekšmetu

- **slēpšana**

- Ja slēpjamais noziegums ir smags (1.daļa), sevišķi smags (2.daļa)

315.pants

Neziņošana par noziegumu

- Ja droši zināms, ka tiek gatavots smags vai sevišķi smags noziegums
- Izdarīts smags vai sevišķi smags noziegums

314.pants

Mantas iegādāšanās vai realizēšana, zinot

- ka tā iegūta noziedzīgā kārtā (1.daļa)
- Tādas pašas darbības;
 - izdarītas atkārtoti,
 - izdarītas lielā apmērā (2.daļa)
- izdarījusi organizēta grupa (3.daļa)

NOZIEDZĪGI NODARĪJUMI VALSTS INSTITŪCIJU DIENESTĀ (KL 316.-330.pants)

- Valsts amatpersonas jēdziens
- Dienesta pilnvaru pārsniegšana
- Dienesta stāvokļa ļaunprātīga izmantošana
- Valsts amatpersonas bezdarbība
- Kukuļošana:
 - Kukuļņemšana
 - Kukuļdošana
 - Starpniecība kukuļošanā
 - Kukuļa piesavināšanās
- Noziedzīgu nodarījumu valsts institūciju dienestā norobežošana no atbilstošajiem noziedzīgiem nodarījumiem tautsaimniecībā
- Tirgošanās ar ietekmi

VALSTS AMATPERSONAS JĒDZIENS (KL 316.pants) VALSTS AMATPERSONA

-Valsts varas pārstāvji;
- personas, kuras pastāvīgi vai uz laiku izpilda valsts vai pašvaldības dienesta pienākumus un kurām ir tiesības pieņemt lēmumus, kas saistoši citām personām;
- personas, kurām ir tiesības veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas;
- personas, kurām ir tiesības rīkoties ar valsts vai pašvaldības mantu vai finanšu līdzekļiem

Amatpersonas, kas ieņem atbildīgu stāvokli:

-Valsts prezidents;
- Saeimas deputāti;
-Ministru prezidents;
- Ministru kabineta locekļi;
- Saeimas un Ministru kabineta ievēlētas, ieceltas vai apstiprinātas valsts institūciju amatpersonas;
- pašvaldību vadītāji;
- viņu vietnieki un izpilddirektori

- ārvalstu publiskās amatpersonas;
- ārvalstu publisko asambleju locekļi;
- starptautisko parlamentāro asambleju locekļi;
-starptautisko tiesu tiesneši un amatpersonas

2002.gada 25.aprīļa likums "Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā". // Latvijas Vēstnesis, 2002. 9.maijs, Nr.69

DIENESTA PILNVARU PĀRSNIEGŠANA (KL 317.pants). DIENESTA STĀVOKĻA ĻAUNPRĀTĪGA IZMANTOŠANA (KL 318.pants)

KL 317.pants

Tīšas darbības, kas acīmredzami pārsniedz valsts amatpersonai ar likumu vai uzliktu pienākumu piešķirto tiesību un pilnvaru robežas

Šīs darbības radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm

Subjekts – valsts amatpersona

KL 318.pants

Tīšas darbības, kas izriet no valsts amatpersonas kompetences, vai tieši neietilpst valsts amatpersonas kompetencē, bet tās var veikt, izmantojot dienesta stāvokli

Šīs darbības radījušas būtisku kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm

Subjekts – valsts amatpersona

Kvalificējošās pazīmes – izraisītas smagas sekas, izdarīts mantkārīgā nolūkā, saistīts ar vardarbību vai vardarbības piedraudējumu (KL 317.panta 2.daļa) –kopība ar 125., 116-118.pantu

KL 317. UN 318.PANTĀ PAREDZĒTO NOZIEDZĪGŌ NODARĪJUMU NOROBEŽŌŠANA NO PILNVARU ĻAUNPRĀTĪGAS IZMANTŌŠANAS UN PĀRKĀPŠANAS (KL 196.pants)

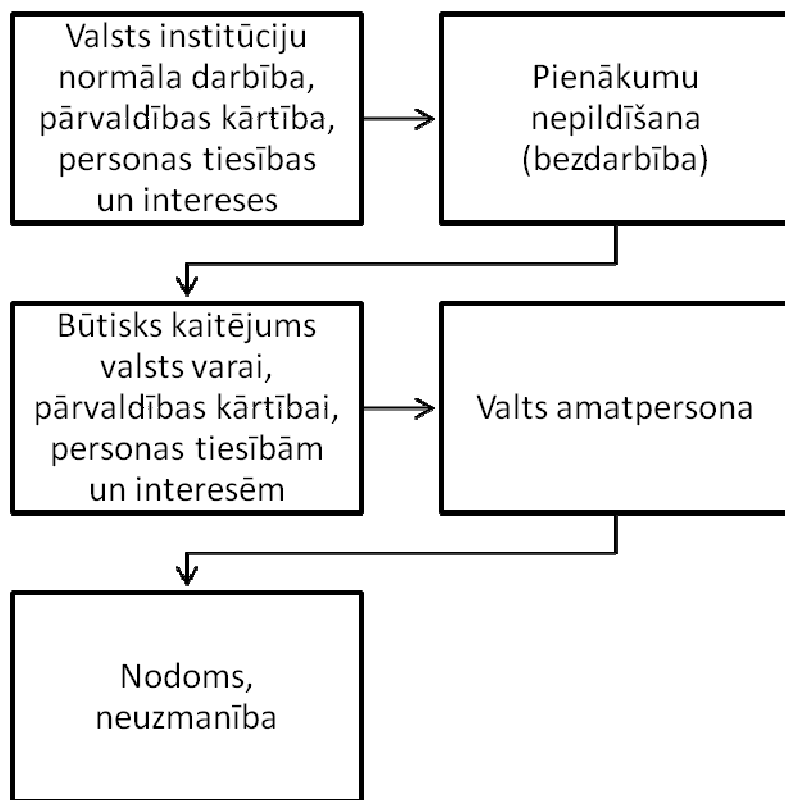
Pants	Objekts	Darbības sfēra	Subjekts	Sekas
KL 317., 318.pants	Valsts institūciju normāla darbība	Valsts sektors	Valsts amatpersona	Būtiska kaitējums valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm
KL 196.pants	Tautsaimniecīb as intereses	Privātais sektors	Uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks vai to pilnvarota persona	Būtisks kaitējums uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas interesēm vai ar likumu aizsargātām citas personas tiesībām un interesēm

VALSTS AMATPERSONAS BEZDARBĪBA

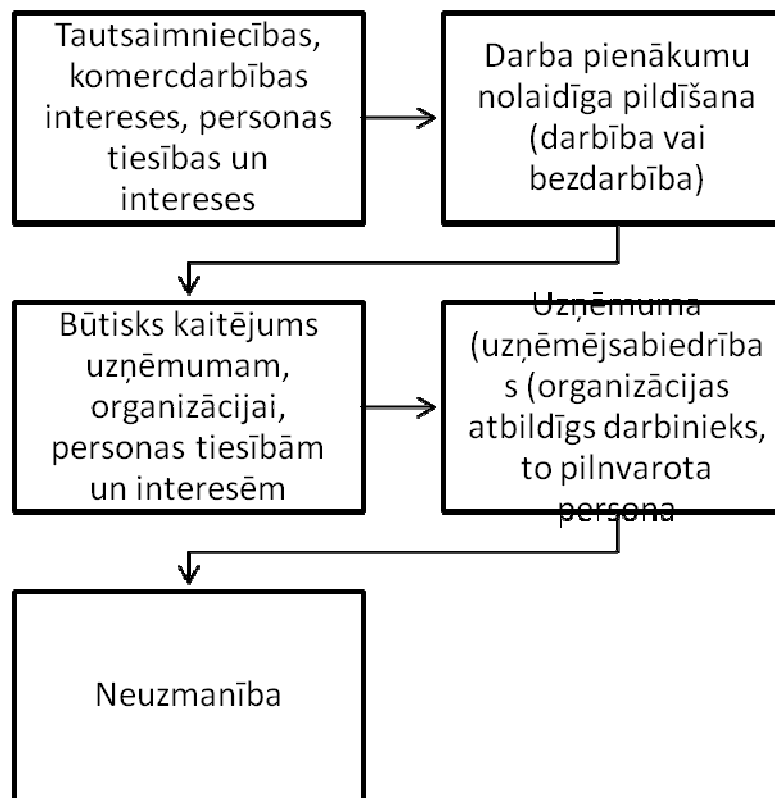
(KL 319.pants)

NOLAIDĪBA (KL 197.pants)

KL 319.pants

KL 197.pants

KL 319.pants –noziedzīga nodarījuma pieļaušana – valsts amatpersona nepilda pienākumus, t.i., neizdara darbības, kuras tai pēc likuma vai uzlikta pienākuma jāizdara, lai novērstu kaitējumu valsts varai vai pārvaldības kārtībai vai ar likumu aizsargātām personas tiesībām un interesēm, un ar to tiek nodarīts kaitējums šīm interesēm

KUKUĻOŠANA (KL 320.-323.pants)

KUKUĻOŠANA – kukuļdošana, kukuļņemšana, starpniecība kukuļošanā, kukuļa piesavināšanās

KUKUĻA PRIEKŠMETS – materiāli vai citāda veida labumi: nauda, vērtspapīri, preces, pakalpojumi, tiesības uz mantu, fiktīvi darījumi u.tml.

Kukuļņemšana –KL 320.pants

Kukuļa pieņemšana,
t.i., materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma apzināti prettiesiska pieņemšana, ko izdarījusi valsts amatpersona pati vai ar starpnieku

Kukuļdošana – KL 323.pants

Kukuļa nodošana,
t.i., materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu nodošana vai piedāvāšana, ja piedāvājums pieņemts, personiski vai ar starpnieku valsts amatpersonai

Par kādas darbības izdarīšanu vai neizdarīšanu kukuļdevēja, kukuļa piedāvātāja vai citas personas interesēs, izmantojot savu dienesta stāvokli

KUKUĻA PIEPRASIŠANA UN KUKUĻA IZSPIEŠANA (KL 320.panta 2. un 3.daļa)

Kukuļa pieprasījums – darbība, ko veic kukuļņēmējs, un kas izpaužas kā kukuļdošanas ierosinājums: valsts amatpersona pieprasa kukuli par

- nelikumīgi darbību izdarīšanu vai
- likumīgu darbību neizdarīšanu (2.daļa)

Kukuļa izspiešana – valsts amatpersonas darbības, kas izpaužas kā pieprasījums dot kukuli

- par kukuļdevēja likumīgas prasības apmierināšanu, kuru valsts amatpersona varēja apmierināt, nepārsniedzot dienesta pilnvaras;
- Draudot izdarīt tādas dienesta darbības, kas var kaitēt personas likumīgajām interesēm;
- personas nostādīšana tādos apstākļos, kuros viņa spiesta dot kukuli, lai novērstu kaitīgas sekas savām likumīgajām interesēm (3.daļa)

Citas kukuļņemšanas kvalificējošās pazīmes:

- Kukuļņemšana izdarīta atkārtoti, - izdarīta lielā apmērā (KL 320.panta 2.daļa)
- Kukuļņemšanu izdarījusi personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās, - izdarījusi valsts amatpersona, kas ieņem atbildīgu stāvokli (KL 320.panta 3.daļa)

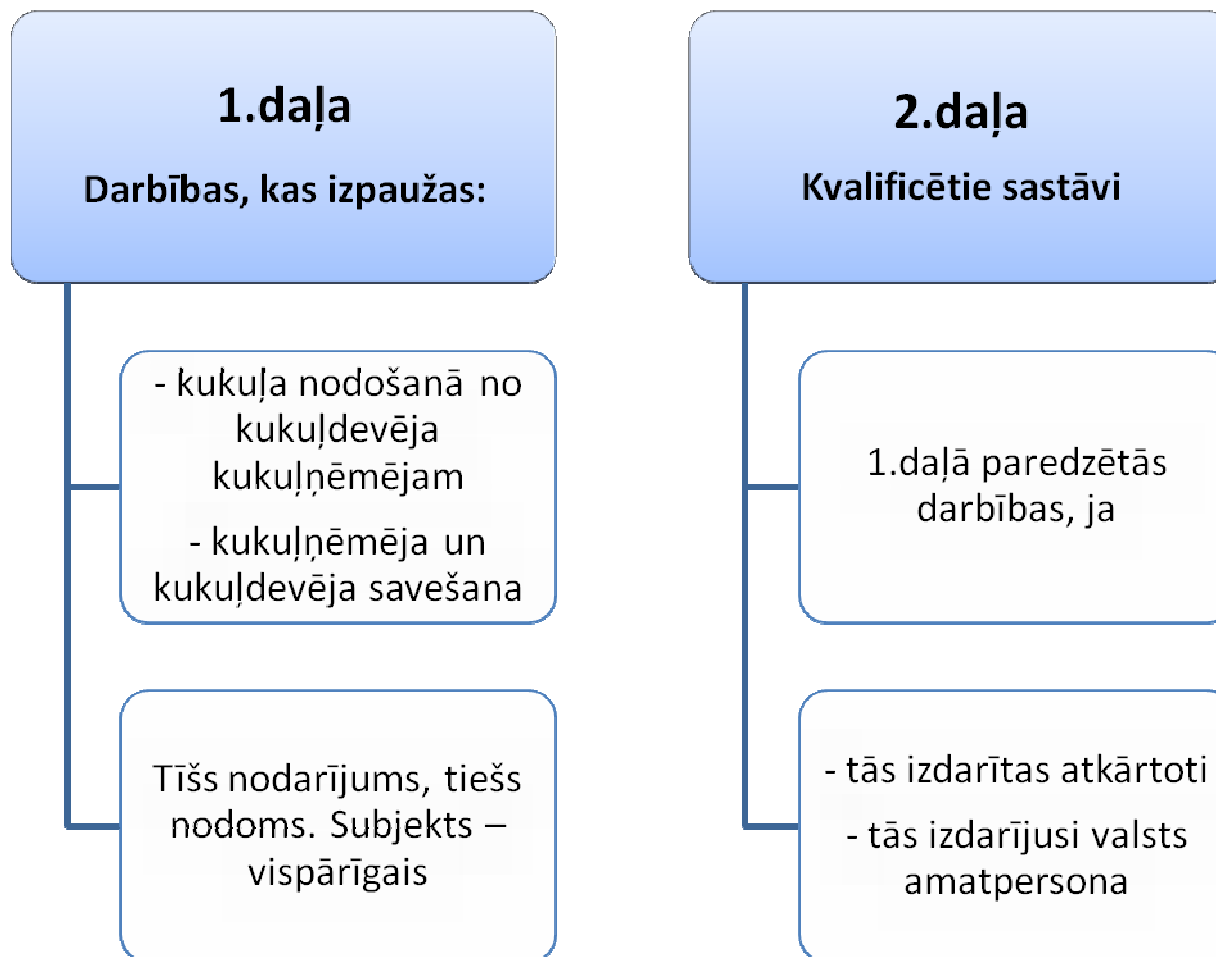
DIENESTA STĀVOKĻA ĻAUNPRĀTĪGAS IZMANTOŠANAS UN KUKUĻNEMŠANAS SAISTĪBA

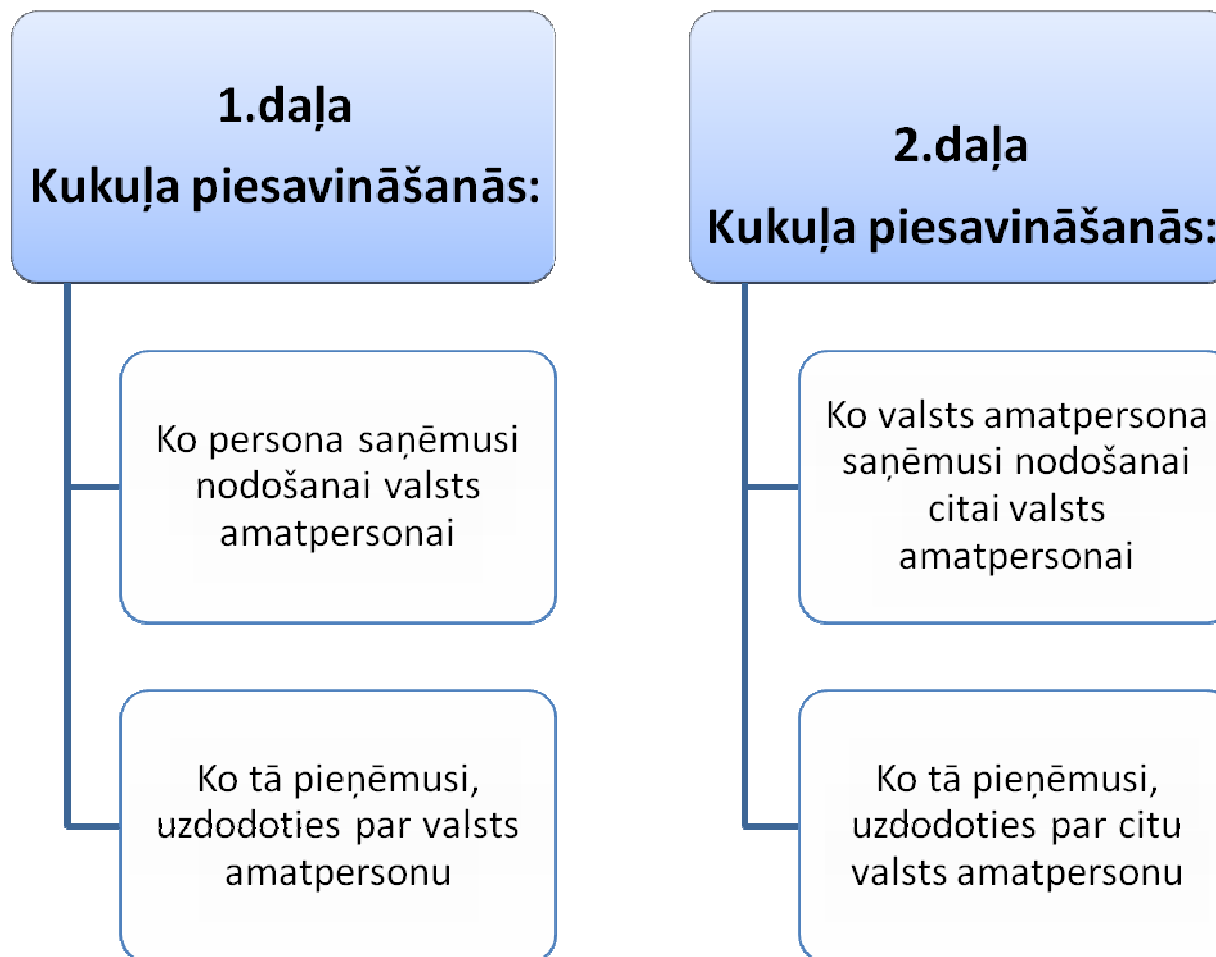
KL 320. UN 323.PANTĀ PAREDZĒTO NOZIEDZĪGO NODARĪJUMU NOROBEŽOŠANA NO KL 198. UN 199.PANTĀ IETVERTAJIEM

Pants	Apdraudējuma objekts	Prettiesiska rīcība notiek	Subjekts
KL 198., 199.pants	Tautsaimniecības intereses, uzņēmējdarbības intereses	Privātajā sektorā	Uzņēmuma (uzņēmējsabiedrības) vai organizācijas atbildīgs darbinieks vai to pilnvarota persona
KL 320., 323.pants	Valsts un pašvaldību institūciju normāla darbība	Valsts institūciju sektorā	Valsts amatpersona

STARPNIECĪBA KUKUĻOŠANĀ (KL 322.pants)

KUKUĻA PIESAVINĀŠANĀS (KL 321.pants)

TIRGOŠANĀS AR IETEKMI (KL 3261.pants)

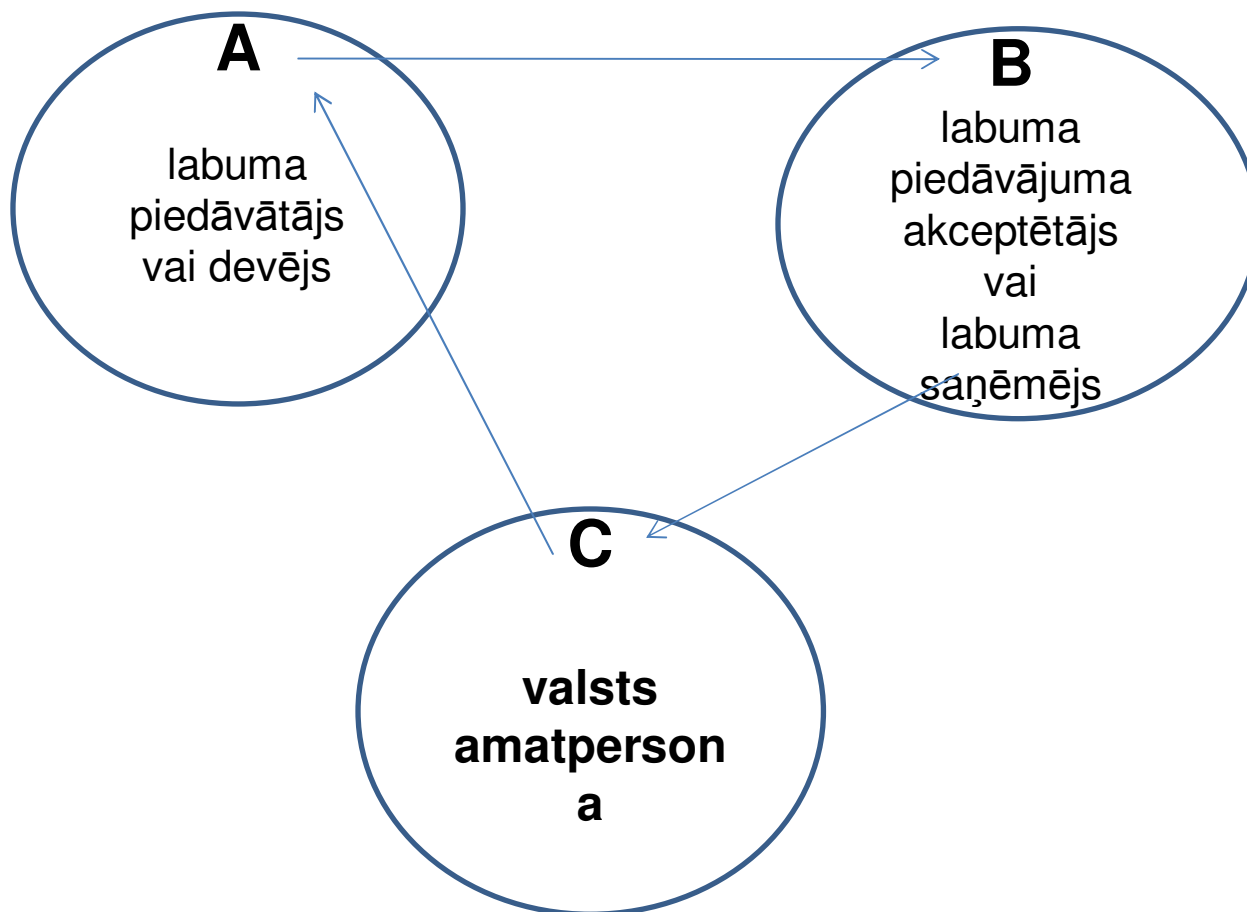
Materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu piedāvāšana vai nodošana jebkurai personai, lai tā

- izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, personiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai lēmuma pieņemšanu (1.daļa)

Materiālu vērtību, mantiska vai citāda rakstura labumu, to piedāvājuma pieņemšana, ko izdarījusi jebkura persona, lai tā,

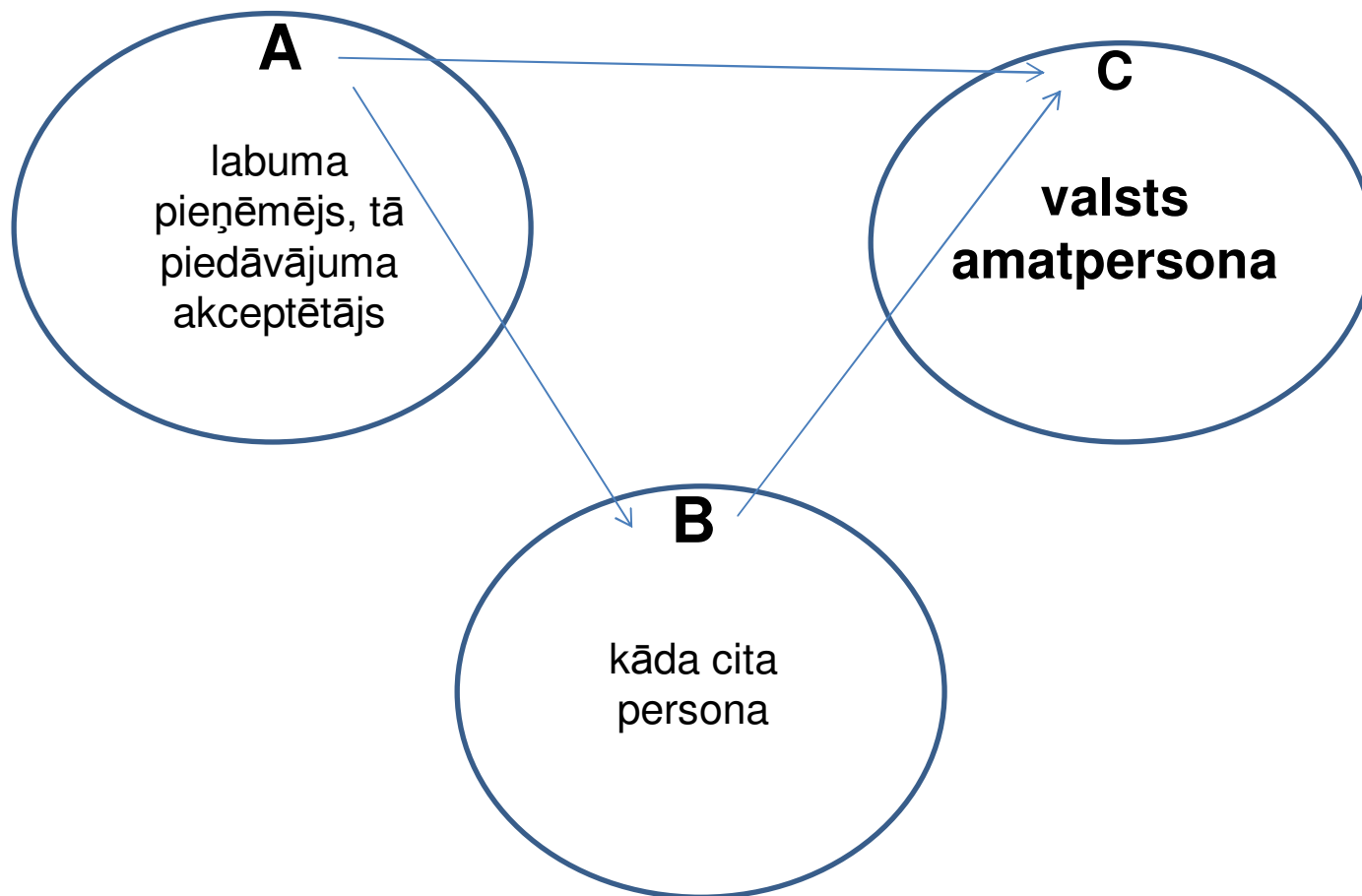
- izmantojot savu dienesta, profesionālo vai sociālo stāvokli, personiski ietekmētu valsts amatpersonas darbību vai lēmuma pieņemšanu, vai
 - pamudinātu kādu citu ietekmēt valsts amatpersonas darbību vai lēmuma pieņemšanu (2.daļa)

TIRGOŠANĀS AR IETEKMI (1.daļa)

Nav KL 323.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma sastāva

TIRGOŠANĀS AR IETEKMI (2.DAĻA)

Nav KL 198. un 320.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma pazīmju